

การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้นของนักเที่ยว

นางสาวเบญญาดา ศัลยพงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตรพัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2551
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND ACCEPTANCE OF SMOKING
LEGISLATION OF THOSE WHO FREQUENT
AT NIGHTTIME ENTERTAINMENT VENUES

Miss Benyada Salyapong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับ

กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว

โดย นางสาวเบญญาดา ศัลยพงษ์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมาบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์พัชณี เขยจรรยา)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

เบญญาดา ศัลยพงษ์ : การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
 ที่ยวกลางคินของนักเที่ยว. (MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND ACCEPTANCE OF
 SMOKING LEGISLATION OF THOSE WHO AT NIGHTTIME ENTERTAINMENT VENUES) อ.ที่ปรึกษา
 วิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.ประมะ สตะเวทิน, 177 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ
 และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคินของนักเที่ยว และศึกษาตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับ
 กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคินได้ดีที่สุด กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ
 แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, t-test, One-way ANOVA, ค่าประสิทธิสหสัมพันธ์แบบเพียร์
 สัน และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ ประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยว
 กลางคินแตกต่างกัน
2. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
 ที่ยวกลางคินแตกต่างกัน
3. นักเที่ยวที่มีอาชีพ และระดับรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคินต่าง
 กัน
4. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน
 สถานที่ที่ยวกลางคินแตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงลบ กับความรู้
 เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
6. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงลบ กับทัศนคติต่อ
 กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
7. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการยอมรับ
 กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
8. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับทัศนคติต่อกฎหมายห้าม
 สูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
9. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงลบ กับการยอมรับกฎหมายห้าม
 สูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
10. ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับการยอมรับกฎหมายห้าม
 สูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคิน
11. ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยวกลางคินของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ
 ทัศนคติ

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์..... ลายมือชื่อนิสิต.....
 สาขาวิชา.....นิเทศศาสตรพัฒนการ..... ลายมือชื่ออ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
 ปีการศึกษา.....2551.....

508 47073 28: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEYWORDS: MEDIA EXPOSURE / KNOWLEDGE / ATTITUDE / ACCEPTANCE / SMOKING

BENYADA SALYAPONG : MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, ATTITUDE AND
ACCEPTANCE OF SMOKING LEGISLATION OF THOSE WHO AT NIGHTTIME
ENTERTAINMENT VENUES

ADVISOR: ASSOC. PROF. PARAMA SATAWETIN, Ph.D., 177 pp.

The purpose of this research was to examine the correlations among information exposure, knowledge, attitude and the acceptance of smoking legislation of those who at nighttime entertainment venues. The variable that best explained the acceptance of smoking legislation was also examined. Questionnaires were used to collect the data from a total of 400 samples. Percentage, mean, t-test, One-way ANOVA, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regressions were employed for the analysis of the data. SPSS program was used for data processing.

The results of this research were as follows:

1. Those different in level of education were exposed to information about smoking legislation differently.
2. Those different in level of education, occupation and income were different in knowledge of smoking legislation.
3. Those different in occupation and income were different in attitude toward smoking legislation.
4. Those different in level of education, occupation and smoking behavior were different in the acceptance of smoking legislation.
5. Media exposure negatively correlated with knowledge of smoking legislation.
6. Media exposure negatively correlated with attitude toward smoking legislation.
7. Media exposure positively correlated with the acceptance of smoking legislation.
8. Knowledge positively correlated with attitude toward smoking legislation.
9. Knowledge negatively correlated with the acceptance of smoking legislation.
10. Attitude positively correlated with the acceptance of smoking legislation.
11. Attitude was the variable that best explained the acceptance of smoking legislation.

Department : ...Public Relations..... Student's Signature :

Field of Study : ...Development Communication..... Advisor's Signature :

Academic Year : ...2008.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาโทของคณะ
 นิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งกว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงมาได้นั้น ผู้วิจัย
 ได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่ายเป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ อดิเรกวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ
 คำปรึกษา ตักเตือน และคอยดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์อย่างดียิ่ง นอกจากนี้
 ผู้วิจัยยังขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พัชณี เขยจรรรยา ประธานกรรมการสอบ
 วิทยานิพนธ์ และดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในด้าน
 ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

และผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่แนะนำ รวมถึงติดต่อสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนล่วงหน้าให้ก่อน
 เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานขอเก็บข้อมูล ณ สถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนนั้นๆ รวมถึงเจ้าของ
 และพนักงานสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนในย่านต่างๆ ที่ให้ความร่วมมือในการขอใช้สถานที่ในการเก็บ
 รวบรวมข้อมูล และประชาชนผู้ไปเที่ยวสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลา และ
 ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ น้องชาย และญาติพี่น้องของผู้วิจัย
 ที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านเป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยสำเร็จการศึกษา
 ตามที่ตั้งใจไว้ ขอขอบคุณเพื่อนๆ ที่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อนๆ ที่
 มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่คอยให้กำลังใจ ช่วยเหลือผู้วิจัยตลอดมา พร้อมกับคำแนะนำต่างๆ รวมถึง
 ช่วงเวลาดีๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้ผู้วิจัยหายเหนื่อย และมีกำลังใจในการทำวิจัยมากขึ้น และเพื่อนๆ ที่
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิเทศศาสตร์พัฒนาการ รุ่นที่ 30 ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ
 วิทยานิพนธ์เล่มนี้จะไม่สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้ ถ้าไม่มีกำลังใจที่ดีอย่างนี้ ขอขอบคุณมาก

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณาจารย์ทุกๆ
 ท่านที่ได้ให้ความรู้ทั้งทางทฤษฎีและการปฏิบัติจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ของผู้วิจัยเสร็จสิ้นโดย
 สมบูรณ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ปัญหำนำวิจัย.....	7
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
นิยามศัพท์.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....	10
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้.....	21
แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	24
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	33
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม.....	42
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร.....	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46

3. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	54
กลุ่มตัวอย่าง และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	54
สมมติฐานและตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	55
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือเครื่องมือ.....	58
การวัดตัวแปร และเกณฑ์การให้คะแนนตัวแปร และเกณฑ์ของระดับ ค่าความสัมพันธ์.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ และการประมวลผลข้อมูล.....	63

4. ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน.....	82

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....	107
อภิปรายผลการวิจัย.....	110
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	138
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	142
รายการอ้างอิง.....	143
ภาคผนวก.....	154
ภาคผนวก ก.	155
ภาคผนวก ข.	163
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	177

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง..... 67
2	ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (โทรทัศน์, วิทยุ และหนังสือพิมพ์)..... 68
3	ระดับความบ่อยครั้งในการอ่านข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (นิตยสาร)..... 69
4	ระดับความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อบุคคล..... 70
5	ระดับความบ่อยครั้งในการอ่าน / พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อเฉพาะกิจ..... 71
6	ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่ออินเทอร์เน็ต..... 72
7	การวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 72
8	ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน... 74
9	การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 76
10	ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 77
11	การวัดระดับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 78
12	ระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.... 79
13	การวัดระดับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 80
14	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 83
15	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 83
16	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับการเปิดรับเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน..... 84

31	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	95
32	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	96
33	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	96
34	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	97
35	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	98
36	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	99
37	ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	99
38	แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	100
39	แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	101
40	แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	101
41	แสดงค่าความสัมพันธ์ของความรู้ฯ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	102
42	แสดงค่าความสัมพันธ์ของความรู้ฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	102
43	แสดงค่าความสัมพันธ์ของทัศนคติฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน.....	103
44	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อให้การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่เป็นตัวแปรตาม และเลือกใช้ตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ.....	103

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อปี พ.ศ. 2547 มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคจากบุหรี่ ประมาณ 4.9 ล้านคน ในอนาคต พ.ศ.2568 จำนวนผู้สูบบุหรี่ทั่วโลกขยายตัวจาก 1.2 พันล้านคน เพิ่มมากขึ้นกว่า 1.64 พันล้านคน และอัตราการตายจากโรคที่เกี่ยวข้องกับบุหรี่จะเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2547 จำนวน 4.9 ล้านคน เป็น 10 ล้านคน โดยที่ประมาณครึ่งหนึ่งเป็นชาวเอเชีย จากตัวเลขสะท้อนให้เห็นว่าพิษบุหรี่ก่อให้เกิดการตายก่อนวัยอันควรยิ่งกว่าการติดเชื้อเอชไอวีหรือโรคซาร์ และแนวโน้มที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ คนกลุ่มใหญ่ที่สูบบุหรี่เป็นคนในกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ขณะที่ประเทศร่ำรวยจะมีประชากรที่สูบบุหรี่ลดลงร้อยละ 15

การวิเคราะห์ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ ย้อนหลังช่วงปี พ.ศ. 2529– 2544 โดยสรุปกล่าวได้ว่า อัตราการสูบบุหรี่มีแนวโน้มลดลงและชะลอตัว แต่เยาวชนบริโภคยาสูบมากขึ้น และประชากรรุ่นเก่ามีอัตราการสูบบุหรี่มากกว่ารุ่นใหม่ ด้านการสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ผลการศึกษาของ รองศาสตราจารย์ดร.สถิกร พงษ์พานิช ได้เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในอนาคตทางด้านสุขภาพของโรคที่เกิดจากสูบบุหรี่กับรายได้ของรัฐบาลจากภาษีบุหรี่ในประเทศไทย พบว่าค่าใช้จ่ายในโรคถุงลมโป่งพอง โรคหลอดเลือดหัวใจอุดตัน โรคมะเร็งปอด ทั้งหมดต่อคนต่อปี อยู่ที่ 13,640.58 บาท 32,762.05 บาท และ 100,041 บาท ตามลำดับ ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในปี พ.ศ.2546 ของโรคถุงลมโป่งพองจากการสูบบุหรี่ เท่ากับ 10,057 ล้านบาท/ปี เมื่อดูข้อมูลเปรียบเทียบแล้วจะเห็นว่าค่าใช้จ่ายรวมทั้งสามโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่มีแนวโน้มสูงขึ้น แม้รายรับรัฐบาลจากภาษีบุหรี่ จะมีแนวโน้มสูงขึ้น แต่รัฐบาลก็ต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลอยู่มาก วิธีการที่จะดำเนินการลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับโรคต่างๆ จากการสูบบุหรี่คือ การงดสูบบุหรี่ ซึ่งอาจดำเนินการด้วยมาตรการขึ้นภาษีบุหรี่ (ที่มา : <http://www.nmd.go.th/preventmed/webstest/document/Smoke.htm>, 7 สิงหาคม 2551)

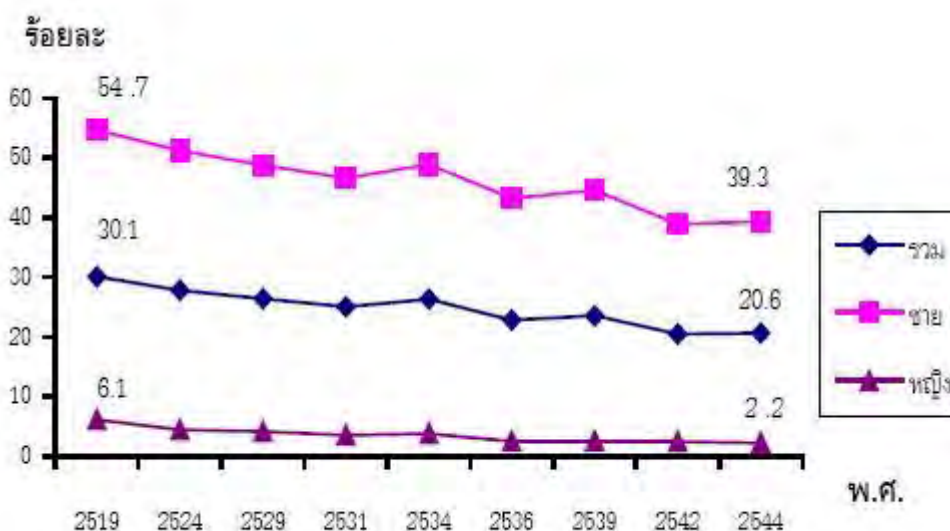
สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดทำบทความสรุปสถานการณ์การสูบบุหรี่ เนื่องในวันงดสูบบุหรี่โลก (วันที่ 31 พฤษภาคม 2547) ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนการรณรงค์ต่อต้านการสูบบุหรี่ในปี 2547 นี้ องค์การอนามัยโลกได้

กำหนดประเด็นในการรณรงค์ คือ บุหรี่ : ยิงสูบ ยิงจน (Tobacco and Poverty) บทความนี้ได้ นำเสนอให้เห็นแนวโน้มสถานการณ์การสูบบุหรี่ของประชากรไทย ลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1) แนวโน้มของประชากรที่สูบบุหรี่

ผลการสำรวจเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 - 2544 แสดงให้เห็นว่าอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรไทยมีแนวโน้มลดลง ในปี พ.ศ.2519 มีผู้สูบบุหรี่ประมาณร้อยละ 30.1 และได้ลดลงเหลือร้อยละ 20.6 ในปี พ.ศ. 2544 โดยอัตราการสูบบุหรี่ลดลงทั้งชายและหญิง

แผนภูมิที่ 1 อัตราร้อยละของผู้สูบบุหรี่เป็นประจำ พ.ศ. 2519-2544

หมายเหตุ : 1. พ.ศ. 2519-2529 ผู้สูบบุหรี่เป็นประจำที่มีอายุ 10 ปีขึ้นไป

2. พ.ศ. 2531-2544 ผู้สูบบุหรี่เป็นประจำที่มีอายุ 11 ปีขึ้นไป

ที่มา : 1. การสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2519 พ.ศ. 2524 พ.ศ. 2529

พ.ศ.2534 พ.ศ. 2539 และ พ.ศ. 2544

2. การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2531 พ.ศ. 2536

และ พ.ศ. 2542

2) ลักษณะของผู้สูบบุหรี่และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

การสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากร พ.ศ. 2544 พบว่า ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สูบบุหรี่มีจำนวน 12.0 ล้านคนหรือร้อยละ 25.5 โดยเป็นผู้ที่สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวัน 10.6 ล้านคน หรือร้อยละ 22.5 และเป็นผู้ที่สูบบุหรี่นานๆ ครั้ง 1.4 ล้านคนหรือร้อยละ 3.0 เนื่องจาก ผู้ใช้ข้อมูลมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของประชากรในเชิงลึก (In-depth Study) ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2546 สำนักงานสถิติแห่งชาติจึงได้สำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของผู้ที่ตอบ สัมภาษณ์ด้วยตนเอง ซึ่งผลจากการสำรวจพบว่า ผู้ที่ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองอายุ 15 ปีขึ้นไป เมื่อประมาณเป็นจำนวนประชากร 33.9 ล้านคนนั้น เป็นผู้สูบบุหรี่ประมาณ 7.7 ล้านคน หรือ ร้อยละ 22.8 สูบบุหรี่เป็นประจำทุกวัน 6.4 ล้านคนหรือร้อยละ 18.8 และสูบบุหรี่นานๆ ครั้ง 1.3 ล้านคนหรือร้อยละ 4.0 กลุ่มวัยทำงานอายุ 25-59 ปี มีสัดส่วนของการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงกว่า กลุ่มอายุอื่นคือ มีร้อยละ 21.3 กลุ่มผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป มีร้อยละ 18.2 และกลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปีมีร้อยละ 10.9 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา มีสัดส่วน ของการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงที่สุด คือ มีประมาณร้อยละ 2.0 และผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา มีร้อยละ 19.7 สำหรับอาชีพ พบว่า ผู้ที่ปฏิบัติการเกี่ยวกับเครื่องจักร และงานด้านการประกอบ มีสัดส่วน ของการสูบบุหรี่เป็นประจำสูงกว่าอาชีพอื่นคือ มีร้อยละ 28.2 และผู้ประกอบการอาชีพขั้นพื้นฐาน ต่างๆ (ชายของช่างถนน ชายสินค้าแบบเคาะประตูบ้าน คนงานรับจ้างทั่วไป ยาม เป็นต้น) มีร้อยละ 27.1

ผู้ที่ตอบสัมภาษณ์ด้วยตนเองอายุ 15 ปีขึ้นไป ที่สูบบุหรี่เป็นประจำ เริ่มสูบบุหรี่เมื่ออายุ เฉลี่ย 18.2 ปี ชายเริ่มสูบเร็วกว่าหญิง โดยชายเริ่มสูบเมื่ออายุ 18 ปี และหญิงเมื่ออายุ 21 ปี จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่ต่อวัน เฉลี่ยสูบบุหรี่วันละ 10.8 มวน ชายสูบบุหรี่วันละ 10.9 มวน และหญิงสูบบุหรี่วันละ 8.6 มวน การสำรวจเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติในช่วง 20 กว่าปีที่ ผ่านมา พบว่า จำนวนและอัตราการสูบบุหรี่ของประชากรไทยมีแนวโน้มลดลง แต่กลุ่มเยาวชนอายุ 15-24 ปี เป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงเนื่องจากมีการสูบบุหรี่เพิ่มขึ้น กลุ่มที่อยู่ในวัยทำงานอายุ 25-59 ปี มีการสูบบุหรี่เป็นประจำมากกว่ากลุ่มอายุอื่น และหญิงเริ่มสูบบุหรี่เร็วขึ้นกว่าแต่ก่อน

ด้วยมาตรการต่างๆ ที่รัฐบาลดำเนินการเพื่อควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย ได้ผลดีในระดับหนึ่ง การรณรงค์ให้ได้ผลดีนั้นทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งที่สำคัญ คือ จะต้องปลูกฝังให้ทุกคนตระหนักว่าบุหรี่ยังเป็นสิ่งที่ไม่โทษ ต้องหาทางป้องกันไม่ให้ทดลองสูบบุหรี่ โดยเฉพาะเยาวชน สร้างค่านิยมให้รู้สึกว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เข้มงวดการบังคับใช้กฎหมาย เพิ่มเขตปลอดบุหรี่ให้มากขึ้น ส่งเสริมให้เยาวชนมีกิจกรรมที่สร้างสรรค์ เป็นต้น มาตรการต่างๆ

เหล่านี้ น่าจะมีผลทำให้จำนวนผู้ที่สูบบุหรี่อยู่แล้วลดลง และเป็นการป้องกันไม่ให้มีผู้สูบบุหรี่รายใหม่เพิ่มขึ้นด้วย (ที่มา : <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/article/smoking.pdf>, 8 สิงหาคม 2551)

ในความเป็นจริงนั้น บุหรี่เป็นสิ่งเสพติดประเภทหนึ่ง แต่กลับไม่เคยถูกจัดให้อยู่ประเภทของสารเสพติดที่ก่อให้เกิดอันตราย ทั้งๆ ที่การสูบบุหรี่นั้นจะก่อให้เกิดอันตรายอย่างมากแก่ระบบการทำงานในร่างกายมนุษย์ ตั้งแต่การเข้าไปทำลายหลอดลม กล้องเสียง จนถึงปอด ก่อให้เกิดโรคหลอดลมอักเสบ คออักเสบ โรคถุงลมโป่งพอง และปัจจุบันยังมีการวิจัยที่สนับสนุนว่า สารเสพติดในบุหรี่ก่อให้เกิดโรคต่างๆ มากมาย เช่น โรคมะเร็ง เส้นเลือดหัวใจตีบ สมรรถภาพทางเพศเสื่อม และถึงแม้ว่าผู้หนึ่งจะไม่สูบบุหรี่ก็ตาม ก็สามารถเกิดโรคได้เพียงเพราะเนื่องจากสูดดมควันบุหรี่ หรือที่เรียกว่า Second-Hand Smoker หรือ Passive Smoker สารเสพติดในบุหรี่ ได้แก่ สารทาร์ นิโคติน คาร์บอนมอนนอกไซด์ สารกัมมันตภาพรังสี ที่เมื่อเข้าสู่ระบบการทำงานของร่างกายแล้ว จะเข้าไปสู่กระแสเลือดและรวมกับออกซิเจนในร่างกาย ทำให้เกิดโรคต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

จากการศึกษาพบว่า การสูบบุหรี่เป็นสาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งของปัญหาสุขภาพของมนุษย์ ในทศวรรษหน้า คาดว่าปี ค.ศ. 2020 บุหรี่จะเป็นสาเหตุสำคัญอันดับหนึ่งมากกว่าโรคเอดส์เสียอีก ที่ทำให้ประชากรโลกจำนวนมากตายก่อนวัยอันสมควร หรือกลายเป็นผู้ไร้ความสามารถ บุหรือนำมาซึ่งโรคร้ายที่คุกคามชีวิตและสุขภาพของมนุษย์อยู่ 25 โรค ในทศวรรษที่ 90 ประชากรโลกกว่าสามล้านคนต้องตายด้วยโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และคาดกันว่าตั้งแต่ทศวรรษหน้าที่จะถึงนี้เป็นต้นไป จำนวนผู้ตายด้วยโรคที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่จะมีเพิ่มขึ้นปีละ 10 ล้านคน ในจำนวนนี้ร้อยละ 70 อยู่ในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งคิดเป็นจำนวนประมาณ 500 ล้านคนทั่วโลก และครึ่งหนึ่งของจำนวนนี้จะตายเมื่ออยู่ในวัยกลางคน หรือมีอายุเพียง 35 – 39 ปีเท่านั้น

ดังนั้น พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ในปี พ.ศ. 2535 ทางกระทรวงสาธารณสุขจึงได้ออกประกาศฉบับที่ 17 ในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2550 ว่าด้วยเรื่องการกำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าว เป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ และต่อมาในปีเดียวกัน ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 18 (พ.ศ. 2550) กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ (ผับ บาร์ ตลาด ปลอดบุหรี่) กฎหมายใหม่ที่

เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ โดยบทสรุปของกฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 ห้ามสูบบุหรี่ ในผับ บาร์ และสถานบริการอื่นๆ ร้านอาหารในบริเวณที่ไม่มีระบบปรับอากาศ ตลาด และสถานที่สาธารณะต่างๆ ตามประกาศฉบับที่ 17 ข้อ 2 (22) ข้อ 22.1 ถึง 22.6 ต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด โดยในบริเวณที่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด ส่วนในบริเวณที่ไม่ติดตั้งเครื่องปรับอากาศต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ได้

เนื่องจากเป็นที่ยอมรับทางการแพทย์ว่า ควันบุหรี่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพทั้งของผู้สูบและ ผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียง โดยข้อมูลของสำนักงานคุ้มครองสิ่งแวดล้อมของประเทศสหรัฐอเมริกา องค์การอนามัยโลก และองค์กรทางวิทยาศาสตร์อื่นๆ ที่ได้ศึกษาในเรื่องนี้ ระบุตรงกันว่าควันบุหรี่มือสองเป็นสารก่อมะเร็งในมนุษย์ที่ไม่มีระดับ “ปลอดภัย” ในการสัมผัสเลย ซึ่งเหตุผลในการ ประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการยอมรับในทางการแพทย์ว่า ควันบุหรี่เป็น ผลเสียแก่สุขภาพของผู้สูบและผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียงหลายประการ เช่น อาจทำให้เกิดมะเร็ง ของปอดและอวัยวะอื่น โรคหลอดเลือดหัวใจตีบ อีกทั้งควันบุรียังทำให้โรคบางโรค เช่น โรคหอบหืดหรือโรคภูมิแพ้ มีอาการกำเริบขึ้น นอกจากนี้ยังพิสูจน์ได้ว่า การที่ผู้ไม่สูบบุหรี่ต้องสูด ควันบุหรี่ซึ่งผู้อื่นสูบเข้าไปก็เป็นผลเสียแก่สุขภาพของผู้นั้นเช่นเดียวกับที่เกิดขึ้นกับผู้สูบบุหรี่เอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้สูดควันบุรียุ่่นั้นเป็นเด็ก จึงสมควรที่จะคุ้มครองสุขภาพของ ผู้ไม่สูบบุหรี่มิให้ต้องรับควันบุหรี่ในสถานที่สาธารณะ โดยการห้ามสูบบุหรี่ในบางสถานที่หรือการ จัดเขตให้สูบบุหรี่โดยเฉพาะหรือโดยวิธีอื่นๆ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนั้น การห้ามสูบบุหรี่ในผับ บาร์ จะส่งผลดีต่อพนักงาน จากจำนวนผับ บาร์ ทั้งหมด 6,583 แห่งทั่วประเทศ และประชาชนที่มาเที่ยว ผับ บาร์ นับหมื่นนับแสนคน และยังเป็น การลดจำนวนเยาวชนไม่ให้เริ่มต้นสูบบุหรี่ที่มีประสิทธิภาพอีกทางหนึ่ง และจากการวิจัยของ รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ เจริญค้า คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ระบุว่า ระดับมลพิษในผับ บาร์ และสถานบันเทิงในประเทศไทยที่มีคนสูบบุหรี่มีอันตรายสูงเป็น 15 เท่า ของระดับมาตรฐานที่สำนักงานสิ่งแวดล้อมของประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดไว้ ซึ่งมีสถานที่ ที่กฎหมายบังคับใช้ ได้แก่ ตลาด ต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ได้ และร้านอาหารที่ไม่มีระบบปรับอากาศ และร้านอาหารที่มีบริเวณไม่มีระบบปรับอากาศ ต้องเป็น เขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ได้ ส่วนสถานที่เหล่านี้ในบริเวณที่ติด เครื่องปรับอากาศต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด และในบริเวณที่ไม่ติดเครื่องปรับอากาศต้องเป็น เขตปลอดบุหรี่ แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ได้ ได้แก่ ผับ บาร์ และสถานบริการอื่นๆ สถานที่จัดแสดง ศิลปวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์สถาน หรือหอศิลป์ ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานที่แสดงสินค้า

หรือนิตรรศการ ร้านตัดผม ร้านตัดเสื้อ สถานเสริมความงาม สถานที่บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้เกม หรือตู้คาราโอเกะ บริเวณห้องโถงพักคอยโรงแรม รีสอร์ท หอพัก ห้องเช่า อาคาร ชุม คอนโดมิเนียม คอร์ท และอพาร์ทเมนต์

เนื่องจากสถานที่ที่กฎหมายได้บังคับไว้ หนึ่งในนั้นคือ ผับ บาร์ต่างๆ ที่คนในยุคนี้นิยมใช้ เวลายามค่ำคืนไปดื่ม ไปเที่ยว ไปพักผ่อนกัน ซึ่งปัจจุบันผู้ไปเที่ยวมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน บ้างก็เห็นด้วย บ้างก็ไม่เห็นด้วย ซึ่งเป็นเพียงเสียงสะท้อนความคิดเห็นบางส่วนเท่านั้น และสถานที่เหล่านี้ มีการจำกัดอายุในการเข้า คือ ต้องเป็นผู้ที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปเท่านั้น ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายที่ผู้วิจัยสนใจและนำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจึงเป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี และสิ่งสำคัญคือ การมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน ซึ่งผู้ที่เริ่มมาเที่ยวนั้น อาจจะยังไม่คุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ต่างๆ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจจะศึกษา นอกจากนั้นผู้ไปเที่ยวจะมี เหตุผลที่แตกต่างกันหลากหลายประเภท เช่น ไปเที่ยวเพื่อพักผ่อน ไปเที่ยวเพื่อพบปะสังสรรค์ ไปเที่ยวเพื่อหาเบอริโทรส์ฟสาว เป็นต้น และมีอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนส่วนใหญ่ไปเที่ยวกกลางคืน ที่เที่ยวกกลางคืน นั่นคือ ไปเที่ยวเพราะภายในสถานที่นั้นมีการห้ามสูบบุหรี่

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การเปิดรับข่าวสารของนักเที่ยว รวมถึงความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนด้วยว่าเป็นอย่างไร เพราะผู้ไปเที่ยวในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนนั้นเป็นส่วนหนึ่งที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ และยังเป็น ส่วนหนึ่งที่จะทำให้กฎหมายฉบับนี้ประสบความสำเร็จได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน รวมถึงความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน ของนักเที่ยว
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน
3. เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนได้ดีที่สุด

8. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่นของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่น
9. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่นของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่น
10. ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่นของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่น
11. ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่นของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่น ของนักเที่ยวครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีประสบการณ์การไปเที่ยวสถานที่บันเทิงช่วงกลางคื่นมากกว่า 5 ครั้ง หลังจากที่กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่นได้ออกมาตั้งแต่วันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 และเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครเท่านั้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐบาลและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ รวมถึงหน่วยงานต่างๆ ได้นำไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายวางแผน และดำเนินกลยุทธ์การสื่อสารในการรณรงค์โครงการอื่นๆ ต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจในการทำวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารสาธารณสุข

นิยามศัพท์

การเปิดรับข่าวสาร หมายถึง ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคื่น

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร

สื่อบุคคล หมายถึง สามี – ภรรยา – คนรัก, บุคคลในครอบครัว – ญาติพี่น้อง, นายจ้าง- ลูกจ้าง, เพื่อนร่วมงาน – เพื่อนร่วมสถาบัน, คนรู้จัก และเจ้าของกิจการสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน - พนักงานในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง โปสเตอร์ แผ่นพับ สติกเกอร์ ป้ายไฟของสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

สื่ออินเทอร์เน็ต หมายถึง สื่อที่ใช้เสนอข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน โดยผ่านทางคอมพิวเตอร์ในการเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ต

ความรู้ หมายถึง ความเข้าใจ ข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

ทัศนคติ หมายถึง ความเชื่อ ความคิดเห็น หรือความรู้สึกที่มีต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

การยอมรับ หมายถึง การมีส่วนร่วมในกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน ซึ่งการมีส่วนร่วมสามารถทำได้ดังนี้

- 1) การแสดงความคิดเห็นที่สนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน ต่อเพื่อนฝูง และบุคคลต่างๆ
- 2) การปฏิบัติตามกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน
- 3) การห้ามปราม ตักเตือนผู้อื่น
- 4) การแจ้งเบาะแสการกระทำผิด
- 5) การเข้าร่วมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน หมายถึง พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535

ลักษณะทางประชากร หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

นักเที่ยว หมายถึง ประชาชนผู้ที่มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีโอกาสไปเที่ยวในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน

สถานที่ที่เกี่ยวข้องกลางคืน หมายถึง สถานบันเทิงในช่วงเวลากลางคืนประเภท ผับ บาร์ และคลับ ซึ่งภายในมีการเปิดเพลง จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยว ” ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะคิด
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
5. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม
6. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร
7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร

ข่าวสารที่เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญต่อมนุษย์ เนื่องจากมนุษย์ใช้ข่าวสารเพื่อการติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รวมถึงการใช้ข่าวสารในการตัดสินใจในกิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ ในการดำเนินชีวิต

วุฒิชัย จำนงค์ (2523) ให้คำจำกัดความของ การเปิดรับข่าวสารว่า ข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตมนุษย์ ข่าวสารเป็นปัจจัยสำคัญที่ประกอบการตัดสินใจของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมนุษย์เกิดความไม่แน่ใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมากเท่าใด ความต้องการข่าวสารก็จะยิ่งมากขึ้น

Atkin (1973) กล่าวว่า บุคคลที่รับข่าวสารมากยังมีสายตากว้างไกล มีความรู้ความเข้าใจในสภาพแวดล้อม และเป็นคนที่ทันสมัยทันเหตุการณ์กว่าบุคคลที่เปิดรับข่าวสารน้อย

จารุณี บุญนิพัทธ์ (2539) ให้ความเห็นว่าในการเปิดรับข่าวสารของแต่ละบุคคลนั้น จะมีองค์ประกอบต่างๆ กันที่เกี่ยวข้องและผลักดันให้บุคคลนั้นเลือกเปิดรับสาร หรือเลือกรับสื่อ ซึ่งอาจจะเกิดจากคุณลักษณะพื้นฐานของผู้รับสารในด้านต่างๆ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านจิตใจ ซึ่งมีความสำคัญเป็นลำดับแรก เนื่องจากบุคคลแต่ละบุคคลจะรับข่าวสารที่ตนมีความสนใจ และจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสาร แต่ถ้าผู้รับสารไม่มีความสนใจและไม่อยากรับรู้ข่าวสารนั้น แม้ปริมาณข่าวสารนั้นจะมีมากเพียงใด ผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารจะไม่เกิดขึ้นเลย องค์ประกอบทางด้านจิตใจ เช่น กระบวนการเลือกรับข่าวสาร การเลือกรับรู้ตามทัศนคติ และประสบการณ์เดิมของตน

2. องค์ประกอบทางด้านสังคม สภาพแวดล้อม เช่น ครอบครัว วัฒนธรรม ประเพณี ลักษณะทางประชากร เช่น อายุ เพศ ภูมิฐานะ การศึกษา ตลอดจนสถานภาพทางสังคม ซึ่งต้องวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสื่อสารโดยใช้ความต้องการของผู้ส่งสารและผู้รับสารว่า ผู้รับสารและผู้ส่งสารมีความต้องการอะไร ถ้าผู้ส่งสารและผู้รับสารมีวัตถุประสงค์ที่ไม่ตรงกัน ผู้รับสารอาจมีปฏิกริยาที่เปลี่ยนไปจากที่ผู้ส่งสารต้องการ อันส่งผลให้เกิดความล้มเหลวของการสื่อสาร (Communication Breakdown) ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติ การยอมรับ ตลอดจนพฤติกรรม ซึ่งโดยทั่วไปแล้ววัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารมีดังนี้ (Schramm, อ้างถึงใน ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

วัตถุประสงค์ของผู้ส่งสาร

1. เพื่อแจ้งให้ทราบ (Inform)
2. เพื่อสอนหรือให้การศึกษ (Teach or Education)
3. เพื่อสร้างความพอใจหรือให้ความบันเทิง (Please or Entertain)
4. เพื่อเสนอหรือชักจูงใจ (Propose or Persuade)

วัตถุประสงค์ของผู้รับสาร

1. เพื่อทราบ (Understand)
2. เพื่อศึกษา (Learn)
3. เพื่อสร้างความพอใจ (Enjoy)
4. เพื่อกระทำหรือตัดสินใจ (Dispose or Decide)

Willbur Schramm (1973) กล่าวถึงองค์ประกอบด้านต่างๆ ในการเลือกรับข่าวสารของผู้รับสาร ดังนี้

1. *การประเมินสาระประโยชน์ของข่าวสาร* ผู้รับสารจะแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง การประเมินจะช่วยผู้รับสารได้เรียนรู้ว่า ข่าวสารแต่ละข่าวนั้นมีประโยชน์ต่างกัน และก่อให้เกิดการพัฒนาการปรับปรุงนิสัย และรูปแบบการแสวงหาข่าว
2. *ประสบการณ์ของผู้รับข่าวสาร* ผู้รับสารแต่ละบุคคลจะมีประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวสาร วัตถุประสงค์ของ ฯลฯ ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งประสบการณ์ของผู้รับสารนั้นจะเป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารที่แตกต่างกันออกไป
3. *ภูมิหลังของผู้รับข่าวสาร* ภูมิหลังจะมีผลทำให้ผู้รับข่าวสารมีความสนใจในข่าวสารที่แตกต่างกัน
4. *ความสามารถในการรับข่าวสารของผู้รับข่าวสาร* เกี่ยวกับสภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งมีผลทำให้ความสามารถในการรับข่าวสารแตกต่างกัน
5. *บุคลิกภาพของผู้รับสารในการรับข่าวสาร* เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารทำให้มีผลเปลี่ยนแปลงต่อทัศนคติ การใฝ่ใฝ่ ชักจูงจิตใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร
6. *การศึกษาและสภาพแวดล้อมของผู้รับสาร* นับเป็นองค์ประกอบขั้นพื้นฐานที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ในขั้นตัวบุคคล และเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรมการสื่อสารของบุคคล ทำให้บุคคลมีความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อ และเนื้อหาข่าวสาร
7. *อารมณ์ของผู้รับสาร* สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสาร จะทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคของความเข้าใจความหมายของข่าวสารได้
8. *ทัศนคติของผู้รับสาร* เป็นตัวกำหนดท่าทีของการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารที่ได้พบ หรือสิ่งเร้าต่างๆ ด้วยการแสดงออกมาทางพฤติกรรมของผู้รับที่มีต่อข่าวสารแต่ละประเภทที่พบ ทัศนคติของผู้รับสารเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ เมื่อทัศนคติเปลี่ยน การรับข่าวสาร และการตอบสนองต่อข่าวสารก็จะแตกต่างกันไป

Schramm ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า ข่าวสารที่เข้าถึงความสนใจของผู้รับสารจะมีแนวโน้มที่จะทำให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ในการสื่อสารแต่ละครั้งสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งคือ ผลการของการสื่อสาร ผลของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสารได้ แต่ผลของการสื่อสารจะเป็นอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับตัวผู้รับสาร ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการสื่อสาร และพฤติกรรมของผู้รับสารในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อ นั้น ผู้รับสารจะมีกระบวนการเลือกรับรู้ข่าวสารแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ตามความต้องการ

ทัศนคติ ความเชื่อ และความรู้สึกที่ต่างกัน และปัจจัยที่มีผลต่อองค์ประกอบในตัวผู้รับสารในการรับข่าวสารที่สำคัญประการหนึ่ง คือ กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ (Selective Process)

กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์นั้นเปรียบเสมือนกับเครื่องกรอง (Filters) ข่าวสารในการรับรู้ของมนุษย์ ซึ่ง Joseph T. Klapper (1960) กล่าวว่า กระบวนการเลือกสรรของมนุษย์มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเลือกเปิดรับหรือการเลือกใช้ (Selective Exposure)

เป็นขั้นแรกของกระบวนการเลือกสรร เลือกช่องทางการเลือกสรร บุคคลจะเลือกเปิดรับสื่อและข่าวสารจากแหล่งข่าวสารต่างๆ ที่มีอยู่มากมาย เช่น การเลือกอ่านนิตยสาร หนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่ง หรือเลือกชมโทรทัศน์สถานีใดสถานีหนึ่ง ตามความสนใจและความต้องการของตน โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารที่สอดคล้องและสนับสนุนความคิดของตนเสมอ นอกจากนั้นการเลือกรับข่าวสารยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับการศึกษา อายุ อาชีพ รายได้ รวมทั้งศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม ตลอดจนทัศนคติ ความชำนาญในการรับรู้และความเข้าใจของแต่ละบุคคลด้วย

2. การเลือกให้ความสนใจ (Selective Attention)

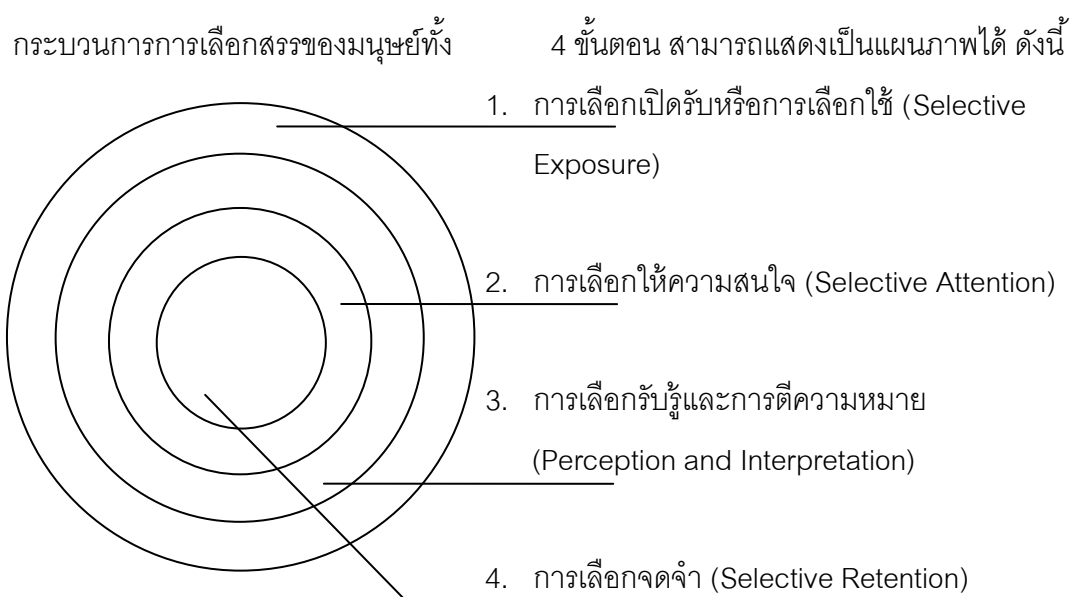
นอกจากการที่บุคคลแต่ละบุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจต่อข่าวสารที่ได้รับที่มีความสอดคล้องกับความคิดเห็น ความรู้สึก และสนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อที่บุคคลแต่ละบุคคลมีอยู่เดิม ในขณะที่เดียวกันก็จะหลบหลีก หลีกเลียงที่จะให้ความสนใจต่อข่าวสารที่ขัดแย้งกับความคิดเห็น ความรู้สึก ทัศนคติ และความเชื่อของตนด้วย ทั้งนี้เพื่อมิให้เกิดภาวะความไม่สมดุล หรือความสับสนไม่สบายใจ ที่เรียกว่า ภาวะความไม่สอดคล้องของการรับรู้ (Cognitive Dissonance) ตามทฤษฎี Theory of Cognitive Dissonance ของ Festinger L.A. (1975) ซึ่งกล่าวว่า บุคคลมักแสวงหาข่าวสารเพื่อสนับสนุนทัศนคติเดิมที่มีอยู่ และหลีกเลียงข่าวสารที่ขัดแย้งกับความรู้สึกนึกคิดของตนเอง

3. การเลือกรับรู้และตีความหมาย (Selective Perception and Selective Interpretation)

เมื่อบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลจะเลือกรับรู้และเลือกตีความหมายสาร ซึ่งจะแตกต่างกันออกไปตามความสนใจ ทัศนคติ ความเชื่อ ประสบการณ์ ความคาดหวัง แรงจูงใจ สภาวะทางด้านร่างกาย หรือสภาวะทางด้านอารมณ์และจิตใจ ดังนั้นบุคคลแต่ละบุคคลอาจตีความหมายของข่าวสารแตกต่างกันได้ตามลักษณะส่วนบุคคลดังกล่าว ซึ่งอาจจะมีการทำให้ข่าวสารบางส่วนถูกตัดทิ้งไป หรืออาจจะมีการบิดเบือนข่าวสารเพื่อให้มีทิศทางสอดคล้องและเป็นที่น่าพอใจของแต่ละบุคคลด้วย

4. การเลือกจดจำ (Selective Retention)

หลังจากขั้นตอนที่บุคคลเลือกให้ความสนใจ เลือกรับรู้ และตีความหมายข่าวสาร ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติ และความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกที่จะจดจำข่าวสารในส่วนที่ตนต้องการ หรือในส่วนที่ตรงกับความสนใจของตน โดยจดจำเข้าไว้เป็นประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่จดจำข่าวสารในส่วนที่ตนไม่ต้องการหรือไม่สนใจ หรือขัดแย้งกับความคิดเห็นของตน ข่าวสารที่บุคคลเลือกจดจำไว้นั้นจะเป็นการช่วยเสริม สนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อเดิมของบุคคลนั้น ให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงยากขึ้น เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป ซึ่งอาจจะใช้เมื่อเกิดความรู้สึกขัดแย้งหรือกังวลใจก็ได้

ในการเปิดรับข่าวสารนั้น ผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารจากช่องทางต่างๆ ซึ่งแต่ละช่องทางนั้น ก็จะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ประกอบด้วยสื่อดังต่อไปนี้

1. สื่อมวลชน (Mass Media Channel) หมายถึง สื่อที่ทำให้ผู้ส่งสาร ซึ่งอาจจะเป็น บุคคลเพียงคนเดียว หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งมีลักษณะและมีคุณสมบัติพิเศษคือ สามารถนำสารเข้าถึงผู้รับสารเป็นจำนวนมากในเวลาเดียวกัน และเนื่องจากผู้รับสารย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านลักษณะประชากร คือ เพศ อายุ การศึกษา และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม และรสนิยม สื่อมวลชนจึงต้องทำหน้าที่ในการตอบสนองผู้รับสารให้พร้อมกัน โดยการนำเสนอข่าวสารที่หลากหลายตามความสนใจและความต้องการของผู้รับสาร (Bruce H. Westley and Malcolm L.Maclean อ้างถึงในปรมะ สตะเวทิน, 2541) ซึ่งได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร

ในส่วนของอิทธิพลของสื่อมวลชน ประมะ สตะเวทิน (2540) ได้สรุปไว้ ดังนี้

1. อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้น ไม่ใช่อิทธิพลโดยตรง หากแต่เป็นอิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีปัจจัยต่างๆ ที่สกัดกั้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ได้แก่ ความมีใจโน้มเอียงของผู้รับสาร การเลือกของผู้รับสาร อิทธิพลของบุคคล ข่าวสาร และลักษณะธุรกิจด้านสื่อมวลชน
2. จากข้อที่ 1. ประชาชนจึงไม่ได้สัมผัสสื่อมวลชนด้วยใจที่ว่างเปล่า แต่ประชาชนกลับมีความคิดเห็น ทศนคติ ทำที่ตั้งเดิมของตน รวมทั้งได้รับอิทธิพลจากบุคคลและสถาบันทางสังคมอยู่ก่อนแล้ว อิทธิพลของสื่อมวลชนต่อประชาชน จึงเป็นเพียงผู้สนับสนุนคือ จะสนับสนุนทศนคติ รสนิยม ความมีใจโน้มเอียง และแนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้มีความเข้มแข็ง และพร้อมที่จะแสดงออกมา เมื่อมีแรงจูงใจเพียงพอ หรือเมื่อมีโอกาสที่เหมาะสม
3. ในบางกรณี สื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นผู้เปลี่ยนแปลงประชาชนได้เช่นกัน อิทธิพลนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลมีความโน้มเอียงที่จะเปลี่ยนแปลงอยู่ก่อนแล้ว โดยสื่อมวลชนสามารถสร้างค่านิยมให้เกิดแก่ประชาชนได้ ในกรณีที่บุคคลนั้นๆ ไม่เคยมีความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นมาก่อน อย่างไรก็ตามทศนคติและค่านิยมใหม่นี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลผู้นั้นรับสารที่เสนอเรื่องราวในแนวเดียวกันบ่อยๆ ซ้ำๆ เท่านั้น อิทธิพลของสื่อมวลชนในแง่นี้จึงมีลักษณะสะสมได้ก่อให้เกิดผลในทันทีทันใด

2. สื่อบุคคล (Personal Media) หมายถึง ตัวบุคคลที่นำพาข่าวสารจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารแบบตัวต่อตัว กล่าวคือ ทั้งฝ่ายผู้รับสารและผู้ส่งสารสามารถที่จะติดต่อแลกเปลี่ยนสารกันได้โดยตรง ในขณะที่คนหนึ่งจะทำหน้าที่เป็นผู้ส่งสาร และคนอื่น ๆ จะทำหน้าที่เป็นผู้รับสาร โดยเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล 2 คน หรือมากกว่านั้น

บทบาทของสื่อบุคคล

Rogers and Meynen (1969) กล่าวว่า สื่อบุคคลเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจยอมรับนวัตกรรม เช่นเดียวกับ Lazarsfeld and Manzel (1968) ที่กล่าวว่า การสื่อสารระหว่างบุคคลมีบทบาทสำคัญ เพราะเป็นการสื่อสารที่เป็นกันเองและเป็นส่วนตัว ก่อให้เกิดความคุ้นเคย จึงช่วยให้เกิดการยอมรับความคิดได้ง่ายขึ้น การพูดคุยอย่างเห็นหน้าค่าตาในแง่จิตวิทยาแล้ว ทำให้ผู้รับสารมีความรู้สึกว่าได้รับรางวัลทันที อย่างน้อยที่สุดก็คือในด้านการแสดงความคิดเห็นของตนต่อผู้พูด

จากทฤษฎีและรายงานการวิจัยต่างๆ (อ้างถึงใน เกศินี จุฑาวิจิตร, 2542) สรุปได้ว่า สื่อบุคคลมีลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการชักจูงและโน้มน้าวใจ ดังนี้

1. การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลดำเนินไปอย่างง่ายดาย ไม่มีกฎเกณฑ์บังคับ สื่อสื่อสารมีความใกล้ชิดกัน ซึ่งกระบวนการกลุ่มสามารถที่จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลได้
2. การสื่อสารแบบเห็นหน้าค่าตาหรือเผชิญหน้า เป็นการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้มีการซักถามได้ทันที ทั้งยังสามารถยืดหยุ่นการนำเสนอเนื้อหาได้ หากผู้ส่งสารได้รับการต่อต้านจากผู้ฟังก็อาจเปลี่ยนหัวข้อสนทนาได้
3. ผู้รับสารบางคนมีแนวโน้มที่จะเชื่อถือและยอมรับความคิดเห็นหรือทัศนะของสื่อบุคคลที่รู้จักคุ้นเคย และนับถือมากกว่าที่จะเชื่อบุคคลที่ไม่รู้จักคุ้นเคย

ปัจจัยของสื่อบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการโน้มน้าวใจ

ปัจจัยที่ทำให้สื่อบุคคลในฐานะที่เป็นผู้ส่งสารเหล่านี้ มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสารเป้าหมาย ได้แก่ ปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. ความน่าเชื่อถือ (Credibility) คือ ระดับความรู้สึกที่ผู้รับสารรู้สึกว่าคุณส่งสารเป็นที่น่าไว้วางใจ (Trustworthy) และมีความสามารถ (Competent) หากผู้รับสารมีความรู้สึกว่าคุณพัฒนาหรือผู้นำความคิดเห็นมีความน่าเชื่อถือ ผู้รับสารก็มีแนวโน้มที่จะยอมรับสารจากพวกเขาเหล่านั้น
2. ความดึงดูดใจ (Attractiveness) ผู้ส่งสารที่มีความดึงดูดใจ ย่อมกระตุ้นให้ผู้รับสารเกิดความสนใจ หรือพึงพอใจในการได้พบเห็นพูดคุย ซึ่งทำให้ผู้รับสารเกิดความสนใจและคล้อยตามข่าวสารได้
3. ความคล้ายคลึง (Similarity) สื่อบุคคลหรือผู้ส่งสารที่มีความคล้ายคลึงกับผู้รับสารในด้านต่างๆ เช่น อายุ เพศ ภาษา การแต่งกาย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ จะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนทัศนคติและความคิดเห็นของผู้รับสาร เพราะความคล้ายคลึงนี้จะทำให้เกิดความรู้สึกเข้าใจกัน เห็นอกเห็นใจกัน และไว้วางใจกัน

3. **สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media)** นอกจากสื่อทั้งสองประเภทที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีสื่ออีกชนิดหนึ่งที่คุณส่งสารใช้ในการถ่ายทอดข่าวสารข้อมูลไปยังมวลชน บุคคลหรือกลุ่มบุคคล สื่อดังกล่าวนี้ถูกสร้างขึ้นเพื่อให้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเรียกว่า สื่อเฉพาะกิจ ซึ่งได้แก่ แผ่นพับ (Folder) โปสเตอร์ (Poster) การจัดกาแสดง และนิทรรศการ (Displays and Exhibitions) เป็นต้น

สมควรวีเยะ (2531) ได้ให้คำจำกัดความของสื่อเฉพาะกิจไว้ คือ สื่อที่สร้างขึ้นหรือซื้อเข้าโดยองค์กรใดองค์กรหนึ่ง เพื่อใช้ในการสื่อสารหรือประชาสัมพันธ์ขององค์กรนั้นโดยเฉพาะ สื่อเฉพาะกิจโดยทั่วไปมีกลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมายที่แน่นอนมีการส่งเนื้อหาต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์เฉพาะแก่กลุ่มประชาชนกลุ่มนั้นๆ

เกศินี จุฑาวิจิตร (2540) ได้ให้ความหมายของสื่อเฉพาะกิจว่า หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมา โดยมีเนื้อหาสาระที่เฉพาะเจาะจง และควรมีลักษณะที่สำคัญคือ จะต้องตอบสนองต่อวัตถุประสงค์อย่างชัดเจน รูปแบบก็ต้องมีความน่าสนใจด้วย เช่น การใช้สี การจัดหน้า ขนาดตัวอักษร ฯลฯ ที่สำคัญที่สุดคือ มีจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม

4. สื่ออินเทอร์เน็ต (Internet) อินเทอร์เน็ตเป็นนวัตกรรมการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มนุษย์สามารถใช้เป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารกับผู้รับสาร รวมทั้งการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่างๆ เกือบทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกันได้ทั่วโลก สามารถกระจายข่าวสารได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

Donna L. Hoffman and Thomas P. Novak (1995) ให้ความเห็นว่า อินเทอร์เน็ตมีคุณลักษณะของการสื่อสารแบบการแสวงหาข้อมูลตามความสนใจของผู้ใช้ (Information Pull) ซึ่งต่างจากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ ที่เป็นการสื่อสารแบบผลักดันข้อมูลข่าวสารสู่ประชาชน (Information Push) ซึ่งทำให้การบริโภคข้อมูลข่าวสารของสื่อทั้ง 2 ประเภทมีความแตกต่างกัน เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ถูกควบคุมโดยผู้ใช้นั้นมากกว่าจะเป็นสื่อที่ถูกควบคุมโดยผู้ส่งสาร การควบคุมกระบวนการสื่อสารที่เปลี่ยนจากผู้ส่งสารไปเป็นผู้รับสารนั้นมีแนวโน้มที่สื่อจะแยกย่อยมากขึ้น (Fragmentation) มีความหมายหลากหลาย (Diversity) และมีลักษณะแตกต่างกันมากขึ้น (Heterogenization)

John December (1996) (อ้างถึงใน ศรีนยา จิตชัยโกคา, 2545) ได้แบ่งลักษณะและรูปแบบการสื่อสารด้วยอินเทอร์เน็ตเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1. การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่จุดหนึ่ง (Point to Point) เป็นการสื่อสารข้อมูลส่วนบุคคลจากบุคคลหนึ่งไปยังบุคคลหนึ่ง เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) เป็นต้น
2. การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่หลายๆ จุด (Point to Multipoint) คือ การสื่อสารของบุคคลหนึ่งไปสู่กลุ่มผู้รับที่เฉพาะเจาะจง
3. การสื่อสารจากจุดหนึ่งไปสู่ศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบทั่วไป (Point to Server Broadcast) คือ การสื่อสารข้อมูลของบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งที่ส่งไปยังศูนย์คอมพิวเตอร์

ให้บริการแบบทั่วไป โดยผู้รับสารสามารถเป็นใครก็ได้ เช่น การสนทนาบนอินเทอร์เน็ต (Internet Relay Chat) หรือเครือข่ายผู้ใช้ข่าวสาร (Usenet News) หรือระบบกระดานข่าวคอมพิวเตอร์ (Computer Bulletin Board System - CBBS) เป็นต้น

4. การสื่อสารจากจุดศูนย์กลางคอมพิวเตอร์ให้บริการเฉพาะกลุ่ม (Point to Server Narrowcast) คือ การสื่อสารจากบุคคลหนึ่งไปยังศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการ โดยที่ผู้รับจะต้องเป็นกลุ่มเฉพาะที่อาจเป็นสมาชิก หรือลงทะเบียนก็ได้ และการเข้าถึงข้อมูลนี้จะต้องใช้การใส่ชื่อและรหัสผ่านด้วย

5. การสื่อสารจากศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบทั่วไป (Server Broadcast) คือ การเรียกใช้หรือค้นหาข้อมูลที่เก็บไว้โดยศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการ ซึ่งผู้ที่สร้างหรือจัดการข้อมูลเหล่านี้ อาจเป็นกลุ่มองค์กร หรือบุคคลที่มีศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการ เช่น แหล่งข่าวสารบนเครือข่าย (Web Site)

6. การสื่อสารจากศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการแบบเฉพาะกลุ่ม (Server Narrowcast) คือ การสื่อสารข้อมูลโดยผ่านศูนย์คอมพิวเตอร์ให้บริการ ผู้รับที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ จะต้องเป็นกลุ่มที่ถูกคัดเลือกโดยเฉพาะ เช่น เป็นลูกค้าในระบบรับข่าวสารผ่านสาร (Online News)

คุณลักษณะพิเศษที่เห็นได้ชัดเจนของการสื่อสารอินเทอร์เน็ต คือ ความสามารถในการลดข้อจำกัดเรื่องเวลาและระยะทางในการสื่อสาร (Time and Space) ออกไปได้อย่างสิ้นเชิง เพราะไม่ว่าผู้ส่งสารหรือผู้รับสารจะอยู่บริเวณซีกใดของโลกต่างก็สามารถสื่อสารถึงกันได้ เมื่อเข้าไปอยู่ในการสื่อสารอินเทอร์เน็ต

John C.Merrill and Ralph L.Lowenstein (1981) (อ้างถึงใน ศรันยา จิตชัยโกศา, 2545) ได้สรุปแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเลือกรับสื่อว่า เกิดจากพื้นฐาน 4 ประการ คือ

1. ความเหงา

ปกติแล้วมนุษย์เรามักจะไม่ชอบการอยู่เพียงลำพัง และเมินเฉยจากสังคม เพราะเกิดความกังวลสับสน ดังนั้นคนเราจึงมีการรวมกลุ่มกัน แต่ถ้าบุคคลต้องอยู่กันตามลำพัง ไม่สามารถติดต่อสังสรรค์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคมได้ สิ่งที่ดีที่สุดก็คือ การอยู่กับสื่อต่างๆ สื่อมวลชนจึงเป็นเพื่อนแก้เหงาได้ และบางทีบางคนก็พอใจที่จะอยู่กับสื่อมวลชนมากกว่าที่จะอยู่กับสื่อบุคคลด้วยซ้ำ เพราะสื่อมวลชนไม่สร้างแรงกดดันในการสนทนา หรือแรงกดดันทางสังคมแก่ตน

2. ความอยากรู้ อยากรู้อยากเห็น

มนุษย์มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ อยู่แล้วตามธรรมชาติ ซึ่งเป็นพื้นฐานของมนุษย์ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการ ในความอยากรู้อยากเห็นเหล่านี้ได้

ตั้งแต่สิ่งที่อยู่ใกล้ตัวจนกระทั่งสิ่งที่อยู่ไกลออกไปตามลำดับ ทั้งที่เป็นวัตถุ สิ่งของ รวมทั้งความคิด หรือการกระทำต่างๆ ของผู้อื่น

3. ประโยชน์ใช้สอยของตัวเอง

มนุษย์สามารถแสวงหาข่าวสารและใช้ข่าวสารนั้นเพื่อให้เป็นประโยชน์ของตัวเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตนบรรลุผล และได้ใช้ข่าวสารที่ได้มาเสริมบารมี ความสะดวกสบาย หรือเพื่อความสนุกสนานบันเทิงของตนเอง ไม่ว่าข่าวสารนั้นเป็นประโยชน์ด้านใด ก็สามารถหาได้จากสื่อมวลชน (Schemn, 1954) กล่าวว่า บุคคลจะเลือกรับสื่อที่ใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least Effect) และได้รับผลประโยชน์ตอบแทนที่ดีที่สุด (Preconceptions) โดยจะแสวงหาข่าวสารที่มาสืบสนับสนุนความคิดที่มีอยู่ก่อนแล้ว (Predispositions) ข่าวสารที่แสวงหาจะไม่ขัดแย้งกับความเชื่อของตน

4. ลักษณะเฉพาะ

ลักษณะเฉพาะของสื่อมวลชนโดยทั่วไป ซึ่งสื่อมวลชนแต่ละอย่างก็จะมีลักษณะเฉพาะที่ผู้รับข่าวสารแต่ละคนแสวงหาและได้รับประโยชน์ไม่เหมือนกัน ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละอย่างนี้ จะมีส่วนที่ทำให้ผู้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีจำนวนและองค์ประกอบที่แตกต่างกันออกไป โดยผู้รับสารแต่ละคนย่อมเข้าใจ และหันเข้าหาลักษณะเฉพาะบางอย่างจากสื่อที่สนองความต้องการ และทำให้ตนเองเกิดความพึงพอใจ เช่น หนังสือพิมพ์มีลักษณะเฉพาะที่สำคัญคือ ให้ข่าวสารได้ละเอียด ราคาถูก และข่าวสารเก็บได้นาน เป็นต้น

Mc Combs and Becker (1979) ให้ความเห็นว่า บุคคลเปิดรับข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการ 6 ประการ คือ

1. เพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) โดยการติดตามความเคลื่อนไหว และสังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อที่จะได้รู้ทันเหตุการณ์ ทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่ควรรู้
2. เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารทำให้บุคคลสามารถกำหนดความเห็นของตนต่อสภาวะหรือเหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
3. เพื่อพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยสนทนากับผู้อื่นได้
4. เพื่อความต้องการมีส่วนร่วม (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบๆ ตัว

5. เพื่อเสริมความคิดเห็น หรือการสนับสนุนการตัดสินใจที่ได้กระทำไปแล้ว
(Reinforcement)
6. เพื่อความบันเทิง (Relaxing and Entertainment) เพื่อความเพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์

Katz and Other (1955) กล่าวว่า ความต้องการเปิดรับข่าวสารของบุคคลนั้น มีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ทางสังคม โดยสรุปถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ ประกอบด้วย

1. สถานการณ์ทางสังคมที่มีความขัดแย้ง วุ่นวายสับสน ทำให้บุคคลได้รับความตึงเครียดและแรงกดดัน บุคคลจึงต้องผ่อนคลายด้วยสื่อ
2. สถานการณ์ทางสังคม ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกตระหนกถึงปัญหาที่ควรระมัดระวัง บุคคลจึงต้องการข่าวสาร และรับข่าวสารนั้นได้โดยการเปิดรับสื่อ
3. สถานการณ์ทางสังคมทำให้อีกโอกาสในอันที่จะสนองความต้องการต่างๆ ในชีวิตจริงของบุคคลน้อยลง บุคคลจึงต้องไปใช้สื่อที่ทดแทนหรือชดเชยความต้องการเหล่านั้น
4. สถานการณ์ทางสังคมที่ทำให้เกิดค่านิยมบางประการ ซึ่งการใช้สื่อเป็นการแสดงถึงการยืนยันหรือเสริมย้ำค่านิยมดังกล่าว
5. สถานการณ์ทางสังคมทำให้เกิดความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของสื่อในการรักษาค่านิยมของกลุ่มไว้

นอกจากนี้เหตุผลในการที่บุคคลเลือกสนใจ หรือเลือกเปิดรับข่าวสารจากสื่อ นั้นมีนักวิชาการหลายท่านที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

Friedson, Riley และ Flowerman (อ้างถึงใน ศรีนยา จิตชัยโกศา, 2545) มีความเห็นว่าจะแรงจูงใจที่ต้องการเป็นที่ยอมรับของสมาชิกภายในสังคมจะเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดความสนใจ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ ก็เพื่อตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งปรากฏการณ์นี้ Merton, Wright และ Waples (อ้างถึงใน ศรีนยา จิตชัยโกศา, 2545) เรียกว่า “พฤติกรรมในการแสวงหาข่าวสาร” นักวิชาการเหล่านี้มีความเห็นตรงกันว่าผู้รับข่าวสารจะเลือกรับข่าวสารได้นั้น ย่อมเป็นไปตามบทบาทและสถานภาพทางสังคมของผู้รับสาร และเหตุผลในการรับข่าวสารก็เพื่อนำไปเป็นหัวข้อในการสนทนา ซึ่งจะทำให้ผู้รับสารรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

Defleur, M.L. (1970) ได้ศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่างในการเลือกสรรข่าวสารของมนุษย์ จากการศึกษาจึงได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับตัวแปรแทรก (Intervening Variables)

ที่มีอิทธิพลในกระบวนการสื่อสารมวลชนระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร โดยเน้นให้เห็นว่า ข่าวสารมิได้ไหลผ่านสื่อมวลชนถึงผู้รับ และเกิดผลโดยตรงทันที แต่มีปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัว ผู้รับสารแต่ละคน เช่น จิตวิทยาและสังคม ตลอดจนอิทธิพลของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นที่สังกัดอยู่ ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสารนั้นๆ ทำให้เกิดผลไม่เหมือนกัน หรือไม่เป็นตามเจตคติของ ผู้ส่งสาร

การวิจัยในครั้งนี้ จะศึกษาการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อ 3 ประเภท ได้แก่ สื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่ออินเทอร์เน็ต โดยพิจารณาการเปิดรับข่าวสารในลักษณะความบ่อยครั้ง และจำนวนเวลาต่อครั้งในการเปิดรับข่าวสาร ทั้งนี้หากประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนในระดับที่น่าพอใจแล้ว ย่อมส่งผลต่อความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน อันนำไปสู่การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ตลอดจนพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้

Rogers (1971) กล่าวว่า ความรู้ คือ การรับรู้ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับจากประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และจัดระบบเป็นโครงสร้างความรู้ที่ผสมผสานระหว่างข้อมูลกับโครงสร้างทางจิตวิทยา

Carter V.Good (1973) ได้ให้ความหมายของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นข้อเท็จจริง (Fact) ความจริง (Truth) กฎเกณฑ์และข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับ และรวบรวมสะสมไว้จากมวลประสบการณ์ต่างๆ

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2523) กล่าวว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จดจำได้ อาจจะได้โดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็น หรือได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี รูปแบบ กฎ โครงสร้าง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525) กล่าวว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นซึ่งผู้เรียนสามารถจดจำได้หรือระลึกได้ อาจจะได้จากการนึกได้หรือการมองเห็น หรือได้ยิน ความรู้ในที่นี้คือ ข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ คำจำกัดความ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ความรู้ หมายถึงความรู้ที่เกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ รูปแบบ เป็นพฤติกรรมเบื้องต้นซึ่งได้จากประสบการณ์ การจดจำ การมองเห็น

Benjamin S. Bloom (1971) ได้กล่าวถึงความสามารถที่เกิดจากการเรียน โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้ ทำให้ทราบถึงความสามารถในการจำ และการระลึกถึงเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ที่เคยพบมาแล้ว แบ่งออกเป็น
 - 1.1 ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาโดยเฉพาะ
 - 1.2 ความรู้เกี่ยวกับวิธีการ และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
 - 1.3 ความรู้เกี่ยวกับการรวบรวมแนวความคิดและโครงสร้าง
2. ความเข้าใจ ทำให้ทราบถึงความสามารถในการใช้สติปัญญา และทักษะเบื้องต้น แบ่งออกเป็น
 - 2.1 การแปลความ คือ แปลจากแบบหนึ่งไปสู่อีกแบบหนึ่ง โดยรักษาความหมายได้ถูกต้อง
 - 2.2 การตีความ คือ ขยายจากเนื้อเดิมด้วยการสร้างขึ้นด้วยรูปแบบใหม่
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
5. การสังเคราะห์
6. การประเมินค่า

นอกจากนี้ Bloom ยังได้แยกระดับของความรู้ไว้ 6 ระดับ ดังนี้

1. ระดับที่ระลึกได้ (Recall) หมายถึง การเรียนรู้ในลักษณะที่จำเรื่องเฉพาะ วิธีปฏิบัติ กระบวนการและแบบแผนได้ ความสำเร็จในระดับนี้ คือ ความสามารถในการดึงข้อมูลจากความจำออกมาได้
2. ระดับที่รวบรวมสาระสำคัญได้ (Comprehensive) หมายถึง บุคคลสามารถทำบางสิ่งบางอย่าง ได้มากกว่าการจำเนื้อหาที่ได้รับ สามารถเขียนข้อความเหล่านั้นได้ด้วยถ้อยคำของ

ตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้ด้วยภาพ (Illustration) ให้ความหมาย แปลความ และเปรียบเทียบความคิดอื่นๆ หรือคาดคะเนผลที่เกิดขึ้นต่อไปได้

3. *ระดับการนำไปใช้ (Application)* คือ การที่สามารถนำข้อเท็จจริง และความคิดเห็นที่เป็นนามธรรม (Abstract) ไปปฏิบัติจริงเป็นรูปธรรม

4. *ระดับการวิเคราะห์ (Analysis)* คือ ความสามารถใช้ความคิดในรูปของการนำความคิดมาแยกเป็นส่วน เป็นประเภท หรือการนำข้อมูลมาประกอบกันเพื่อปฏิบัติของตนเอง

5. *ระดับของการสังเคราะห์ (Synthesis)* คือ การนำเอาข้อมูล แนวความคิด มาประกอบกันแล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์ (Creative) ซึ่งเป็นสิ่งใหม่แตกต่างไปจากเดิม

6. *ระดับการประเมิน (Evaluation)* คือ ความสามารถในการใช้ข้อมูล เพื่อตั้งเกณฑ์ (Criteria) การรวบรวมผล และวัดข้อมูลมาตรฐาน เพื่อให้ตั้งข้อตัดสินถึงระดับของประสิทธิภาพของกิจกรรมแต่ละอย่าง

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความรู้ เป็นการรับรู้เบื้องต้น ซึ่งบุคคลส่วนมากจะได้รับรู้ผ่านประสบการณ์ โดยการเรียนรู้จากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (S - R) แล้วจัดระบบเป็นโครงสร้างของความรู้ที่ผสมผสานระหว่างความจำ (ข้อมูล) กับสภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรรซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจของตนเอง เป็นกระบวนการภายใน อย่างไรก็ตามความรู้ก็อาจส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ได้ และผลกระทบที่ผู้รับสารเชิงความรู้ในทฤษฎีการสื่อสารนั้นอาจปรากฏได้จากสาเหตุ 5 ประการ ได้แก่

1. การตอบข้อสงสัย (Ambiguity Resolution)

การสื่อสารมักจะสร้างความสับสนให้สมาชิกในสังคม ผู้รับสารจึงมักแสวงหาสารสนเทศโดยอาศัยสื่อทั้งหลาย เพื่อตอบข้อสงสัยและความสับสนของตน

2. การสร้างทัศนคติ (Attitude Resolution)

ผลกระทบเชิงความรู้ต่อการปลูกฝังทัศนคตินั้น ส่วนมากนิยมใช้กับสารสนเทศที่เป็นนวัตกรรม เพื่อสร้างทัศนคติให้คนยอมรับการแพร่ หลายนวัตกรรมนั้นๆ ในฐานะความรู้

3. การกำหนดวาระ (Agenda Setting)

เป็นผลกระทบเชิงความรู้ที่สื่อกระจายออกไป เพื่อให้ประชาชนตระหนัก และผูกพันกับประเด็นวาระที่สื่อกำหนดขึ้น หากตรงกับภูมิหลังของปัจเจกชนและค่านิยมของสังคมแล้ว ผู้รับสารก็จะเลือกข่าวสารนั้น

4. การพอกพูนระบบความเชื่อ (Expansion of Belief System)

การสื่อสารสังคมมักกระจายความเชื่อ ค่านิยมและอุดมการณ์ต่างๆ ไปสู่ประชาชน จึงทำให้ผู้รับสารรับทราบระบบความเชื่อที่หลากหลายและลึกซึ้งไว้ในความเชื่อของตนมากขึ้นไปเรื่อยๆ

5. การรู้แจ้งต่อค่านิยม (Value Clarification)

ความขัดแย้งในเรื่องค่านิยมและอุดมการณ์ เป็นภาวะปกติของสังคม สื่อมวลชนที่น่าเสนอข้อเท็จจริงในประเด็นเหล่านั้นย่อมทำให้ประชาชนผู้รับสารเข้าใจถึงค่านิยมเหล่านั้นแจ้งชัดขึ้น

การเกิดความรู้ไม่ว่าระดับใดก็ตาม นับว่าเป็นส่วนประกอบขั้นพื้นฐานของทัศนคติ นั่นคือ ความรู้ ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับความรู้สึกรู้สึกนึกคิดซึ่งเชื่อมโยงกับสภาพจิตใจในบุคคลต่างกัน อันมีปัจจัยจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาและสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีความคิด และแสดงออกตามความคิด ความรู้สึกของตนที่อาจจะแตกต่างกันในทางบวกหรือลบ ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า ความรู้เป็นบ่อเกิดของทัศนคติ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทัศนคติ

ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นความคิดที่มีความสำคัญมากแนวหนึ่งทางจิตวิทยาสังคมและการสื่อสาร และมีการใช้คำนี้กันอย่างแพร่หลาย โดยนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามความหมาย ไว้ดังนี้

Newcomb (1954) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ อาจเป็นความพึงพอใจ หรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย หรือรู้สึกเฉยๆ ความชอบ ความเกลียด เป็นต้น

Kundler (1974) (อ้างถึงใน ศรันยา จิตชัยโกคา, 2545) กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อ สิ่งไว้ในสังคมรอบตัว หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านแนวความคิด สถาบัน บุคคล หรือสถานการณ์บางสถานการณ์

Rokeach (1970) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ทัศนคติ เป็นการผสมผสานหรือจัดระเบียบของความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ผลรวมของความเชื่อนี้จะเป็นตัวกำหนดแนวโน้มของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ

Norman L. Munn (1971) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอต่างๆ ในทางที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

Martin Fishbein (1976) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความโน้มเอียงซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ที่จะแสดงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทางสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน ทักษะคิดเกิดขึ้นก่อนพฤติกรรม และทักษะคิดเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

จารุณี บุญนิพัทธ์ (2539) กล่าวว่า ทักษะคิด เป็นเรื่องของจิตใจ ความเชื่อ ท่าที ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร สิ่งแวดล้อมที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ

โสภา ชูพิกุลชัย (2522) กล่าวว่า ทักษะคิด เป็นการรวบรวมความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นและความจริง ได้แก่ ความรู้ต่างๆ รวมทั้งความรู้สึก ซึ่งเป็นการประเมินค่าทั้งทางบวกและทางลบ ทั้งหมดจะเกี่ยวพันกัน และมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้น

พยอม วงศ์สารศรี (2526) กล่าวว่า ทักษะคิด เป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความคิด การกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ทักษะคิด สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป หรือได้รับข้อมูลใหม่ โดยทั่วไปเชื่อว่า ทักษะคิดมีผลต่อการปฏิบัติของบุคคล

สุชา จันทร์อม (2522) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุ สิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึกหรือท่าทีนี้จะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย

จระไน แกลโกศล (2529) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความโน้มเอียงในการประเมินลักษณะ วัตถุ หรือแง่มุมหนึ่งของโลกในลักษณะที่เราชอบหรือไม่ชอบ ทักษะคิดเป็นสิ่งที่ครอบคลุมถึงความรู้และความรู้สึก อารมณ์ ทักษะคิดในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้ หมายถึง ส่วนที่ได้รับอิทธิพลจากเหตุผลและความรู้ตามที่เป็นจริง และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการแสดงออก การมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับ ตลอดจนการประพฤติปฏิบัติต่างๆ ซึ่งทักษะคิดอาจจะสะท้อนให้เห็นในรูปของพฤติกรรม เช่น การแสดงออกโดยการกล่าวให้ความเห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพราะสาเหตุใดเราจึงชอบหรือไม่ชอบสิ่งเหล่านั้น เป็นต้น

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า ทักษะคิด เป็นความคิดและความรู้สึกอย่างไรกับ คนรอบข้าง วัตถุ หรือสิ่งแวดล้อม โดยทักษะคิดมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจต่อต้านพฤติกรรม ในอนาคตได้ ทักษะคิดจึงเป็นเพียงความพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งเร้าของการประเมิน เพื่อแสดง ว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นใดประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งถือว่าการสื่อสารภายในตัวบุคคล (Interpersonal Communication) ที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสาร อันเป็นผลต่อพฤติกรรม ต่อไป โดยทักษะคิดเป็นพรมแดนเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับพฤติกรรม

เสรี วงษ์มณฑา (2542) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติ ประกอบไปด้วยความรู้ ความรู้สึก และแนวโน้มของพฤติกรรม

เชิดศักดิ์ ไชวาลินธุ์ (2522) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ อัน เป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ กำหนดให้บุคคลแสดงพฤติกรรมหรือมีแนวโน้มที่จะ ตอบสนองต่อสิ่งเร้านั้นๆ ไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางสนับสนุนหรือคัดค้านก็ได้

กล่าวโดยสรุป ทักษะคิด หมายถึง ความคิดความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ หรือ สถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก - เชิงลบ เห็นด้วย - ไม่เห็นด้วย ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงได้ และอาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังที่ Garder Lindzey and Elliot Arson (1969) มีความเชื่อว่า ทักษะคิด เป็นพลังที่สำคัญที่ส่งผลให้มนุษย์เราแสดงพฤติกรรมออกมา

องค์ประกอบทักษะคิด

Zimbardo and Ebbessen (1977) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะคิดว่า ทักษะคิด ประกอบด้วย 3 ประการ ดังนี้

1. ส่วนประกอบด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Component)

เป็นส่วนที่เป็นความรู้ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบ และไม่ชอบ ถ้าบุคคลนั้นมีความรู้ หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็จะมีทักษะคิดต่อสิ่งนั้นไปในทางที่ดี ด้วย แต่ถ้าหากบุคคลมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีแล้ว ก็จะมีทักษะคิดที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component)

ในส่วนนี้จะเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ โดยจะมีผล แตกต่างไปตามบุคลิกของบุคคลนั้นๆ จะเป็นในลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคลนั่นเอง โดย ความรู้สึกในทางบวก เรียกว่า Positive Affective Component และความรู้สึกในทางลบ เรียกว่า Negative Affective Component

3. ส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component)

องค์ประกอบด้านพฤติกรรมนี้คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

คุณลักษณะของทัศนคติ

ธงชัย สันติวงษ์ (2540) กล่าวถึง คุณลักษณะของทัศนคติ ดังนี้

1. *ทัศนคติเป็นสิ่งที่มียู่ภายใน* เป็นเรื่องของระเบียบ ความนึกคิด ที่อยู่ภายในของแต่ละคน
2. *ทัศนคติไม่ใช่สิ่งที่มีมาแต่กำเนิด* ตรงกันข้าม ทัศนคติจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ที่ตนได้เกี่ยวข้องกับอยู่ด้วยภายนอก และทัศนคติจะก่อตัวจากการประเมินหลังจากที่ได้เกี่ยวข้องกับสิ่งภายนอกดังกล่าวแล้ว ทั้งหมดนี้ย่อมแสดงว่า ทัศนคติที่มีอยู่จะเป็นผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ จากการที่บุคคลนั้นๆ ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น ๆ
ปัจจัยที่มีผลในการกำกับเป็นทัศนคติดังกล่าวนั้น ส่วนสำคัญมักเกิดจากอิทธิพลของกลุ่มที่เกี่ยวข้องด้วย กลุ่มที่บุคคลนั้นๆ ได้รับข่าวสารข้อมูลมา และกลุ่มที่สำคัญที่สุดก็คือ กลุ่มครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน หรือกลุ่มทางสังคมที่ได้ไปเกี่ยวข้องด้วย นอกจากนี้ ทัศนคดียังขึ้นอยู่กับบุคลิก ลักษณะท่าทาง ซึ่งเป็นผลของการเรียนรู้ที่ได้จากการปฏิบัติต่อโลกภายนอกอีกด้วย
3. *ทัศนคติจะมีลักษณะมั่นคงถาวร* กล่าวคือ ภายหลังจากที่ทัศนคติได้ก่อตัวขึ้นมาแล้ว ทัศนคติดังกล่าวจะไม่เป็นภาวะที่เกิดขึ้นเป็นการชั่วคราว หากแต่จะมีความมั่นคงถาวรตามสมควร และไม่เปลี่ยนแปลงทันทีทันใดที่ได้รับตัวกระตุ้นที่แตกต่างไป ทั้งนี้เพราะทัศนคติที่ก่อตัวขึ้นนั้น จะมีกระบวนการคิดวิเคราะห์ ประเมิน และสรุป จัดระเบียบเป็นความเชื่อ การเปลี่ยนแปลงก็ย่อมต้องใช้เวลาเพื่อปรับตามกระบวนการดังกล่าวด้วย
4. *ทัศนคติจะมีความหมายถึงถึงตัวบุคคลและสิ่งของเสมอ* ความหมายในที่นี้คือ ทัศนคติจะมีใช้เกิดขึ้นมาจากภายใน หากแต่จะเป็นสิ่งที่ก่อตัว หรือเรียนรู้มาจากสิ่งที่มีตัวตนอ้างอิงได้ สิ่งที่ใช้อ้างอิงเพื่อการสร้างทัศนคติอาจเป็นตัวบุคคล กลุ่มคน สถาบัน สิ่งของ ค่านิยม เรื่องราวทางสังคม หรือแม้แต่ความนึกคิดต่างๆ

แหล่งการเกิดทัศนคติ

Rensis Likert (1957) ศึกษาถึงการเกิดทัศนคติของมนุษย์ สรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งของทัศนคติ (Source of Attitude) ที่มีอยู่อย่างมากมาย และสิ่งสำคัญคือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะ เป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทิศทางที่เคยมีมาก่อน
2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication from Others) การที่บุคคลได้รับการติดต่อจากบุคคลอื่น ทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การที่บุคคลหนึ่งกระทำเลียนแบบผู้อื่น จะทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ โดยจะเป็นการเลียนแบบการชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการเลียนแบบนี้อาจจะเป็นการเลียนแบบผู้มีชื่อเสียง เช่น ดารานักแสดงที่ผ่านสื่อต่างๆ ก็ได้
4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลบางอย่างเกิดขึ้นจากความเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน หรือหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดอยู่

Krech, Crutchfield and Ballachy (1962) ให้ความเห็นว่า ทัศนคติอาจเกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1. การจูงใจทางร่างกาย (Biological Motivations)
สิ่งใดที่สามารถตอบสนองของความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกายของตนได้ บุคคลก็จะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น หากว่าสิ่งใดไม่สามารถตอบสนองของความต้องการพื้นฐานของตนได้ บุคคลก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น
2. ข่าวสารข้อมูล (Information)
ทัศนคติจะมีพื้นฐานมาจากข่าวสารข้อมูลบุคคลที่ได้รับ ทำให้บุคคลนั้นเก็บข้อมูลข่าวสารนั้นไปคิดและสร้างเป็นทัศนคติขึ้นมาได้ ฉะนั้นบางคนจึงอาจเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้อื่นโดยการฟังจากคำติฉินที่ใครๆ มาบอกไว้ก่อนก็ได้
3. การเข้าไปเป็นสมาชิกหรือสังกัดกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (Group Affiliation)
เนื่องจากบุคคลที่อยู่ในกลุ่มสังคมย่อมปรับทัศนคติ และการปฏิบัติตนให้คล้ายตามบรรทัดฐาน (Norm) ของกลุ่ม เพื่อให้ตนเองเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม หากทัศนคตินั้นไม่ขัดแย้งกับทัศนคติของตนมากเกินไป

4. บุคลิกภาพ (Personality)

ทัศนคติมีส่วนสัมพันธ์กับบุคลิกภาพของบุคคลนั้นด้วย เช่น ผู้ที่มีบุคลิกภาพสมบุรณ์มักมองผู้อื่นในแง่ดี ส่วนผู้ปรับตัวยากจะมีทัศนคติในทางตรงกันข้าม เช่น มักคิดว่าบุคคลอื่นอิจฉาหรือคิดร้ายต่อตน

หน้าที่ หรือกลไกของทัศนคติ (The Function of Attitude)

Daniel Katz (1960) ได้อธิบายถึง หน้าที่หรือกลไกของทัศนคติที่สำคัญไว้ 4 ประการ ดังนี้คือ

1. เพื่อใช้สำหรับการปรับตัว (Adjustment) หมายความว่า ตัวบุคคลทุกคนจะอาศัยทัศนคติ เป็นเครื่องยึดถือสำหรับการปรับพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนสูงที่สุด และให้มีผลเสียน้อยที่สุด ดังนั้นทัศนคติจึงสามารถเป็นกลไกที่จะสะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ และด้วยสิ่งเหล่านี้เองที่จะทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ต้องการมากที่สุด

2. เพื่อป้องกันตัว (Ego – Defensive) โดยปกติในทุกขณะ คนทั่วไปจะมีแนวโน้มที่จะไม่ยอมรับความจริง ในสิ่งซึ่งเป็นที่ขัดแย้งกับความนึกคิดของตน (Self – Image) ดังนั้นทัศนคติ จึงสามารถสะท้อนออกมาเป็นกลไกที่ป้องกันตัว โดยการแสดงออกเป็นความรู้สึกที่ถูกเหยียดหยามหรือตีจิกนินทาคนอื่น และขณะเดียวกันก็จะยกตนเองให้สูงกว่าด้วยการมีทัศนคติที่ถือว่าตนนั้นเหนือกว่าผู้อื่น

การก่อตัวที่เกิดขึ้นมาของทัศนคติในลักษณะนี้ จะมีลักษณะแตกต่างจากการมีทัศนคติเป็นเครื่องมือในการปรับตัวดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น กล่าวคือ ทัศนคติจะมีชีพพัฒนาขึ้นมาจากการมีประสบการณ์กับสิ่งนั้นๆ โดยตรง หากแต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากภายในตัวผู้หนึ่งเอง และสิ่งที่เป็นเป้าหมายของการแสดงออกมาซึ่งทัศนคตินั้นก็เป็นเพียงสิ่งที่เขาผู้นั้นหวังใช้เพียงเพื่อการระบายความรู้สึกเท่านั้น

3. เพื่อการแสดงความหมายของค่านิยม (Value Expressive) ทัศนคตินั้นเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมต่างๆ และด้วยทัศนคตินี้เองที่จะใช้สำหรับสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมต่างๆ ในลักษณะที่จำเพาะเจาะจงยิ่งขึ้น ดังนั้นทัศนคติจึงสามารถใช้สำหรับอธิบาย และบรรยายความเกี่ยวกับค่านิยมต่างๆ ได้

4. เพื่อเป็นตัวจัดระเบียบเป็นความรู้ (Knowledge) ทัศนคติจะเป็นมาตรฐานที่ตัวบุคคลจะสามารถใช้ประเมินและทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่รอบตัว ด้วยกลไกดังกล่าวนี้เองทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้ และเข้าใจถึงระบบระเบียบของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้

การพิจารณาในแง่นี้ ทักษะคิดจะเป็นมาตรฐานเพื่อเปรียบเทียบหรือเป็นขอบเขตแนวทางสำหรับที่จะใช้อ้างอิงเพื่อหาทางทำความเข้าใจ ค้นหาความหมาย ขยายความให้เห็นข้อแตกต่าง ตรวจสอบดูความผิดปกติ และแม้แต่เพื่อเสริมสร้างให้การรับรู้ และความเข้าใจเรื่องนั้นๆ ละเอียดยิ่งขึ้นต่อไปอีก

ประเภทของทักษะคิด

ทักษะคิดเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเฉพาะบุคคล และจะแสดงออกแตกต่างกันไปตามปัจจัยแวดล้อมที่แตกต่างกันของบุคคลนั้น โดยที่บุคคลสามารถแสดงทักษะคิด ออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทักษะคิดทางเชิงบวก เป็นทักษะคิดที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่น หรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรอื่น ๆ
2. ทักษะคิดทางลบ หรือไม่ดี คือ ทักษะคิดที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กร และอื่น ๆ
3. ทักษะคิดที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กร และอื่น ๆ

ทักษะคิดทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจจะมีเพียงประการเดียวหรือหลายประการก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมอื่นๆ ที่มีต่อบุคคล สิ่งของการกระทำ หรือสถานการณ์ เป็นต้น หากทักษะคิดของแต่ละบุคคลถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็นร่วม ก็จะเป็นประชาชาติ นั้นเอง

การวัดทักษะคิด

Thurstone (1999) ได้สรุปคุณลักษณะบางประการที่เกี่ยวข้องกับทักษะคิดที่จะต้องทำความเข้าใจก่อนที่จะทำการวัดทักษะคิดไว้ดังนี้

1. ทักษะคิดเป็นสิ่งที่มีความซับซ้อน ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวเลขเพียงตัวเดียว อย่างไรก็ตาม เราสามารถหยั่งรู้ทักษะคิดของมนุษย์ได้ ถึงแม้ว่าจะมีความซับซ้อน และมีลักษณะเชิงคุณภาพอยู่มากก็ตาม

2. ทศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หมายถึง ผลรวมของความรู้สึกในมโนเพียง อดติกับ ความกลัวความคิดอื่นๆ ต่อเรื่องนั้นๆ
3. เราสามารถวัดทศนคติได้โดยใช้ความคิดเห็น (Opinion) เป็นเครื่องมือ แต่การใช้ ทศนคติเป็นเครื่องบ่งชี้ทศนคตินั้น ทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการวัด ดังนั้นในการวัดการกระทำ ของคนอาจจะเป็นเครื่องบ่งชี้ทศนคติที่ดีกว่าสิ่งเขาพูด แต่ก็เป็นไปได้ที่คนๆ นั้นอาจจะบิดเบือน การกระทำของตนเอง ดังนั้นจึงยังคงใช้ความคิดเห็นหรือการกระทำบางรูปแบบเพื่อบ่งชี้ถึงทศนคติ ของบุคคลผู้นั้น
4. มีความคลาดเคลื่อนเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในการวัดความคิดเห็น หรือการกระทำที่เรา ใช้เป็นเครื่องบ่งชี้ทศนคติ แต่ความคลาดเคลื่อนระหว่างเครื่องบ่งชี้และความจริง ถือว่าเป็นสากล (Universal)
5. ทศนคติของคนๆ หนึ่ง ไม่จำเป็นว่าจะทำนายการกระทำของคนๆ นั้นได้ถูกต้องเสมอ ไป
6. ทศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงที่วัดได้ อาจเกิดจาก ความผิดพลาดในการวัด ดังนั้น จึงมีแนวคิดที่จะใช้ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error of Measurement) เพื่อแยกความผิดพลาดของเครื่องมือที่ใช้วัด จากความเปลี่ยนแปลงของ ตัวทศนคติเอง
7. ไม่สามารถใช้คำว่า มาก หรือ น้อย อธิบายทศนคติได้อย่างสมบูรณ์เพราะทศนคติมี หลายมิติ อย่างไรก็ตาม ความคิดที่จะวัดทศนคตินี้ มีความพยายามที่จะวัดค่าของทศนคติใน เชิงเส้นตรง (Line Measurement)

การเปลี่ยนแปลงทศนคติ

ทศนคติของมนุษย์นั้นเป็นสิ่งที่สามารถจะเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งกระบวนการเปลี่ยนแปลง ทศนคติมีอยู่ 3 ระดับ (จุมพล รอดคำดี, 2532) คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะมา จากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากสื่อที่เป็นสื่อสารมวลชน หรือมาจากบุคคลอื่นๆ
2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงทศนคติในระดับนี้ จะมาจาก ประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงในระดับนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการ ดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งจะมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมใหม่

การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีส่วนเกี่ยวข้องกันโดยตรง ถ้าความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมถูกกระทบไม่ว่าจะระดับใดก็ตาม จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติทั้งสิ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั้นขึ้นอยู่กับความรู้ หากมีความรู้ ความเข้าใจดี ทัศนคติก็น่าจะสามารถเปลี่ยนแปลงได้ และเมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลงแล้ว พฤติกรรมก็จะเปลี่ยนแปลงตาม โดยทั้งความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ทั้ง 3 สิ่งนี้ มีความเชื่อมโยงกัน เพราะฉะนั้น การที่จะให้บุคคลยอมรับหรือปฏิเสธสิ่งใด จึงต้องทำการเปลี่ยนแปลงทัศนคติเสียก่อน โดยการให้ข่าวสารความรู้

Herbert C. Kelman (1967) ได้เสนอกระบวนการที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลว่ามีอยู่ด้วยกัน 3 ประการ คือ

1. การยินยอม (Compliance) จะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น เพราะต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในทางที่ตนต้องการ
2. การเลียนแบบ (Identification) จะเกิดขึ้นจากการที่บุคคลยอมรับอิทธิพลของบุคคลอื่น เพราะต้องการสร้างพฤติกรรมของตนให้เหมือนกับบุคคลในสังคม
3. การที่บุคคลยอมรับพฤติกรรมในสังคมที่เหมาะสมกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวของเขาเองแล้ว (Internalization)

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นมีอยู่ 2 ประเภท (ชรินทร์ ส่วนเซอเม, 2541)

1. การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วย แต่ถ้าทัศนคติไปในทางลบก็จะมีเพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย
2. การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงในทางลบ และถ้าเป็นไปในทางลบก็จะเป็นไปในทางตรงกันข้าม

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติไปในทางเดียวกันมักจะเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่า มันคงและคงที่กว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติแบบไปคนละทาง ซึ่งมีหลายวิธีที่ทำให้ทัศนคติเกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีหนึ่งคือ การที่บุคคลได้รับทราบข่าวสารต่างๆ ทั้งที่มาจากสื่อสารมวลชน และสื่อบุคคล ซึ่งจะมีผลเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้านองค์ประกอบด้าน ความรู้ ความคิด (Cognitive Component) และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติด้านนี้ก็มีแนวโน้มทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) และองค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

เมื่อเป็นเช่นนั้น อาจสรุปได้ว่า การที่บุคคลได้รับข่าวสารในระดับที่แตกต่างกัน ก็จะส่งผลทำให้มีทัศนคติและแนวโน้มของพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไปด้วย

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงส่วนมากไม่ได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงค่านิยม (Value) ของบุคคล แต่มาจากการเปลี่ยนแปลงการยอมรับข่าวสารซึ่งสัมพันธ์กับบุคคลนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ คือ สื่อ ซึ่งอาจจะเป็นสื่อบุคคล หรือ สื่อมวลชน ซึ่งเป็นช่องทางในการส่ง ข่าวสารให้แก่ผู้รับสารว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ ระหว่าง ข่าวสารกับความรู้และทัศนคติของผู้รับสาร ซึ่งอาจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือไม่เปลี่ยนแปลงก็ได้

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า ทัศนคติเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติจะทำให้ทราบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นอย่างไรต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน เช่น มีทัศนคติในเชิงบวก ทัศนคติที่เป็นกลาง หรือทัศนคติในเชิงลบ เนื่องจากทัศนคตินั้นเป็นตัวที่มีความสัมพันธ์และสะท้อนถึงแนวโน้มการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน ด้วย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรมเป็นการแสดงออกของบุคคลโดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน ความแตกต่างของความรู้และทัศนคติเกิดขึ้น เพราะความแตกต่างกันในการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลความข่าวสารที่ตนได้รับมาจึงก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ต่างกัน อันมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล มีหลายท่านให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรมไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า พฤติกรรม คือ การกระทำหรือพฤติกรรมใดๆ ของคนเรา ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานที่มาจากความรู้ และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติแตกต่างกันเกิดขึ้นได้ก็เพราะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อ และความแตกต่างในการแปลสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์ที่ต่างกัน อันจะมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล

นิยะดา ชุณหวงษ์ และนินนาท โอฟีรารวุฒิ (2521) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง อากัปกริยาของคนเราที่แสดงออก บ่งบอกถึงความชอบและไม่ชอบกิจกรรมบางอย่างซึ่งสามารถสังเกตได้

ปกิจ พรหมยาม (2531) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำหรือการตอบสนองของมนุษย์ต่อสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด หรือสิ่งกระตุ้นต่างๆ โดยการกระทำนั้นเป็นไปโดยมีจุดมุ่งหมาย และเป็นไปอย่างใคร่ครวญมาแล้ว หรือเป็นไปอย่างไม่รู้สึกรู้ตัว ไม่ว่าสิ่งมีชีวิตหรือบุคคลอื่นจะสามารถสังเกตการกระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม

องค์ประกอบพฤติกรรม

Cronbach (อ้างถึงใน ชรินทร์ ส่วนชะเอม, 2541) ได้อธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลว่าเกิดขึ้นได้เพราะองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้

1. ความมุ่งหมาย (Goal)

เป็นความต้องการหรือวัตถุประสงค์ที่ทำให้เกิดกิจกรรม คนเราต้องทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการที่เกิดขึ้น กิจกรรมบางอย่างก็ให้ความพอใจหรือสนองความต้องการได้ทันที แต่ความต้องการหรือวัตถุประสงค์บางอย่างก็ต้องใช้เวลาจึงจะสามารถบรรลุความต้องการที่รีบด่วนก่อน และสนองความต้องการที่ห่างออกไปในภายหลัง

2. ความพร้อม (Readiness)

หมายถึง ระดับวุฒิภาวะหรือความสามารถที่จำเป็นในการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ คนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้หมดทุกอย่าง ความต้องการบางอย่างอยู่นอกเหนือความสามารถของเขา

3. สถานการณ์ (Situation)

เป็นเหตุการณ์ที่เปิดโอกาสให้เลือกทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ

4. การแปลความหมาย (Interpretation)

ก่อนที่คนเราจะทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งลงไป เขาจะต้องพิจารณาสถานการณ์เสียก่อน แล้วจึงจะตัดสินใจเลือกวิธีการที่คาดว่าจะให้ความพอใจมากที่สุด

5. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Response)

เป็นการทำกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการ โดยวิธีที่ได้เลือกแล้วในขั้นการแปลความหมาย

6. ผลที่ได้รับหรือผลที่ตามมา (Consequence)

เมื่อทำกิจกรรมแล้วย่อมได้รับผลจากการกระทำนั้น ผลที่ได้รับอาจตรงตามที่คาดคิดไว้ (Confirm) หรืออาจตรงกันข้ามกับความคาดหมาย (Contradict) ได้

7. ปฏิกริยาต่อความหวัง (Reaction to Frustration)

หากคนเราไม่สามารถสนองความต้องการได้ ก็กล่าวได้ว่าเขาประสบกับความผิดหวัง ในกรณีเช่นนี้เขาอาจจะย้อนกลับไปแปลความหมายของสถานะเสียใหม่ และเลือกวิธีการสนองตอบใหม่ก็ได้

จากการศึกษาของ Hovland and Janis (1959) ระบุว่า กระบวนการ 4 ขั้นตอนต่อไปนี้เป็นตัวกำหนดหรือแสดงว่าบุคคลได้ถูกชักจูงใจโดยการสื่อสาร ได้แก่

1. การใส่ใจ (Attention) ถ้าบุคคลไม่ให้ความสนใจ ความสนใจ หรือตั้งใจที่จะรับฟังข่าวสาร ก็ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของบุคคลนั้นได้
2. ความเข้าใจ (Comprehension) หลังจากใส่ใจข่าวสารนั้นแล้ว สิ่งก็ตามมาก็คือความเข้าใจ ถึงแม้ว่าผู้ฟังจะใส่ใจข่าวนั้น แต่ถ้าไม่เข้าใจข่าวสารนั้น ก็จะไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลผู้นั้น
3. การยอมรับ (Acceptance) การยอมรับข่าวสาร แนวความคิด ข้อโต้แย้ง และข้อสรุปของข่าวสาร เป็นสิ่งที่ทำให้กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติสมบูรณ์ได้ ถ้าแนวความคิดนั้นผู้ฟังยอมรับหรือเห็นด้วย การที่เขาตัดสินใจทำอะไรๆ ก็ย่อมมีแนวโน้มมากยิ่งขึ้น
4. ความคงอยู่ (Retention) ประสิทธิภาพข่าวสารจะสมบูรณ์หรือไม่ขึ้นอยู่กับความคงอยู่ของข่าวสารนั้น หรือความจำได้ของบุคคลนั่นเอง ข่าวสารนั้นจะต้องมีพลังในการคงอยู่กับบุคคลนั้น เพื่อจะได้เกิดผลในเวลาต่อมา

นักมนุษยวิทยาหลายท่าน ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับพลังที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ดังนี้ (ประจวบ อินฮืด อ่างถึงโน เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล, 2534)

1. มนุษย์แต่ละคนมีแรงขับ และพลังที่ต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อความอยู่รอดและความมั่นคงแห่งชีวิต อันเป็นความจำเป็นพื้นฐานของสัตว์ทั้งหลาย เช่น ความอยู่รอดในชีวิตประจำวัน
2. มนุษย์แต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่หล่อหลอมรอบตัว จึงต้องประพฤติปฏิบัติไปตามครรลองของสังคม ซึ่งสอดคล้องประสานกับเป้าหมายส่วนตัว
3. พลังทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อมนุษย์มากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวของบุคคลนั้น เพื่อนบ้าน กลุ่มเพื่อนฝูง ตลอดจนกลุ่มอ้างอิง หรือผู้นำทางความคิดในชุมชน
4. ความจำเป็นเบื้องต้นของชีวิตมนุษย์ และประสบการณ์ได้หล่อหลอมให้เกิดเป็นรูปแบบของมนุษย์แต่ละคนที่เรียกว่า บุคลิก

5. แม้ว่ามนุษย์แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพของตนเองก็ตาม เมื่อมนุษย์รวมกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีผลประโยชน์ร่วมกัน ภายในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ก็ย่อมเกิดเป็นบุคลิกภาพของกลุ่มขึ้นได้ ซึ่งจะมีผลต่อการแสดงออกของกลุ่มด้วย เช่น จะพบว่าคนบางกลุ่มมีลักษณะก้าวร้าว รุกราน บางกลุ่มมีลักษณะหัวโบราณ ฯลฯ เป็นต้น

6. มนุษย์จะมีลักษณะในการสื่อความหมายที่เขามีต่อโลกรอบตัวเขา ออกมาในรูปแบบต่างๆ ซึ่งเราสามารถสืบสาวไปถึงพลังภายในที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมนั้นๆ ได้ เช่น จากคำพูด วัตถุประสงค์ การกระทำ ตลอดจนสิ่งที่สื่อถึงการกระทำทั้งในจิตใต้สำนึก และภายใต้จิตสำนึก เช่น นึกถึงภาพของผู้ที่นิยมฟังเพลงสากลว่าเป็นบุคคลเช่นไร ซึ่งแตกต่างกับบุคคลที่นิยมฟังเพลงไทยเดิม เป็นต้น

การศึกษาถึงสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์เรานั้น นักจิตวิทยาหลายท่านเห็นพ้องต้องกันว่า จิตลักษณะที่จะเป็นตัวที่ทำนายการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์ได้ดีที่สุด ก็คือทัศนคติของบุคคลนั้นนั่นเอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาว่าทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีผล หรือมีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับและเกิดพฤติกรรมในการปฏิบัติตามข้อกำหนด และหลักการของกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนหรือไม่

แนวความคิดการมีส่วนร่วม (Concept of Participation)

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่างๆ นั้น เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยที่มนุษย์อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งการมีส่วนร่วมของมนุษย์นั้นจะมีหลายลักษณะ หลายรูปแบบและหลายวัตถุประสงค์ นักวิชาการหลายท่านได้จำกัดความคำว่า “การมีส่วนร่วม” ในความหมายที่หลากหลายต่างกััน ดังนี้

William Erwin (1976) (อ้างถึงใน ศรีธัญญา จิตชัยโกคา, 2545)ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาร่วมคิด ตัดสินใจที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นของตนเอง โดยเน้นการมีส่วนร่วม ใช้ความคิดสร้างสรรค์ และสนับสนุนติดตามผลการปฏิบัติงานของกลุ่ม องค์กร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

William W. Reeder (อ้างถึงใน บุญชัย เกิดปัญญาวัฒน์, 2535) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการพบปะสังสรรค์ทางสังคม ซึ่งรวมทั้งการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่ม

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ (อ้างถึงใน ทวีทอง หงส์วิวัฒน์, 2527) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจ และอารมณ์ (Mental and Emotional Involvement) ของบุคคลหนึ่งในสภาพการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจ (Contribution) ให้กระทำการบรรลุจุดหมายของกลุมนั้น ทั้งทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ซึ่งการมีส่วนร่วมเกิดจากแนวคิด 3 ประการ คือ

1. ความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจ และความห่วงกังวลของบุคคล ซึ่งบังเอิญเห็นพ้องต้องกัน กลายเป็นความสนใจ และความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนนั้น ทำให้ลงมือกระทำการร่วมกัน
2. ความเดือดร้อน และความไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่ต่อความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น
3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่ม หรือชุมชนไปในทิศทางที่ปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันนี้ จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความคิดริเริ่มกระทำการที่ตอบสนองร่วมกัน

แบบอย่างของผู้มีส่วนร่วมมี 3 แบบ คือ

1. เป็นผู้กระทำการ คือ ผู้ก่อให้เกิดกิจกรรมพัฒนา
2. เป็นผู้รับผลประโยชน์การกระทำ คือ ได้รับผลจากกิจกรรมโดยตรง
3. เป็นสาธารณชนทั่วไป คือ ประชาชนทั่วไป ที่ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง แต่มีส่วนร่วมในกิจกรรม

นอกจากนี้ สมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง (2537) ได้เสนอระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่า การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับโครงการพัฒนาการต่างๆ สามารถแบ่งได้เป็นลำดับดังนี้

1. การโน้มน้าวจิตใจ เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชน แต่ไม่ได้ให้ประชาชนเข้าร่วมในการวางแผน หรือในกระบวนการตัดสินใจ
2. การให้การศึกษา การให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจในโครงการ
3. การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน โดยการที่เจ้าหน้าที่แจ้งจุดยืนของตนในโครงการนั้นๆ ให้ประชาชนทราบ และขอให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นนั้นๆ
4. การปรึกษาหารือ ทั้งฝ่ายเจ้าหน้าที่ และประชาชน ปรึกษาหารือร่วมกัน

5. การร่วมมือกัน โดยประชาชนมีตัวแทนอยู่ในคณะกรรมการ และมีสิทธิออกเสียงในขั้นตอนการตัดสินใจ ซึ่งประเด็นจะต้องเข้าใจได้จากตัวแทนประชาชนพื้นที่นั้นๆ
6. การมอบหมายอำนาจหน้าที่ การส่งมอบความรับผิดชอบให้กับสาธารณชน หรือรัฐบาลท้องถิ่นที่มีความชำนาญเฉพาะเรื่องนั้นๆ

ในทางสังคมวิทยา สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2523) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง พฤติกรรมอันประกอบด้วยความร่วมมือและการสมยอมประพฤติตามพฤติกรรมคาดหวังของกลุ่มทางการ ดังนั้น การมีส่วนร่วมประชาชนในความหมายนี้ คือ การที่ประชาชนก่อให้เกิดสิ่งต่างๆ ร่วมกันนั่นเอง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ทางจิตวิทยา (Active Participation of Theory) มีผลการวิจัยทางจิตวิทยาสังคมบางเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้เกิดขึ้นได้โดยการสร้างสถานการณ์ให้เกิดการมีส่วนร่วมในกลุ่มบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ การทำให้สมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การเกิดความรู้สึกผูกพันต่อเรื่องนั้น และมีส่วนในการปฏิบัติ จะทำให้บุคคลกลุ่ม ชุมชนเกิดความรู้สึกว่าคนได้ลงทุนให้ความคิดเห็น การตัดสินใจ และการอุทิศพลังงานทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งการแก้ปัญหานั้นๆ ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของตนเอง เทคนิคในการก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม อาจใช้การกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจหรือการให้แรงเสริม (Reinforcement)

นอกจากนี้ การมีส่วนร่วม อาจจะมาจากแนวคิดอื่นๆ อีก ได้แก่

1. ความศรัทธาที่มีต่อความเชื่อถือบุคคลสำคัญ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น การบำเพ็ญประโยชน์ การสร้างโบสถ์ วิหาร เป็นต้น
2. ความเกรงใจที่มีต่อบุคคลที่เราเคารพนับถือ ที่มีเกียรติยศตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วม ทั้งๆ ที่ยังไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะทำ เช่น ผู้ใหญ่ออกปากขอให้ช่วย เจ้าหน้าที่ของทางราชการ กำนันผู้ใหญ่บ้านขอให้ช่วย เป็นต้น
3. อำนาจบังคับ ซึ่งเกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่างๆ เช่น การบีบบังคับให้ทำงาน เป็นต้น

ความเกรงใจและอำนาจบีบบังคับนั้น อาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมต่างๆ มีจำนวนมาก ทั้งๆ ที่อาจไม่มีความรู้ในเรื่องนั้น หรือมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อกิจกรรมนั้นๆ ก็ได้

การมีส่วนร่วมนั้นเป็นวิธีการหนึ่งซึ่งนำไปสู่การพัฒนา และอาจเป็นเป้าหมายของการพัฒนาด้วย กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่ขาดไม่ได้ในกระบวนการพัฒนาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการพัฒนา

Norman (1981) ได้พิจารณาและได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 2 นัย คือ

1. มิติของการมีส่วนร่วม โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ได้แก่

1.1 ประเภทของการมีส่วนร่วม ซึ่งแบ่งออกเป็น การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน ในการรับรองผลกิจกรรม และในการประเมินผล

1.2 ผู้มีส่วนร่วม คือ ผู้ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามข้อ 1 ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลภายนอกหรือบุคคลภายในชุมชนก็ได้ และประเด็นที่น่าสนใจคือ ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้มีส่วนร่วมดังกล่าว

1.3 วิธีการเข้าร่วม โดยพิจารณาได้จากสาเหตุจูงใจ ลักษณะการเข้าร่วม ขอบเขตระยะเวลา หรือลักษณะของกิจกรรมที่เข้าร่วม ตลอดจนผลของการเข้าร่วม

2. บริบท หรือเงื่อนไขสภาพแวดล้อม พิจารณาได้ 2 ส่วน ได้แก่

2.1 สภาพแวดล้อมในแง่ของตัวโครงการเอง ได้แก่ ส่วนที่นำเข้า ลักษณะของประโยชน์จะได้รับจากโครงการ และรูปแบบของตัวโครงการ

2.2 สภาพแวดล้อมอื่นซึ่งมีผลต่อกิจกรรม ได้แก่ สภาพแวดล้อมในอดีต ตลอดจนประสบการณ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง สภาพแวดล้อมทางกายภาพ และธรรมชาติ รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางสังคม

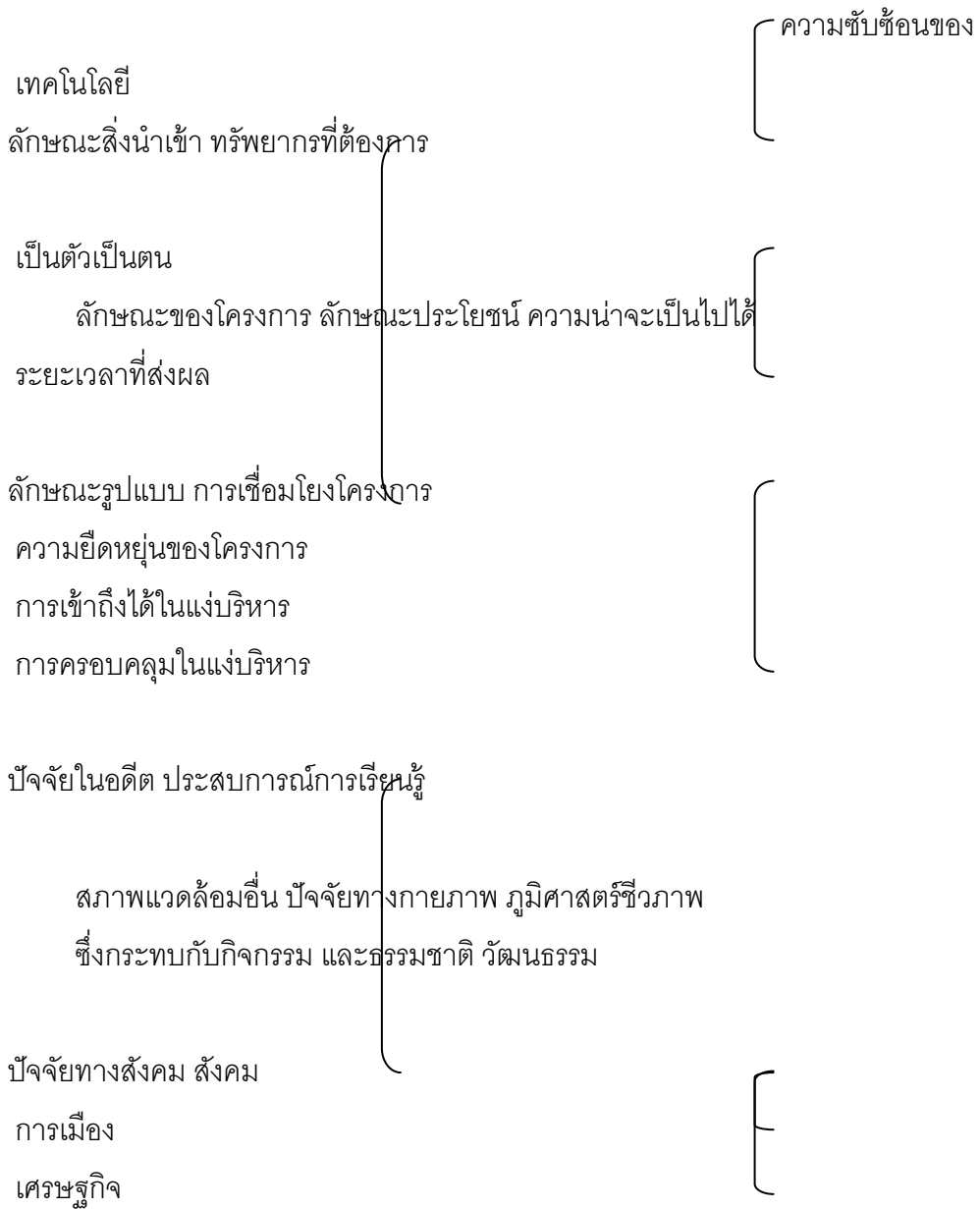
Norman ได้แสดงมิตินี้มีส่วนร่วมไว้ในกรอบวิเคราะห์การมีส่วนร่วม ดังนี้

กรอบการวิเคราะห์การมีส่วนร่วม

มิติ

การตัดสินใจ ขณะเริ่มต้น		
ขณะดำเนินการปฏิบัติการ		
แจกแจงทรัพยากร		
ประเภทของการมีส่วนร่วม		
การปฏิบัติงาน บริหารและประสานงาน		
ขอความร่วมมือ		
วัตถุประสงค์		
ประโยชน์ (หรือผลเสีย) สังคม		
ส่วนบุคคล		
การประเมินผล		
คนที่ต้องถิ่น บุคลิกภาพ		
อายุ		
ผู้นำท้องถิ่น เพศ		
ผู้มีส่วนร่วม สถานภาพในครอบครัว		
การศึกษา		
ข้าราชการหรือพนักงานรัฐ ระดับชั้นในสังคม		
ระดับรายได้		
ชาวต่างประเทศ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น		
การถือครองที่ดิน		
พื้นฐานการเข้าร่วม สิ่งกระตุ้น		
แรงจูงใจ		
รูปแบบการเข้าร่วม องค์การ		
ลักษณะการเข้าร่วม ทางตรง / ทางอ้อม		
ขอบเขตการเข้าร่วม ระยะเวลา		
ขอบเขตกิจกรรม		
ผลการเข้าร่วม การสร้างเสริมพลังอำนาจ		
ปฏิสัมพันธ์		

บริบท

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม

ตัวแปรทั้ง 3 ตัว คือ ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม เป็นตัวแปรที่สำคัญ และมีความเชื่อมโยงความสัมพันธ์กัน ในส่วนของผู้รับข่าวสาร ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อสังคมจากการรับข่าวสารนั้นๆ กล่าวคือ สื่อมวลชนมีบทบาทสำคัญในการนำข่าวสารต่างๆ ไปเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบว่าจะมีในสังคมเกิดปัญหาอะไร เมื่อประชาชนได้รับข่าวสารนั้นๆ ย่อมก่อให้เกิดทัศนคติในการที่จะยอมรับ หรือปฏิเสธสิ่งใด จึงต้องพยายามเปลี่ยนทัศนคติเสียก่อน โดยการให้ความรู้ (Zimbardo and Others, 1977)

Nancy E. Schwartz (อ้างถึงใน เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล, 2534) กล่าวถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนว่า เป็นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทศนคติ และการปฏิบัติในรูปแบบ 4 ประการ ดังนี้

1. ทศนคติเป็นตัวกลางทำให้เกิดการเรียนรู้และการปฏิบัติ ดังนั้นความรู้จึงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และมีผลต่อการปฏิบัติ
2. ความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์กัน และทำให้เกิดการปฏิบัติตามมา
3. ความรู้และทัศนคติต่างกันทำให้เกิดการปฏิบัติได้ โดยที่ความรู้และทัศนคติไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กัน
4. ความรู้มีผลต่อการปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อม

ทฤษฎีเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรม (Theories of Attitude and Behavior Change) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม ซึ่งมีสาระว่าการเปลี่ยนแปลงทัศนคติขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจดี ทัศนคติจะเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทั้ง 3 อย่างนี้มีความเชื่อมโยงกัน ฉะนั้นในการที่จะให้มีการยอมรับปฏิบัติในสิ่งใด จึงต้องพยายามเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับเสียก่อนโดยให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร

อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรม อาจจะไม่เกิดขึ้นในลักษณะเช่นนี้เสมอไป กล่าวคือ อาจเกิดช่องว่างระหว่างความรู้ ทศนคติ และการยอมรับปฏิบัติขึ้นได้ที่เรียกว่า KAP-GAP

ช่องว่างของความรู้ ทักษะ และ การยอมรับปฏิบัติ (KAP-GAP)

Rogers and Shoemaker (1971) อธิบายว่า ทักษะและพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องเสมอไป กล่าวคือ เมื่อการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้ และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่แล้วนั้น แต่ขั้นของการปฏิบัติ อาจจะมีผลในทางตรงกันข้ามได้

กล่าวโดยสรุปก็คือ เมื่อบุคคลที่มีความรู้ ทักษะเช่นไร จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้ และทัศนคติที่มีอยู่นั้นคือ K (Knowledge) A (Attitude) P (Practice) จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน แต่จะไม่เกิดขึ้นเช่นนั้นในทุกสถานการณ์และทุกกรณี

เมื่อเป็นเช่นนี้ Rogers and Shoemaker (1971) จึงได้เสนอวิธีการปิดช่องว่างระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมไว้ 4 ประการ คือ

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ให้มากขึ้น กล่าวคือ ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ให้กับกลุ่มเป้าหมายเข้าใจอย่างแท้จริงถึงวิธีการใช้ หรือวิธีการปฏิบัติต่อสิ่งที่เผยแพร่ให้
2. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมเข้าไปติดต่อกับสมาชิกที่ต้องการรับนวัตกรรม โดยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด
3. โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ยอมรับนวัตกรรม หรือยอมรับปฏิบัติเพื่อเป็นแรงจูงใจแก่สมาชิกอื่นๆที่ยังไม่ยอมรับ
4. การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าวโดยวิธีการใช้สื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ผู้นำทางความคิดเข้าไปติดต่อกับสมาชิกหรือกลุ่มเพื่อนฝูง เพื่อโน้มน้าวใจสมาชิกให้เกิดการยอมรับ และปฏิบัติอีกต่อหนึ่ง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร

แนวความคิดแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร (Demographic Characteristics) เชื่อว่าบุคคลที่มีลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันจะมีการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันไปด้วย จึงอาจกล่าวได้ว่า ลักษณะทางประชากรจะมีอิทธิพลต่อการเปิดรับข่าวสาร การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาลักษณะทางประชากร ดังนี้

1. เพศ

เมื่อพิจารณาวิวัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมไทยแล้ว จะพบว่า “ภาพ” ดั้งเดิมเกี่ยวกับชายและหญิงในสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมาก เช่น หญิงออกมาทำงาน

นอกบ้านมากขึ้น อาชีพบางอย่างเคยเป็นเฉพาะชายหรือหญิง เริ่มเปลี่ยนแปลง โดยลดขอบเขตทางเพศออกไป อย่างไรก็ตามยังมีอีกหลายอย่างที่ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยสิ้นเชิง เช่น คุณสมบัติของหญิงไทย “การเป็นแม่บ้านแม่เรือน” “การไม่ค่อยกล้าพูดเรื่องเพศของหญิง” หรือ “การชอบโลดโผนของชาย” เป็นต้น (พรทิพย์ วรกิจโกคาทร, 2528)

มีการวิจัยหลายชิ้นที่แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงจึงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหวหรือเจ้าอารมณ์ (Emotional) โอนอ่อนผ่อนตาม (Submissive) และเป็นแม่บ้านแม่เรือน (Home-oriented) นอกจากนี้งานวิจัยอื่นหลายงานยังพบว่า ผู้หญิงชักจูงได้ง่ายกว่าผู้ชาย และผู้ชายใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิง และจดจำข่าวได้มากกว่าผู้หญิงด้วย แต่เพศหญิงเป็นเพศที่หยิ่งจิตใจของคนได้ดีกว่าผู้ชาย (More People Centered) (ปรมะ สตะเวทิน, 2540) อีกทั้งยังพบว่าพฤติกรรมเกี่ยวกับการสื่อสารของชายและหญิงก็ต่างกัน อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยอีกหลายชิ้นที่แสดงว่าชายและหญิงนั้นไม่แตกต่างกัน เช่น จากการศึกษาวิจัยแบบทดลอง พบว่า ผู้รับสารชายและหญิงไม่มีความสัมพันธ์ทางการโน้มน้ำหนักใจจากผู้พูด หรือจากการวิจัยที่เกี่ยวกับความคล่องในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิด และความคิดริเริ่ม พบว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายและหญิง เป็นต้น จากที่กล่าวมานี้จะพบว่า ชายและหญิงมีความนึกคิด ทัศนคติ และพฤติกรรมทั้งที่แตกต่างกันและเหมือนกัน ซึ่งตามธรรมชาติแล้วชายและหญิงจะมีคุณลักษณะที่แตกต่างกัน และถึงแม้สภาพสังคมจะเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่ก็ยังมีหลายอย่างที่ยังมีสถานะของตนอยู่ ดังนั้นการสื่อสารทุกครั้งไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล กลุ่ม หรือมวลชนจะต้องคำนึงว่าการสื่อสารที่กำลังสื่อสารอยู่กับผู้รับสารเพศใด (พรทิพย์ วรกิจโกคาทร, 2528)

2. อายุ

อายุของผู้รับสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องความคิดและพฤติกรรม โดยทั่วไปแล้ว คนที่มีอายุน้อย มักจะมีความคิดเสรีนิยมมากกว่า (More Liberal) คนที่มีอายุมาก ในขณะที่คนที่มีอายุมากมักจะมีความคิดอนุรักษนิยมมากกว่า (More Conservative) คนที่มีอายุน้อย คนที่มีอายุน้อย มักเป็นคนที่ยึดถืออุดมการณ์มากกว่า (More Idealistic) ใจร้อนกว่า (More Impatient) และมองโลกในแง่ดีกว่า (More Optimistic) คนที่มีอายุมากกว่า ในขณะที่คนที่มีอายุมาก มักเป็นคนที่ยึดถือการปฏิบัติมากกว่า (More Pragmatic) มีความระมัดระวัง (Cautious) และมองโลกในแง่ร้าย (Pessimistic) นอกจากแตกต่างในเรื่องความคิดแล้ว อายุยังเป็นสิ่งกำหนดความแตกต่างในเรื่องความยากง่ายในการชักจูงใจด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

โดย C. Maple และ I.L. Janis and D. Rife (อ้างถึงใน พรทิพย์ วรภิจโกคาทร, 2528) ได้ทำการวิจัยและได้ผลสรุปว่าการชักจูงจิตใจหรือโน้มน้าวจิตใจของคนจะยากขึ้นตามอายุของคนที่เพิ่มขึ้น

นอกจากนี้อายุยังมีความสัมพันธ์ต่อข่าวสารและสื่ออีกด้วย โดยลักษณะการใช้สื่อจะแตกต่างกัน เช่น คนที่มีอายุมากมักจะใช้สื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารหนักๆ มากกว่าเพื่อความบันเทิง คนที่มีอายุมากมักจะอ่านจดหมายถึงบรรณารักษ์ ชาวบ้านการเมือง หรือบทบรรณารักษ์ มากกว่าอ่านเรื่องตลกหรือข่าวกีฬา ในขณะที่คนที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ไม่ค่อยอ่านบทบรรณารักษ์ เป็นต้น (ปรมะ สตะเวทิน, 2540)

กล่าวโดยสรุป “อายุ” ของผู้รับสารจะมีอิทธิพลกับการสื่อสารไม่มากนักน้อย ซึ่งอาจออกมาในรูปของความสนใจ ความเชื่อ หรือพฤติกรรมมารับข่าวสารของผู้รับสาร ด้วยเหตุดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล การสื่อสารเป็นกลุ่ม การสื่อสารสาธารณะ หรือการสื่อสารมวลชน จึงควรคำนึงถึงอายุของผู้รับสารเสมอ (พรทิพย์ วรภิจโกคาทร, 2528)

3. ระดับการศึกษา

การศึกษาหรือความรู้ (Knowledge) เป็นลักษณะประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยที่ต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน จึงย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไป นอกจากนั้นตัวครูผู้สอนก็มีอิทธิพลต่อความคิดของผู้เรียนด้วย เพราะผู้สอนได้สอดแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนให้แก่ผู้เรียน ในทำนองเดียวกับที่พ่อแม่ได้สอดแทรกความคิดของตนให้แก่บุตรในการอบรมเลี้ยงดู คนที่มีการศึกษาสูง หรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบอย่างมากในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี ทั้งนี้เพราะคนเหล่านี้มีความรู้กว้างขวางหลายเรื่อง มีความเข้าใจศัพท์มาก และมีความเข้าใจสารได้ดี แต่คนเหล่านี้มักจะเป็นคนที่ไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ สารที่ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ มักจะถูกโต้แย้งจากคนเหล่านี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2540) ทั้งนี้มีการศึกษาวิจัยหลายเรื่องที่ยืนยันว่า การศึกษาของผู้รับสารนั้นทำให้ผู้รับสารมีพฤติกรรมสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป เช่น บุคคลที่มีการศึกษาสูงก็จะมี ความสนใจในข่าวสารกว้างขวาง แต่จะไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ จะต้องมีหลักฐานสนับสนุนเพียงพอจึงจะเชื่อ (พรทิพย์ วรภิจโกคาทร, 2528)

กล่าวโดยสรุป การศึกษาเป็นตัวแปรหนึ่งที่นักนิเทศศาสตร์จะต้องตระหนักและเรียนรู้ให้ดี ก่อนทำการสื่อสาร เพราะผู้รับสารที่มีการศึกษาต่างกัน จะได้ผลทางด้านทักษะการสื่อสาร ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมสื่อสารที่ต่างกัน (พรทิพย์ วรภิจโกคาทร, 2528)

4. อาชีพ

ผู้ที่มีอาชีพต่างกันย่อมมองโลก มีแนวคิด มีอุดมการณ์ มีค่านิยม ทัศนคติ ความคิดเห็นต่อสิ่งต่างๆ แตกต่างกันไป รวมถึงความรู้ในเรื่องต่างๆ ก็จะไม่เท่ากันด้วย

5. รายได้

รายได้เป็นปัจจัยที่มีบทบาทใกล้เคียงกับการศึกษา คือ มีความสัมพันธ์ระหว่างกันสูงมาก โดยเฉพาะคนที่มีการศึกษาสูงมักจะมีรายได้สูงตามไปด้วย ดังนั้น การศึกษากับรายได้จึงถูกมองรวมเป็นฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม คนที่มีรายได้สูงนิยมเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาค่อนข้างหนัก ไม่ค่อยสนใจเนื้อหาบันเทิงมากนัก เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูงจะมีการศึกษาสูง จึงถูกผลักดันให้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ข่าวสารต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ การเปิดรับข่าวสารจึงจำเป็นสำหรับกลุ่มนี้มากกว่า

สรุปได้ว่า ลักษณะทางประชากรนั้นมีผลทำให้บุคคลมีความแตกต่างกันในด้านของการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับ ตลอดจนพฤติกรรม การวิจัยในครั้งนี้จึงจะศึกษาถึงความแตกต่างเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่จะมียุทธผลต่อการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ และเป็นไปในทางเดียวกันกับแนวคิด ลักษณะทางประชากร (Demographic Characteristics) ดังกล่าวหรือไม่

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเกี่ยวกับการสูบบุหรี่

มาลา รักษาพรหมณ์ (2526) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา จากการวิจัยพบว่า (1) ทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ และการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน โดยการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมีความสำคัญต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนมากกว่า (2) ความเชื่อเกี่ยวกับผลที่เกิดจากการสูบบุหรี่ และความเชื่อเกี่ยวกับทัศนคติของกลุ่มอ้างอิงต่อการสูบบุหรี่ของตน มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน โดยความเชื่อในทัศนคติของกลุ่มอ้างอิงต่อการสูบบุหรี่ของตนสำคัญต่อความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียน (3) ปัจจัยทางสังคม เช่น อายุ เพศ ศาสนา รายได้ต่อเดือนของนักเรียน อัตราการสูบบุหรี่ต่อวันของบิดา พี่ชาย เพื่อนสนิท

และบุคคลที่นักเรียนพักอาศัยอยู่ด้วย ไม่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจสูบบุหรี่ของนักเรียน แต่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะการสูบบุหรี่ของเพื่อนสนิทกับความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนมีอิทธิพลต่อความตั้งใจสูบบุหรี่ของนักเรียน

พจนีย์ เหล่าอมต (2532) ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และการเลิกสูบบุหรี่ของครูชายโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 200 คน จากการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่เป็นรอยต่อเชื่อมระหว่างการตัดสินใจสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของบุคคล คือ ทักษะคิดต่อการสูบบุหรี่ทั้งทางด้านสุขภาพ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการดำรงชีวิตประจำวัน และพบว่าตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อสุขภาพและทักษะคิดต่อการเลิกบุหรี่หรือไม่ คือ ทักษะคิดต่อการสูบบุหรี่ที่มีผลต่อสุขภาพและทักษะคิดต่อการเลิกบุหรี่

พรพรรณ ไม้สุพร (2533) ศึกษาเรื่อง การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ด้านสาธารณสุขในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยให้ความสำคัญกับการเสนอเนื้อหาการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ประเภทยาเสพติด บุหรี่ และแอลกอฮอล์เป็นลำดับที่ 2

มยุรี จิรวินิชฎ์ (2534) ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตชายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี 2533 จากการวิจัยพบว่า คณะที่มีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุดคือ คณะนิเทศศาสตร์ อัตราการสูบบุหรี่จะสูงขึ้นตามชั้นปี อายุ และสูงที่สุดอายุ 24 ปี ซึ่งเหตุผลสำคัญที่ทำให้นิสิตเริ่มสูบบุหรี่คือ ต้องการทดลองหรือเรียนรู้ เหตุผลที่ทำให้นิสิตเลิกบุหรี่แล้วกลับมาสูบบุหรี่อีกคือ เพื่อดับทุกข์หรือความก্লุ้มใจ เหตุผลที่นิสิตกลุ่มที่ไม่เคยเลิกสูบบุหรี่นับตั้งแต่เริ่มสูบบุหรี่คือ บุหรี่ช่วยดับทุกข์หรือความก্লุ้มใจ และมีเวลาว่างไม่มีอะไรทำ ส่วนเหตุผลสำคัญที่ทำให้นิสิตที่เคยสูบบุหรี่และเลิกสูบบุหรี่ได้คือ กลัวอันตราย และนิสิตกลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่มาก่อนไม่ได้ให้เหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ เพียงแต่ไม่เคยนึกอยากลอง และยังพบว่า กลุ่มนิสิตที่ไม่สูบบุหรี่ มีความรู้เรื่องของบุหรี่สูงกว่ากลุ่มนิสิตที่สูบบุหรี่ ส่วนด้านทักษะคิดสรุปได้ว่า กลุ่มนิสิตที่สูบบุหรี่ มีคะแนนเฉลี่ยในทางลบสูงกว่ากลุ่มนิสิตที่ไม่สูบบุหรี่

เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล (2534) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการ กรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อวิทยุ โทรทัศน์ วารสาร/นิตยสาร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ (2)

พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และ (3) พฤติกรรมการเปิดรับสื่อวิทยุมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมกรรมการมีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

บุศยา ณ ป้อมเพชร์ (2539) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า นักเรียนชายส่วนมากเริ่มสูบเพราะอยากลอง บุหรี่มวนแรกได้จากเพื่อนสนิท และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่ ได้แก่ ความรู้ ทักษะคิด ความเชื่อเกี่ยวกับบุหรี่ อายุ ผลการเรียน รายได้ครอบครัว สถานภาพสมรสของบิดามารดา อาชีพบิดามารดา ผู้ที่พักอาศัยอยู่ด้วย และสถานที่ที่พักอาศัย โดยมีปัจจัยอื่น ได้แก่ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับจากผู้ปกครอง ราคาบุหรี่ การได้มาของบุหรี่ แหล่งซื้อบุหรี่ และสถานที่ที่สูบบุหรี่ และปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ การมีเพื่อนสนิท ภายในและภายนอกวิทยาลัยสูบบุหรี่ การมีครูสูบบุหรี่ การได้รับการว่ากล่าวตักเตือนจากครูและผู้ปกครอง กฎระเบียบข้อบังคับห้ามสูบบุหรี่ในวิทยาลัย และปฏิบัติตาม พรบ.คุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่

ธีระ ลิมศิลา (2540) ศึกษาเรื่อง สาเหตุของการสูบบุหรี่ในกลุ่มครูผู้สอนสุขศึกษา และกลุ่มนักศึกษาแพทย์ในเขตกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2525 สรุปสาเหตุเบื้องต้นได้ว่าเพื่อลดความเครียด เพื่อเข้าสังคม ตามเพื่อนหรือบิดามารดา และเพื่อแสดงความเป็นชาย

พิมพ์เพ็ญ ธนาคุณ (2543) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของเว็บไซต์โครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ จากการวิจัยพบว่า ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์ต่อการตั้งใจในการเลิกบุหรี่ แต่ความรู้มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อทัศนคติ ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติให้มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลิกบุหรี่

นิมนวล พรายน้า และ เดชา เจริญมิตร (2546) ศึกษาเรื่อง การสำรวจการรับรู้ ความพึงพอใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ 10/2545 ในเขตเทศบาลนครราชสีห์มา จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้การออกกฎหมายฉบับนี้ร้อยละ 70.3 โดยรับรู้ผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด และพึงพอใจที่จะต้องปฏิบัติตามร้อยละ 74, 73.2 และ 73.6 ตามลำดับ แต่การสร้างการรับรู้ควรผ่านสื่อหลายๆ ทาง เพื่อให้ครอบคลุมการรับรู้มากขึ้น

ธีระ เบญจมโยธิน (2547) ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายยาสูบ จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2547 จากการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2535 โดยส่วนใหญ่รับทราบจากสื่อหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในส่วนของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับของสถานประกอบการในเรื่องการจัดสถานที่ให้เป็นเขตปลอดบุหรี่และที่สูบบุหรี่ยังไม่มีความสะดวก และสถานประกอบการบางแห่งยังทำผิดพระราชบัญญัติ โดยปล่อยให้มีการสูบบุหรี่ในสถานประกอบการ

ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ (2548) ศึกษาเรื่อง กระบวนการเรียกร้องผ่านสื่อของกลุ่มสนับสนุนการไม่สูบบุหรี่ในการขับเคลื่อนกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย จากการวิจัยพบว่า กระบวนการเรียกร้องผ่านสื่อของกลุ่มสนับสนุนการไม่สูบบุหรี่ในการขับเคลื่อนกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทยประกอบด้วย (1) กลยุทธ์การนำเสนอสาร ซึ่งได้แก่ การให้ข้อเท็จจริง การให้ความคิดเห็น การให้ข้อมูลต่างประเทศ การใช้ความน่ากลัว และการแสดงพลังสนับสนุนนักการเมือง (2) กลยุทธ์ด้านการสื่อสาร ซึ่งได้แก่ สื่อบุคคล สื่อกิจกรรม และสื่อมวลชน ส่วนปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จในการขับเคลื่อนกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทยจะประกอบด้วย (1) ปัจจัยด้านบุคคล (2) ปัจจัยด้านสาร (3) ปัจจัยด้านช่องทางการสื่อสาร และ (4) ปัจจัยด้านบริบท

พิชญ์สินี วาณิชพราหมณ์ (2549) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การสูบบุหรี่ของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า เยาวชนในกรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือเคยสูบบุหรี่มาก่อนน้อยกว่าเยาวชนที่ไม่ได้มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และสำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา การเห็นคุณค่าในตนเอง การใช้เวลาว่างในสถานที่เสี่ยงต่อการสูบบุหรี่ ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของบุหรี่ รายได้ของครอบครัว บุคคลที่เยาวชนพักอาศัย ความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับบุคคลที่สูบบุหรี่ การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์เรื่องโทษและพิษภัยบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่

จากการศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้นเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับบุหรี่ ซึ่งได้กล่าวถึง สาเหตุ การเผยแพร่ข่าวสาร ประสิทธิภาพ และความสัมพันธ์ในประเด็นต่างๆ เกี่ยวกับบุหรี่ ทั้งในด้านการสื่อสาร และด้านกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบ

งานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าว ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วม

ดวงพร บุญโชติ (2530) ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุอยู่ในระดับปานกลาง โดยนักเรียนหญิงมีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุมากกว่านักเรียนชาย (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ดี โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน (3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุอยู่ในเกณฑ์ดี โดยนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน

ปริยานุช ปัญจวงษ์ (2540) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อ.เมือง จ.นราธิวาส จากการวิจัยพบว่า (1) ผู้ที่มีลักษณะประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองแตกต่างกัน (2) การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม (3) ความพึงพอใจที่ได้จากการเปิดรับข่าวสารเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

ชัชวีร์ภรณ์ เวฬุวนารักษ์ (2542) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ แรงจูงใจในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้มารับบริการ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข ในกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความรู้เรื่องโรคเอดส์ด้านอาการของโรค (2) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับแรงจูงใจในการป้องกันโรคเอดส์ด้านความคาดหวังความสามารถของตนเองในการป้องกันโรค และด้านความคาดหวังประสิทธิผลการตอบสนองของในพฤติกรรมป้องกันโรค (3) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่มีความสัมพันธ์กับการป้องกันโรคเอดส์ (4) ความรู้เรื่องโรคเอดส์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการป้องกันโรคเอดส์ด้านเพศสัมพันธ์ และด้านการใช้ยาเสพติด

ศศิวิมล ตามไท (2542) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การบริโภคข่าวกรองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง แตกต่างกัน (2) ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมการบริโภคข่าวกรองแตกต่างกัน (3) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับข่าวกรอง (4) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง ไม่มีความสัมพันธ์กับทักษะเกี่ยวกับการบริโภคข่าวกรอง (5) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคข่าวกรอง (6) ตัวแปรที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการบริโภค ข่าวกรอง เรียงตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ สื่อบุคคล อาชีพค้าขาย/ประกอบอาชีพส่วนตัว ทักษะเกี่ยวกับการบริโภคข่าวกรอง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวกรอง เพศ และ สถานภาพโสด

กรรณิการ์ เตชะอุดมโกศา (2544) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารกับความต้องการบริโภค โลหิตของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่มี เพศ ประเภทของนักเรียน ประเภทของโรงเรียน สถานภาพสมรส บิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง และได้รับค่าใช้จ่ายส่วนตัวแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับความต้องการบริโภคโลหิต แตกต่างกัน (2) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับ ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต (3) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคโลหิต (4) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อ บุคคล มีความสัมพันธ์กับความต้องการบริโภคโลหิต (5) ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต มีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับความต้องการบริโภคโลหิต (6) ความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการบริโภคโลหิต (7) ทักษะเกี่ยวกับการบริโภคโลหิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการบริโภคโลหิต (8) ตัวแปรที่สามารถอธิบายความต้องการบริโภค โลหิตได้ดีที่สุดคือ ความรู้

ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์ (2544) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับ เพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) วัยรุ่นที่มีเพศต่างกัน มีความรู้ และทัศนคติเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน (2) วัยรุ่นที่มีอายุและการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้ และทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่องเพศศึกษาแตกต่างกัน (3) การเปิดรับข่าวสารเรื่อง เพศศึกษาจากสื่อมวลชนและสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับความรู้เรื่องเพศศึกษาของวัยรุ่น โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประเภทนิตยสาร/วารสาร และสื่อเฉพาะกิจประเภทวิดีโอ/วีซีดี มี

ความสัมพันธ์กับความความรู้เรื่องเพศศึกษามากที่สุด (4) การเปิดรับข่าวสารเรื่องเพศศึกษา จากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่อง เพศศึกษา โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลประเภทครู อาจารย์ และสื่อเฉพาะกิจประเภท หนังสือเรียน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่องเพศศึกษามากที่สุด

วราพร กระหมุดความ (2545) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และ พฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในเขต กรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) วัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรค เอดส์ไม่แตกต่างกัน (2) วัยรุ่นที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน ส่วนวัยรุ่นที่มีระดับการศึกษาและรายได้ แตกต่าง มีความรู้เกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ ไม่แตกต่างกัน (3) วัยรุ่นที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการ รณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน ส่วนวัยรุ่นที่มีอายุแตกต่าง กัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์แตกต่างกัน (4) วัยรุ่นที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้ ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน (5) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์ การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่น จากสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้เกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยใน การป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่น (6) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยใน การป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ไม่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นใน เขตกรุงเทพมหานคร (7) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยใน การป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร

ศันสนีย์ ฤทธิทองพิทักษ์ (2546) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการ ใช้สมุนไพรไทยของคนกรุงเทพมหานคร จากการวิจัยพบว่า (1) การเปิดรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับ สมุนไพรไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้อันเกี่ยวกับสมุนไพรไทย (2) การเปิดรับข่าวสารความรู้ มี

ความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสมุนไพรไทย (3) การเปิดรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย มีความสัมพันธ์กับการใช้สมุนไพรไทย (4) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อสมุนไพรไทย (5) ความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้สมุนไพรไทย (6) ทัศนคติที่มีต่อสมุนไพรไทย มีความสัมพันธ์กับการใช้สมุนไพรไทย (7) กลุ่มเป้าหมายที่มีเพศแตกต่างกัน มีการใช้สมุนไพรไทยแตกต่างกัน (8) กลุ่มเป้าหมายที่มีอายุแตกต่างกัน มีการใช้สมุนไพรไทยไม่แตกต่างกัน (9) กลุ่มเป้าหมายที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการใช้สมุนไพรไทยไม่แตกต่างกัน (10) กลุ่มเป้าหมายที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการใช้สมุนไพรไทยไม่แตกต่างกัน

พรพิมล รัตนพงษ์ (2546) ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดของประชาชน ในเขตบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี จากการวิจัยพบว่า (1) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาเสพติด (2) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติต่อการปัญหาเสพติด (3) ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด (4) ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติต่อการแก้ปัญหาเสพติด (5) ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด (6) ทัศนคติต่อการแก้ปัญหาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด (7) ทัศนคติต่อการแก้ปัญหาเสพติด และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากหนังสือพิมพ์ สามารถอธิบายพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดได้ตามลำดับ

การศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งพบว่า การสื่อสารมีความสัมพันธ์กับความรู้ ทัศนคติ รวมถึงการมีส่วนร่วม และการยอมรับ ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับลักษณะของประชากรที่มีความแตกต่างกัน ทั้งเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ฯลฯ

จากการศึกษาวิจัยต่างๆ ดังกล่าวทั้งหมด จึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้วิจัยนำมากำหนดรูปแบบการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ นั่นคือ ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแบบอย่างในการทำการศึกษาว่า การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน มีความสัมพันธ์กันตามสมมติฐาน รวมถึงการค้นหาคำตอบที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนได้ดีที่สุดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้การวัดเพียงครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่จะศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 997,620 คน เป็นเพศชาย 515,978 คน และเพศหญิง 481,642 คน (ที่มา : กรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย รวบรวมโดยกองคลังและข้อมูล และ สหประชาชาติสำนักงานสถิติแห่งชาติ ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2550)

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จของ Taro Yamane (อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) จำนวนกลุ่มประชากรเป้าหมายที่กำหนดมีทั้งหมด 997,620 คน กำหนดความเชื่อมั่น 95.5% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% ได้กลุ่มตัวอย่าง อย่างน้อย 398 คน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างไว้ทั้งสิ้น 400 คน โดยเลือกเฉพาะผู้ที่มีประสบการณ์การไปเที่ยวสถานที่บันเทิงช่วงกลางคืนมากกว่า 5 ครั้ง หลังจากที่ถูกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนได้ออกมา ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดย่านของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน โดยแบ่งออกเป็น 5 ย่าน ได้แก่ ย่านเอกมัย – ทองหล่อ, ย่านอาร์ซีเอ, ย่านสีลม – สุขุมวิท, ย่านรัชดา และย่านถนนข้าวสาร จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยการแจกแบบสอบถามให้แก่บุคคลใน

สถานที่ทั่วไป สถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน สถานที่ทำงาน สถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้จำนวนตามกำหนดในแต่ละย่าน ย่านละ 80 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวนที่ต้องการ 400 คน

สมมติฐานและตัวแปรในการวิจัย

1) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ตัวแปรตาม การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต

2) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่าง

ตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ตัวแปรตาม ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

3) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ตัวแปรตาม ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

4) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

ตัวแปรตาม การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

5) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตัวแปรต้น การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตัวแปรตาม ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

11) ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของนักท่องเที่ยวที่ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

ตัวแปรต้น การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

ตัวแปรตาม การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) และแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Closed-Ended Questionnaire)

โครงสร้างคำถามในแบบสอบถามแบ่งเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่
- ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน จากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต
- ส่วนที่ 3 เป็นคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน
- ส่วนที่ 4 เป็นคำถามวัดทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน
- ส่วนที่ 5 เป็นคำถามวัดการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน
- ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบเครื่องมือเพื่อหาความเที่ยงตรง (Validity) และทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) ดังนี้

1) การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้เหมาะสมก่อนการเก็บข้อมูลจริง

2) การตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Reliability)

โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Pre-test) กับกลุ่มที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบคำถามในแต่ละข้อ แต่ละตอนในแบบสอบถามว่าสามารถสื่อสารความหมายได้ตรงตามที่ต้องการหรือไม่ รูปแบบคำถามเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยในครั้งนี้หรือไม่ แล้วจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้การหาค่า Alpha Coefficient ตามวิธีของ Cronbach (วิเชียร เกตุสิงห์, 2543) ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้

1) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจาก

$$1.1) \text{ สื่อมวลชน} = 0.90$$

$$1.2) \text{ สื่อบุคคล} = 0.75$$

$$1.3) \text{ สื่อเฉพาะกิจ} = 0.87$$

$$2) \text{ การวัดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน} = 0.50$$

$$3) \text{ ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน} = 0.76$$

$$4) \text{ การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน} = 0.80$$

ซึ่งส่วนใหญ่ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเชื่อถือได้สูงถึงสูงมาก

การวัดตัวแปร และเกณฑ์ในการให้คะแนนตัวแปร

1) ลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

2) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

2.1) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ และ นิตยสาร โดยวัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ความบ่อยครั้งในการชมโทรทัศน์ ฟังวิทยุ และอ่านหนังสือพิมพ์

ทุกวัน		5 คะแนน
สัปดาห์ละ	5-6 ครั้ง	4 คะแนน
สัปดาห์ละ	3-4 ครั้ง	3 คะแนน
สัปดาห์ละ	1-2 ครั้ง	2 คะแนน
นานกว่านั้น / ไม่เคยเลย		1 คะแนน

ความบ่อยครั้งในการอ่านนิตยสาร

	มากกว่าเดือนละ 3 ครั้ง	5 คะแนน
เดือนละ	3 ครั้ง	4 คะแนน
เดือนละ	2 ครั้ง	3 คะแนน
เดือนละ	1 ครั้ง	2 คะแนน
นานกว่านั้น / ไม่เคยเลย		1 คะแนน

2.2) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล ได้แก่ สามี – ภรรยา – คนรัก, บุคคลในครอบครัว – เครือญาติ, นายจ้าง / ลูกจ้าง, เพื่อนร่วมงาน / ร่วมสถาบัน, คนรู้จัก และเจ้าของเจ้าของกิจการสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน / พนักงานในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน โดยวัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ความบ่อยครั้งในการพูดคุยกับสามี-ภรรยา-คนรัก บุคคลในครอบครัว เครือญาติ นายจ้าง/ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน / ร่วมสถาบัน คนรู้จัก

	ทุกวัน	5 คะแนน
สัปดาห์ละ	5-6 ครั้ง	4 คะแนน
สัปดาห์ละ	3-4 ครั้ง	3 คะแนน
สัปดาห์ละ	1-2 ครั้ง	2 คะแนน
นานกว่านั้น / ไม่เคยเลย		1 คะแนน

2.3) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ ไปสเตอร์ แผ่นพับ สติกเกอร์ และป้ายไฟของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน โดยวัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ความบ่อยครั้งในการอ่านจากไปสเตอร์ แผ่นพับ และสติกเกอร์

	มากกว่าเดือนละ 3 ครั้ง	5 คะแนน
เดือนละ	3 ครั้ง	4 คะแนน
เดือนละ	2 ครั้ง	3 คะแนน
เดือนละ	1 ครั้ง	2 คะแนน
นานกว่านั้น / ไม่เคยเลย		1 คะแนน

2.4) การเปิดรับข่าวสารจากสื่ออินเทอร์เน็ต โดยวัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

	มากกว่าเดือนละ 3 ครั้ง	5 คะแนน
เดือนละ	3 ครั้ง	4 คะแนน
เดือนละ	2 ครั้ง	3 คะแนน
เดือนละ	1 ครั้ง	2 คะแนน
นานกว่านั้น / ไม่เคยเลย		1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต ได้กำหนดคะแนนเพื่อจัดระดับออกเป็น 5 ระดับ คือ

คะแนนระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำมาก
คะแนนระหว่าง 1.81 – 2.60 หมายถึง	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ
คะแนนระหว่าง 2.61 – 3.40 หมายถึง	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับปานกลาง
คะแนนระหว่าง 3.41 – 4.20 หมายถึง	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับค่อนข้างมาก
คะแนนระหว่าง 4.21 – 5.00 หมายถึง	มีปริมาณการเปิดรับข่าวสารในระดับมาก

3) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

เกณฑ์ในการให้คะแนน มีดังนี้

เลือกคำตอบ ถูก	=	1 คะแนน
เลือกคำตอบ ผิด	=	0 คะแนน

นำคะแนนรวมที่ได้มากำหนดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

กลุ่มคะแนนระหว่าง 1.00 – 3.33 หมายถึง มีความรู้ต่ำ

กลุ่มคะแนนระหว่าง 3.34 – 6.66 หมายถึง มีความรู้ปานกลาง

กลุ่มคะแนนระหว่าง 6.67 – 10.00 หมายถึง มีความรู้สูง

4) ทักษะคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การวัดทักษะคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน เป็นการวัดโดยใช้มาตราวัดแบบ Likert Scale โดยแบ่งระดับของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เชิงบวก เชิงลบ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาวัดระดับทัศนคติเป็น 5 ระดับ คือ

กลุ่มคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.80	หมายถึง มีทัศนคติเชิงลบมาก
กลุ่มคะแนนระหว่าง	1.81 – 2.60	หมายถึง มีทัศนคติเชิงลบ
กลุ่มคะแนนระหว่าง	2.61 – 3.40	หมายถึง มีทัศนคติเป็นกลาง
กลุ่มคะแนนระหว่าง	3.41 – 4.20	หมายถึง มีทัศนคติเชิงบวก
กลุ่มคะแนนระหว่าง	4.21 – 5.00	หมายถึง มีทัศนคติเชิงบวกมาก

5) การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การวัดการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีเกณฑ์วัดดังนี้

ไม่เคย	1 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
บางครั้ง	3 คะแนน
บ่อยครั้ง	4 คะแนน
เป็นประจำ	5 คะแนน

นำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาวัดระดับการยอมรับเป็น 5 ระดับ คือ

กลุ่มคะแนนระหว่าง	1.00 – 1.49 หมายถึง มีการยอมรับน้อยที่สุด
กลุ่มคะแนนระหว่าง	1.50 – 2.49 หมายถึง มีการยอมรับน้อย
กลุ่มคะแนนระหว่าง	2.50 – 3.49 หมายถึง มีการยอมรับปานกลาง
กลุ่มคะแนนระหว่าง	3.50 – 4.49 หมายถึง มีการยอมรับมาก
กลุ่มคะแนนระหว่าง	4.50 – 5.00 หมายถึง มีการยอมรับมากที่สุด

เกณฑ์ของระดับค่าความสัมพันธ์

การวัดค่าความสัมพันธ์แบ่งออกเป็น 3 ข้อ ดังนี้

- 1) การวัดความสัมพันธ์การเปิดรับข่าวสารฯ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 2) การวัดความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 3) การวัดความสัมพันธ์ของทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ของศุภกิจ วงศ์วิวัฒน์นุกิจ (2550) ในการวัดระดับความสัมพันธ์ ตามค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

1.00	= มีความสัมพันธ์สมบูรณ์
≥ 0.70	= มีความสัมพันธ์สูงมาก
0.50 - 0.69	= มีความสัมพันธ์สูง
0.30 - 0.49	= มีความสัมพันธ์ปานกลาง
0.10 - 0.29	= มีความสัมพันธ์ต่ำ
0.01 - 0.09	= มีความสัมพันธ์ต่ำมาก
0.00	= ไม่มีความสัมพันธ์ หรือไม่มีนัยสำคัญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัย โดยมีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยก่อนไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวนไว้ จำนวน 400 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามตามความเป็นจริง หรือให้ผู้วิจัยเป็นผู้กรอกแบบสอบถามให้ โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตอบคำถามตามความเป็นจริง ในช่วงเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน พ.ศ. 2551

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

1) แบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method)

ข้อมูลที่ได้จะเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) โดยนำเสนอข้อมูลเป็นตาราง เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างในเรื่องต่อไปนี้

- 1) ข้อมูลด้านลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่
- 2) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต
- 3) ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 4) การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

2) แบบวิเคราะห์เชิงอนุมาน (Inferential Method)

เป็นการวิเคราะห์จากการทดสอบสมมติฐาน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ คือ t-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA)

สมมติฐานข้อที่ 2

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่าง

สถิติที่ใช้ คือ t-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แล้วแต่กรณี

สมมติฐานข้อที่ 3

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ คือ t-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แล้วแต่กรณี

สมมติฐานข้อที่ 4

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

สถิติที่ใช้ คือ t-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แล้วแต่กรณี

สมมติฐานข้อที่ 5

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 6

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 7

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 8

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 9

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 10

ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์หาค่าสถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

สมมติฐานข้อที่ 11

ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน ของนักท่องเที่ยวที่ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้ครบตามที่ต้องการแล้ว นำไปประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Sciences)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะชีวิต และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยว” ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 – 30 ปี มีประสบการณ์การไปเที่ยวสถานบันเทิงช่วงกลางคืนมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 400 ราย และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผล โดยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งได้แก่ ความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ ลักษณะทางประชากร และนอกจากนั้นยังมีการใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) มาอธิบายเพิ่มเติมในส่วนของการเปิดรับข่าวสาร รวมถึง ความรู้ ทักษะชีวิต และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตอนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ซึ่งจะทดสอบสมมติฐาน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์นี้ได้แก่ t-test หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA) แล้วแต่กรณี การวิเคราะห์ใช้สถิติสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้สอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างเพื่อทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และการสูบบุหรี่ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะทางประชากร	จำนวน (คน)	ร้อยละ (%)
<u>เพศ</u>		
ชาย	176	44.0
หญิง	224	56.0
<u>อายุ</u>		
20 – 25 ปี	283	70.7
26 – 30 ปี	117	29.3
<u>ระดับการศึกษา</u>		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	3.5
ปริญญาตรี	318	79.5
ปริญญาโท	68	17.0
ปริญญาเอก	-	-
<u>อาชีพ</u>		
นักเรียน / นักศึกษา	203	50.8
ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	11	2.8
พนักงานบริษัทเอกชน	147	36.8
เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	19	4.8
ว่างงาน	12	3.0
อื่นๆ (รับงานทั่วไป)	8	2.0
<u>ระดับรายได้</u>		
ไม่เกิน 10,000 บาท	142	35.5
10,001 – 20,000 บาท	150	37.5
20,001 – 30,000 บาท	63	15.8
30,001 – 40,000 บาท	21	5.3
40,001 บาทขึ้นไป	24	6.0
<u>พฤติกรรมการสูบบุหรี่</u>		
สูบบุหรี่	128	32.0
ไม่สูบบุหรี่	272	68.0

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหรือร้อยละ 56.0 เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.7 มีอายุระหว่าง 20-25 ปี อีกร้อยละ 29.3 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 79.5 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ร้อยละ 17.0 มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างมีอาชีพเป็นนักเรียน / นักศึกษา ร้อยละ 50.8 รองลงมาคือ ร้อยละ 36.8 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน รองลงมา คือ ร้อยละ 35.5 มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 68.0 ไม่สูบบุหรี่ อีกร้อยละ 32.0 สูบบุหรี่

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านด้วยกันคือ ด้านสื่อมวลชน ด้านสื่อบุคคล ด้านสื่อเฉพาะกิจ และด้านสื่ออินเทอร์เน็ต รายละเอียดดังตารางที่ 2 – ตารางที่ 6

ตารางที่ 2 ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (โทรทัศน์, วิทยุ และหนังสือพิมพ์)

ด้านสื่อมวลชน	ระดับความบ่อยครั้ง					\bar{X}	S.D.	ระดับการเปิดรับฯ
	ทุกวัน	5-6 ครั้งต่อสัปดาห์	3-4 ครั้งต่อสัปดาห์	1-2 ครั้งต่อสัปดาห์	นานกว่านั้น/ไม่เคยเลย			
1. โทรทัศน์	61 (15.3)	37 (9.3)	79 (19.8)	121 (30.3)	102 (25.5)	2.59	1.363	ต่ำ
2. วิทยุ	26 (6.5)	23 (5.8)	57 (14.3)	117 (29.3)	177 (44.3)	2.01	1.184	ต่ำ
3. หนังสือพิมพ์	26 (6.5)	23 (5.8)	69 (17.3)	108 (27.0)	174 (43.5)	2.05	1.193	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม						2.22	1.247	ต่ำ

จากตารางที่ 2 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์) พบว่า ในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการชมข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากสื่อโทรทัศน์อยู่ในระดับต่ำค่อนข้างมาก รองลงมา คือ จากสื่อหนังสือพิมพ์ ในขณะที่ความบ่อยครั้งในการฟังข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากสื่อวิทยุนั้นพบว่า อยู่ในระดับต่ำค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 3 ระดับความบ่อยครั้งในการอ่านข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (นิตยสาร)

ด้านสื่อมวลชน	ระดับความบ่อยครั้ง					\bar{X}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับฯ
	มากกว่า เดือนละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 2 ครั้ง	เดือน ละ 1 ครั้ง	นาน กว่า นั้น/ไม่ เคยเลย			
1. นิตยสาร	36 (9.0)	27 (6.8)	71 (17.8)	106 (26.5)	160 (40.0)	2.18	1.276	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม						2.18	1.276	ต่ำ

จากตารางที่ 3 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความบ่อยครั้งในการอ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อมวลชน (นิตยสาร) พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการอ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 4 ระดับความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อบุคคล

ด้านสื่อบุคคล	ระดับความบ่อยครั้ง					\bar{X}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับ ฯ
	ทุกวัน	5-6ครั้ง ต่อ สัปดาห์	3-4ครั้ง ต่อ สัปดาห์	1-2ครั้ง ต่อ สัปดาห์	นาน กว่านั้น/ ไม่เคย เลย			
1. สามี / ภรรยา / คนรัก	15 (3.8)	12 (3.0)	22 (5.5)	94 (23.5)	257 (64.3)	1.59	0.993	ต่ำมาก
2. บุคคลใน ครอบครัว /ญาติ พี่น้อง	10 (2.5)	12 (3.0)	28 (7.0)	96 (24.0)	254 (64.5)	1.57	0.931	ต่ำมาก
3. นายจ้าง / ลูกจ้าง	2 (0.5)	8 (2.0)	26 (6.5)	63 (15.8)	301 (75.3)	1.37	0.737	ต่ำมาก
4. เพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน	18 (4.5)	29 (7.3)	66 (16.5)	174 (43.5)	113 (28.3)	2.16	1.058	ต่ำ
5. คนรู้จัก	16 (4.0)	22 (5.5)	49 (12.3)	149 (37.3)	164 (41.0)	1.94	1.055	ต่ำ
6. เจ้าของร้าน / พนักงานในร้าน	6 (1.5)	13 (3.3)	30 (7.5)	74 (18.5)	277 (69.3)	1.49	0.881	ต่ำมาก
ค่าเฉลี่ยรวม						1.69	0.943	ต่ำมาก

จากตารางที่ 4 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อบุคคล พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำมาก

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ กับเพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน อยู่ในระดับต่ำค่อนข้างมาก รองลงมา คือ พูดคุยกับคนรู้จัก ในขณะที่ความบ่อยครั้งในการพูดคุยเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ กับนายจ้าง / ลูกจ้างนั้นพบว่า อยู่ในระดับต่ำมาก

ตารางที่ 5 ระดับความบ่อยครั้งในการอ่าน / พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมาย
ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อเฉพาะกิจ

ด้านสื่อ เฉพาะกิจ	ระดับความบ่อยครั้ง					\bar{X}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับฯ
	มากกว่า 1เดือน ละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 2 ครั้ง	เดือน ละ 1 ครั้ง	นาน กว่า นั้น/ไม่ เคยเลย			
1. โปสเตอร์	53 (13.3)	31 (7.8)	79 (19.8)	107 (26.8)	130 (32.5)	2.43	1.360	ต่ำ
2. แผ่นพับ	22 (5.5)	21 (5.3)	38 (9.5)	103 (25.8)	216 (54.0)	1.83	1.146	ต่ำ
3. สติกเกอร์	71 (17.8)	58 (14.5)	67 (16.8)	88 (22.0)	116 (29.0)	2.70	1.466	ปาน กลาง
4. ป้ายไฟของ ทางร้าน	73 (18.3)	41 (10.3)	75 (18.8)	99 (24.8)	112 (28.0)	2.66	1.446	ปาน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม						2.41	1.317	ต่ำ

จากตารางที่ 5 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความบ่อยครั้งในการอ่าน/พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่อเฉพาะกิจ พบว่าในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการอ่าน / พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการอ่าน / พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากสติกเกอร์ อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างมาก รองลงมา คือ จากป้ายไฟของทางร้าน ในขณะที่ความบ่อยครั้งในการอ่าน / พบเห็นข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากแผ่นพับนั้นพบว่า อยู่ในระดับต่ำ

ตารางที่ 6 ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมาย
ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่ออินเทอร์เน็ต

ด้านสื่อ อินเทอร์เน็ต	ระดับความบ่อยครั้ง					\bar{X}	S.D.	ระดับ การ เปิดรับฯ
	มากกว่า 1เดือน ละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 3 ครั้ง	เดือน ละ 2 ครั้ง	เดือน ละ 1 ครั้ง	นาน กว่า นั้นไม่ เคยเลย			
1. อินเทอร์เน็ต	38 (9.5)	41 (10.3)	71 (17.8)	75 (18.8)	175 (43.8)	2.23	1.353	ต่ำ
ค่าเฉลี่ยรวม						2.23	1.353	ต่ำ

จากตารางที่ 6 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของกลุ่มตัวอย่างต่อสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ

จากผลการวิจัยตามตารางที่ 2 - 6 ซึ่งสามารถสรุปภาพรวมของการวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนได้ ดังนี้

ตารางที่ 7 การวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมาย
ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ประเภทของสื่อ	\bar{X}	S.D.	ระดับการเปิดรับฯ
1. สื่อมวลชน (โทรทัศน์, วิทยุ และหนังสือพิมพ์)	2.22	1.247	ต่ำ
2. สื่อมวลชน (นิตยสาร)	2.18	1.276	ต่ำ
3. สื่อบุคคล	1.69	0.943	ต่ำมาก
4. สื่อเฉพาะกิจ	2.41	1.317	ต่ำ
5. สื่ออินเทอร์เน็ต	2.23	1.353	ต่ำ
รวม	2.15	1.227	ต่ำ

จากตารางที่ 7 การวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความคิดเห็น 4 ด้านในระดับต่ำ และมีความคิดเห็น 1 ด้านในระดับต่ำมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อันดับแรก สื่อเฉพาะกิจ

อันดับสอง สื่ออินเทอร์เน็ต

อันดับสาม สื่อมวลชน (โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์)

อันดับสี่ สื่อมวลชน (นิตยสาร)

อันดับห้า สื่อบุคคล

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อเฉพาะกิจมากกว่าสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน และสื่อบุคคล เมื่อพิจารณาจากสื่อเฉพาะกิจแล้วพบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากสติ๊กเกอร์เป็นลำดับแรก รองลงมาคือป้ายไฟของทางร้าน สำหรับสื่อบุคคลถือว่าเป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย และพบว่านายจ้างและลูกจ้างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำมาก

3. การวัดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

สำหรับเกณฑ์ในการให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีดังนี้

ตารางที่ 8 ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

คำถามเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ	การวัดความรู้		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	
1. กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเป็นแผนยุทธศาสตร์หนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านใดในสังคม ตอบ ปัญหาสุขภาพ	305 (76.3)	95 (23.8)	400 (100)
2. ทำไมภายในของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนต้องปลอดควันบุหรี่ ตอบ ภายในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเป็นที่สะสมต้นเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร	203 (50.3)	197 (49.3)	400 (100)
3. กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเกิดขึ้นเพื่อรณรงค์กับบุคคลกลุ่มใดเป็นสำคัญ ตอบ ประชาชนที่ชอบที่เกี่ยวกลางคืน	170 (42.5)	230 (57.5)	400 (100)
4. อายุที่ถูกจำกัดในการห้ามซื้อบุหรี่คือเท่าใด ตอบ ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์	316 (79.0)	84 (21.0)	400 (100)
5. เหตุผลสำคัญที่สุดที่สถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนต้องปลอดบุหรี่ ตอบ การได้รับควันบุหรี่ที่ผู้อื่นสูบเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และทำให้ผู้ไม่สูบบุหรี่ป่วยและเสียชีวิต	275 (68.8)	125 (31.3)	400 (100)
6. อะไรคือประโยชน์สูงสุดเมื่อสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนปลอดบุหรี่ ตอบ ร่างกายไม่ต้องรับสารพิษจากควันบุหรี่	312 (78.0)	88 (22.0)	400 (100)
7. ผู้สูบบุหรี่มือสอง (Second-Hand Smoker) หมายถึงใคร ตอบ ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ แต่อยู่ในบริเวณที่สูบบุหรี่	344 (86.0)	56 (14.0)	400 (100)

ตารางที่ 8 ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน (ต่อ)

คำถามเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ	การวัดความรู้		รวม
	ตอบ ถูก	ตอบ ผิด	
8. ในบริเวณที่จัดให้สูบบุหรี่ได้ ควรเป็นบริเวณใดมากที่สุด ตอบ บริเวณที่โล่งด้านนอกของร้าน	160 (40.0)	240 (60.0)	400 (100)
9. ถ้าต้องการสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวก กลางคืน สามารถทำได้ด้วยวิธีใด ตอบ ไม่สูบบุหรี่ไปเที่ยวกกลางคืน	121 (30.3)	279 (69.8)	400 (100)
10. สัญลักษณ์ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืนควรติดบริเวณ ใดมากที่สุด ตอบ บริเวณหน้าประตูทางเข้าร้าน	245 (61.3)	155 (38.8)	400 (100)

จากตารางที่ 8 ผลจากการวิเคราะห์ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน พบว่า คำถามข้อที่ 7 ที่ว่า “ผู้สูบบุหรี่มือสอง (Second-Hand Smoker) หมายถึงใคร” กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับต่ำค่อนข้างสูง รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ต่ำค่อนข้างปานกลางและมีคะแนนเฉลี่ยที่ไม่ต่างกันมากนักเป็นคำถามข้อที่ 4 ที่ว่า “อายุที่ถูกต้องในการห้ามซื้อบุหรี่คือเท่าใด”และคำถามข้อที่ 6 ที่ว่า “อะไรคือประโยชน์สูงสุดเมื่อสถานที่เที่ยวกกลางคืนปลอดบุหรี่ ” สูงตามลำดับ ในขณะที่คำถามข้อที่ 9 ที่ว่า “ถ้าต้องการสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน สามารถทำได้ด้วยวิธีใด ” ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ในระดับต่ำค่อนข้างต่ำมาก

เมื่อนำผลการวิจัยในส่วนของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน มาจัดแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ปรากฏดังตารางที่ 9 ดังนี้

ตารางที่ 9 การวัดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ (%)
ต่ำ	32	8.0
ปานกลาง	188	47.0
สูง	180	45.0
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย	= 6.13	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 0.450	
ระดับค่าเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน	= ปานกลาง	

จากตารางที่ 9 เมื่อแบ่งความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเป็น 3 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อันดับแรก ความรู้ในระดับปานกลาง

อันดับสอง ความรู้สูง

อันดับสาม ความรู้ต่ำ

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนอยู่ในระดับปานกลาง

4. การวัดทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การวัดระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน แบ่งเป็น 5 ระดับคือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง รายละเอียดดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่เที่ยวกลางคืน

ทัศนคติต่อ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ	ระดับความเห็น					\bar{X}	S.D.	ระดับ ทัศนคติ
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่ เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง			
1. กฎหมายนี้จะช่วยลดปัญหาการ สูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน ได้	107 (26.8)	159 (39.8)	108 (27.0)	19 (4.8)	7 (1.8)	3.85	0.930	เชิงบวก
2. กฎหมายนี้มีความจำเป็นมากใน สังคมไทยในขณะนี้	141 (35.3)	181 (45.3)	53 (13.3)	18 (4.5)	7 (1.8)	4.08	0.905	เชิงบวก
3. กฎหมายนี้มีความเข้มงวด เหมาะสมแล้ว	64 (16.0)	109 (27.3)	139 (34.8)	56 (14.0)	32 (8.0)	3.29	1.136	เป็นกลาง
4. กฎหมายนี้จะไม่เกิดผล ถ้า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวด ตรวจตราสถานตรรกสถานที่เกี่ยวข้อง กลางคืน	186 (46.5)	171 (42.8)	38 (9.5)	2 (0.5)	3 (0.8)	4.34	0.731	เชิงบวก มาก
5. เพื่อให้ปัญหาที่เกิดจากการสูบ บุหรี่ยลดลง ประชาชนควรหันมา ร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย	174 (43.5)	185 (46.3)	33 (8.3)	4 (1.0)	4 (1.0)	4.30	0.747	เชิงบวก มาก
6. ควรมีการดำเนินคดีแก่ ผู้ประกอบการสถานที่บันเทิงที่ฝ่า ฝืนในชั้นเด็ดขาด	193 (48.3)	147 (36.8)	48 (12.0)	7 (1.8)	5 (1.3)	4.29	0.838	เชิงบวก มาก
7. บุหรี่ทำให้เข้าสังคมได้ เพื่อนๆ ยอมรับ	155 (38.8)	115 (28.8)	77 (19.3)	39 (9.8)	14 (3.5)	3.90	1.130	เชิงบวก
8. คนรุ่นใหม่ไม่ควรสูบบุหรี่	196 (49.0)	117 (29.3)	57 (14.3)	15 (3.8)	15 (3.8)	4.16	1.047	เชิงบวก
9. การสูบบุหรี่เป็นการลด ความเครียด	106 (26.5)	88 (22.0)	110 (27.5)	80 (20.0)	16 (4.0)	3.47	1.193	เชิงบวก
10. ที่สาธารณะควรเป็นที่ สูบบุหรี่อย่างเสรี	166 (41.5)	116 (29.0)	69 (17.3)	35 (8.8)	14 (3.5)	3.96	1.120	เชิงบวก
ค่าเฉลี่ยรวม						3.96	0.978	เชิงบวก

จากตารางที่ 10 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
ที่เกี่ยวกับคีนในเชิงบวกและพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อกฎหมายนี้ว่า จะไม่เกิดผลถ้า
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวดตรวจตราสถานที่เกี่ยวกับคีน ในระดับทัศนคติเชิงบวกมาก
รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการให้ปัญหาที่เกิดจากการสูบบุหรี่ลดลงว่า ประชาชนควร
หันมาร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย และควรมีการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการสถานบันเทิงที่
ฝ่าฝืนในชั้นเด็ดขาดนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกทั้งสองประเด็น ตาลำดับ ในขณะที่ทัศนคติ
ต่อกฎหมายที่มีความเข้มงวดเหมาะสมแล้วนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเป็นกลาง

ตารางที่ 11 การวัดระดับทัศนคติต่อเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่เกี่ยวกับคีน

ระดับทัศนคติ	จำนวน	ร้อยละ (%)
เชิงลบมาก	1	0.3
เชิงลบ	5	1.2
เป็นกลาง	76	19.0
เชิงบวก	174	43.5
เชิงบวกมาก	144	36.0
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย	= 3.96	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 0.978	
ระดับค่าเฉลี่ยทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับคีน	= เชิงบวก	

จากตารางที่ 11 เมื่อแบ่งการวัดระดับทัศนคติต่อเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับ
กลางคีน เป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อันดับแรก ทัศนคติเชิงบวก

อันดับสอง ทัศนคติเชิงบวกมาก

อันดับสาม ทัศนคติเป็นกลาง

อันดับสี่ ทัศนคติเชิงลบ

อันดับห้า ทัศนคติเชิงลบมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
ที่เยื้องกลางคั่นอยู่ในเชิงบวก

5. การวัดการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เยื้องกลางคั่น

การวัดระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เยื้อง
กลางคั่น แบ่งเป็น 5 ระดับคือ เป็นประจำ บ่อยครั้ง บางครั้ง น้อย และน้อยที่สุด/ไม่เคย
รายละเอียดดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เยื้องกลางคั่น

การยอมรับเกี่ยวกับ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ	ระดับของการยอมรับ					\bar{X}	S.D.	ระดับ การ ยอมรับ
	เป็น ประจำ	บ่อย ครั้ง	บาง ครั้ง	น้อย	น้อย ที่สุด/ ไม่ เคย			
1. ปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่าง เคร่งครัด	209 (52.3)	88 (22.0)	71 (17.8)	20 (5.0)	12 (3.0)	4.16	1.072	มาก
2. ให้คำแนะนำ และให้ข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับ กฎหมายนี้ กับคนใกล้ชิดและ เพื่อนฝูง	69 (17.3)	85 (21.3)	135 (33.8)	65 (16.3)	46 (11.5)	3.17	1.225	ปานกลาง
3. ให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ ที่เยื้องกลางคั่นที่มีการปล่อยให้ สูบบุหรี่ภายในนั้น	34 (8.5)	46 (11.5)	80 (20.0)	82 (20.5)	158 (39.5)	2.29	1.319	น้อย
4. ตักเตือนคนใกล้ชิดและเพื่อน ฝูงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในสถานที่ ที่เยื้องกลางคั่น	71 (17.8)	87 (21.8)	114 (28.5)	66 (16.5)	62 (15.5)	3.10	1.307	ปานกลาง
5. เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับ การลด / ละ / เลิกสูบบุหรี่	53 (13.3)	38 (9.5)	65 (16.3)	68 (17.0)	176 (44.0)	2.31	1.444	น้อย
ค่าเฉลี่ยรวม						3.01	1.273	ปาน กลาง

จากตารางที่ 12 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับให้ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ อย่างเคร่งครัดในระดับยอมรับมาก รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับเกี่ยวกับการให้คำแนะนำและให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายนี้กับคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูง และมีการตัดเตือนคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน ซึ่งทั้งสองประเด็นนี้ กลุ่มตัวอย่างยอมรับในระดับปานกลาง ตามลำดับ ในขณะที่การยอมรับเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการลด / ละ / เลิกสูบบุหรี่ และการให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนที่มีการปล่อยให้สูบบุหรี่ภายในนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับอยู่ในระดับน้อย

เมื่อนำผลการวิจัยในส่วนของกรยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน มาจัดแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ ระดับน้อยที่สุด ระดับน้อย ระดับปานกลาง ระดับมาก ระดับมากที่สุด ปรากฏดังตารางที่ 13 ดังนี้

**ตารางที่ 13 ระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน**

ระดับการยอมรับ	จำนวน	ร้อยละ (%)
น้อยที่สุด	58	14.5
น้อย	99	24.8
ปานกลาง	128	32.0
มาก	77	19.2
มากที่สุด	38	9.5
รวม	400	100.0
ค่าเฉลี่ย	= 3.01	
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	= 1.273	
ระดับค่าเฉลี่ยการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน	=	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 การวัดระดับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน เป็น 5 ระดับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

อันดับแรก ทศนคติเชิงบวก

อันดับสอง ทศนคติเชิงบวกมาก

อันดับสาม ทศนคติเป็นกลาง

อันดับสี่ ทศนคติเชิงลบ

อันดับห้า ทศนคติเชิงลบมาก

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน

การทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน 11 ข้อ ดังนี้

- 1) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
- 2) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
- 3) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
- 4) นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
- 5) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 6) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 7) การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 8) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
- 9) ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยว
- 10) ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยว
- 11) ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว คือ การเปิดรับข่าวสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์โดยสถิติ t-test, การหาค่าความแปรปรวน (F-test หรือANOVA) การหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการหาค่าความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สมมติฐานที่ 1 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน

เพศ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
ชาย	176	1.88	0.966	1.029	0.615
หญิง	224	1.78	0.853		
รวม	400	1.83	0.910		

จากตารางที่ 14 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.615 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่เป็นเพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน

อายุ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
20 – 25 ปี	283	1.79	0.920	-1.066	0.076
26 – 30 ปี	117	1.90	0.865		
รวม	400	1.85	0.893		

จากตารางที่ 15 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.076 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอายุ

แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษากับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	2.64	1.277	6.297	0.002	
(2) ปริญญาตรี	318	1.81	0.919			(2) > (1)
(3) ปริญญาโท	68	1.74	0.638			(3) > (1)
รวม	400	1.82	0.904			

จากตารางที่ 16 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.002 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
- 2) นักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

อาชีพ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
นักเรียน / นักศึกษา	203	1.92	0.958	1.769	0.118
ข้าราชการ / พนักงาน	11	1.64	0.924		
รัฐวิสาหกิจ	147	1.79	0.878		
พนักงานบริษัทเอกชน	19	1.68	0.671		
เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	12	1.33	0.492		
ว่างงาน	8	1.38	0.518		
อื่นๆ (รับงานทั่วไป)					
รวม	400	1.82	0.904		

จากตารางที่ 17 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.118 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ กับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ระดับรายได้	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
ไม่เกิน 10,000 บาท	142	1.87	1.017	0.743	0.563
10,001 – 20,000 บาท	150	1.86	0.890		
20,001 – 30,000 บาท	63	1.70	0.854		
30,001 – 40,000 บาท	21	1.62	0.590		
40,001 บาทขึ้นไป	24	1.79	0.588		
รวม	400	1.82	0.904		

จากตารางที่ 18 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.563 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน

การสูบบุหรี่	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
สูบบุหรี่	128	1.94	0.937	1.749	0.289
ไม่สูบบุหรี่	272	1.77	0.885		
รวม	400	1.86	0.911		

จากตารางที่ 19 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.289 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สรุป : จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ที่ว่า นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนแตกต่างกัน พบว่า

1. ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา
2. ลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ และการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 2 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืนแตกต่างกัน

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืน

เพศ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	T	Sig.
ชาย	176	2.43	0.619	1.588	0.782
หญิง	224	2.33	0.632		
รวม	400	2.38	0.626		

จากตารางที่ 20 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.782 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืนแตกต่างกันไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืน

อายุ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
20 – 25 ปี	283	2.32	0.651	-2.594	0.110
26 – 30 ปี	117	2.50	0.551		
รวม	400	2.41	0.601		

จากตารางที่ 21 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.110 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกวากลางคืนไม่แตกต่างกัน โดยอายุระหว่าง 26 - 30 ปีมีความรู้มากกว่าอายุระหว่าง 20 - 25 ปี จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	2.50	0.519	3.710	0.025	(2) > (3)
(2) ปริญญาตรี	318	2.33	0.650			
(3) ปริญญาโท	68	2.54	0.502			
รวม	400	2.37	0.628			

จากตารางที่ 22 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.025 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ นักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตารางที่ 23 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

อาชีพ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) นักเรียน / นักศึกษา	203	2.26	0.670	3.665	0.003	(3) < (1) (5) < (1) (6) < (1)
(2) ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	11	2.55	0.522			
(3) พนักงานบริษัทเอกชน	147	2.46	0.576			
(4) เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	19	2.42	0.507			
(5) ว่างาน	12	2.75	0.452			
(6) อื่นๆ (รับงานทั่วไป)	8	2.75	0.463			
รวม	400	2.37	0.628			

จากตารางที่ 23 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.003 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา
- 2) นักเที่ยวที่มีอาชีพว่างงาน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา
- 3) นักเที่ยวที่มีอาชีพอื่นๆ มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ กับความรู้เกี่ยวกับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ระดับรายได้	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	142	2.23	0.660	3.584	0.007	
(2) 10,001 – 20,000 บาท	150	2.39	0.623			(2) < (1)
(3) 20,001 – 30,000 บาท	63	2.49	0.564			(3) < (1)
(4) 30,001 – 40,000 บาท	21	2.48	0.602			
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	24	2.63	0.495			(5) < (1)
รวม	400	2.37	0.628			

จากตารางที่ 24 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.007 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีระดับรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 2) นักเที่ยวที่มีระดับรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 3) นักเที่ยวที่มีระดับรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีระดับรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 25 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่
กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การสูบบุหรี่	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
สูบบุหรี่	128	2.38	0.603	0.286	0.374
ไม่สูบบุหรี่	272	2.36	0.640		
รวม	400	2.93	0.622		

จากตารางที่ 25 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.374 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีพฤติกรรม
การสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มี
พฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สรุป : จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 ที่ว่า นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากร
แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน พบว่า

1. ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และ
ระดับรายได้
2. ลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ และการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 3 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับทัศนคติต่อ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

เพศ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	T	Sig.
ชาย	176	3.92	0.810	-5.099	0.896
หญิง	224	4.31	0.708		
รวม	400	4.12	0.759		

จากตารางที่ 2 6 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.896 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

**ตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับทัศนคติต่อ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน**

อายุ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
20 – 25 ปี	283	4.07	0.789	-2.548	0.847
26 – 30 ปี	117	4.29	0.732		
รวม	400	4.18	0.761		

จากตารางที่ 2 7 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.847 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

**ตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับทัศนคติต่อ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน**

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	4.07	0.829	0.056	0.946
ปริญญาตรี	318	4.14	0.782		
ปริญญาโท	68	4.15	0.758		
รวม	400	4.14	0.778		

จากตารางที่ 28 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.946 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน

อาชีพ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) นักเรียน / นักศึกษา	203	3.95	0.791	6.825	0.000	(1) > (2) (1) > (3)
(2) ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	11	4.64	0.505			
(3) พนักงานบริษัทเอกชน	147	4.37	0.675			
(4) เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	19	4.05	0.911			(4) > (2)
(5) ว่างาน	12	4.00	0.853			(5) > (2)
(6) อื่นๆ (รับงานทั่วไป)	8	4.38	0.744			
รวม	400	4.14	0.778			

จากตารางที่ 29 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 2) นักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน
- 3) นักเที่ยวที่มีอาชีพเจ้าของกิจการ / ค้าขาย มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 4) นักเที่ยวที่ว่างงาน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน มากกว่านักเที่ยวที่มีอาชีพข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ

**ตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ กับทัศนคติต่อ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน**

รายได้	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) ไม่เกิน 10,000 บาท	142	3.95	0.836	4.265	0.002	(2) < (1) (3) < (1) (4) < (1) (5) < (1)
(2) 10,001 – 20,000 บาท	150	4.20	0.733			
(3) 20,001 – 30,000 บาท	63	4.19	0.692			
(4) 30,001 – 40,000 บาท	21	4.48	0.680			
(5) 40,001 บาทขึ้นไป	24	4.42	0.776			
รวม	400	4.14	0.778			

จากตารางที่ 30 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.002 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีรายได้ที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีรายได้แตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน จำแนกตามรายได้ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 4 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 2) นักเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 3) นักเที่ยวที่มีรายได้ระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท
- 4) นักเที่ยวที่มีรายได้ 40,001 บาทขึ้นไป มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท

ตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน

การสูบบุหรี่	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
สูบบุหรี่	128	3.68	0.783	-8.817	0.075
ไม่สูบบุหรี่	272	4.35	0.677		
รวม	400	4.02	0.730		

จากตารางที่ 31 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.075 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

สรุป : จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ที่ว่า นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน พบว่า

1. ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ อาชีพ และระดับรายได้
2. ลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 4 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

ตารางที่ 32 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเพศ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

เพศ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	T	Sig.
ชาย	176	2.73	1.178	-1.782	0.217
หญิง	224	2.94	1.166		
รวม	400	2.84	1.172		

จากตารางที่ 32 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.217 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวเพศชายและเพศหญิงมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 33 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอายุ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

อายุ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
20 – 25 ปี	283	2.95	1.193	-1.428	0.789
26 – 30 ปี	117	3.28	1.136		
รวม	400	3.12	1.165		

จากตารางที่ 3.3 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.789 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกันมีการยอมรับกฎหมายห้าม สูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 34 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืน

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) ต่ำกว่าปริญญาตรี	14	3.36	1.336	6.710	0.001	(1) < (3)
(2) ปริญญาตรี	318	2.92	1.127			(2) < (3)
(3) ปริญญาโท	68	2.41	1.261			
รวม	400	2.85	1.174			

จากตารางที่ 34 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.001 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืน จำแนกตามระดับการศึกษา เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

1) นักเที่ยวที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท

2) นักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เขี่ยกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท

ตารางที่ 35 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างอาชีพ กับการยอมรับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน

อาชีพ	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.	คู่ที่ต่างกัน
(1) นักเรียน / นักศึกษา	203	2.93	1.227	2.209	0.053	(1) < (5)
(2) ข้าราชการ / พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	11	2.55	0.820			
(3) พนักงานบริษัทเอกชน	147	2.89	1.136			(3) < (5)
(4) เจ้าของกิจการ / ค้าขาย	19	2.42	1.017			
(5) ว่างงาน	12	2.00	0.853			
(6) อื่นๆ (รับงานทั่วไป)	8	2.63	1.188			
รวม	400	2.85	1.174			

จากตารางที่ 3 5 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.053 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีอาชีพ
แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกันมีการ
ยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างของการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน
จำแนกตามอาชีพ เป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD พบว่า กลุ่มที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ 0.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่

- 1) นักเที่ยวที่มีอาชีพนักเรียน / นักศึกษา มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
เที่ยวกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่ว่างงาน
- 2) นักเที่ยวที่เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
เที่ยวกกลางคืน ต่ำกว่านักเที่ยวที่ว่างงาน

ตารางที่ 36 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างระดับรายได้ กับการยอมรับ
กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ระดับรายได้	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	F	Sig.
ไม่เกิน 10,000 บาท	142	3.06	1.207	1.843	0.120
10,001 – 20,000 บาท	150	2.74	1.108		
20,001 – 30,000 บาท	63	2.68	1.119		
30,001 – 40,000 บาท	21	2.71	1.309		
40,001 บาทขึ้นไป	24	2.79	1.318		
รวม	400	2.85	1.174		

จากตารางที่ 36 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.120 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกันมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตารางที่ 37 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างพฤติกรรมการสูบบุหรี่
กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

การสูบบุหรี่	จำนวน (คน)	\bar{X}	S.D.	t	Sig.
สูบบุหรี่	128	2.41	1.21	-5.016	0.009
ไม่สูบบุหรี่	272	3.05	1.10		
รวม	400	2.73	1.16		

จากตารางที่ 37 พบว่า ค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.009 แสดงว่า นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกันมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน โดยผู้ไม่สูบบุหรี่ยอมรับมากกว่าผู้สูบบุหรี่ จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สรุป : จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ที่ว่า นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน พบว่า

1. ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และการสูบบุหรี่
2. ลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ และระดับรายได้

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตารางที่ 38 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฯ
การเปิดรับข่าวสารฯ	- 0.140**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 38 พบว่า การเปิดรับข่าวสารฯ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ และเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ หมายความว่า ผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารฯ มาก จะเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนน้อย และในทางกลับกัน ผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารน้อยจะมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนมาก

สมมติฐานที่ 6 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน

ตารางที่ 39 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายฯ
การเปิดรับข่าวสารฯ	- 0.054**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 39 พบว่า การเปิดรับข่าวสารฯ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 และเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ หมายความว่า ผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารฯ มาก แต่มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืนในเชิงลบ

สมมติฐานที่ 7 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน

ตารางที่ 40 แสดงค่าความสัมพันธ์ของการเปิดรับข่าวสารฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายฯ
การเปิดรับข่าวสารฯ	0.288**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 40 พบว่า การเปิดรับข่าวสารฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ หมายความว่า ผู้ที่มีการเปิดรับข่าวสารฯ มาก มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกวกลางคืนมาก จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 8 ความรู้ มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 41 แสดงค่าความสัมพันธ์ของความรู้ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายฯ
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฯ	0.260**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 41 พบว่า ความรู้ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ มาก มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนในเชิงบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 9 ความรู้ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
ที่เกี่ยวกลางคืน ของนักเที่ยว

ตารางที่ 42 แสดงค่าความสัมพันธ์ของความรู้ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายฯ
ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายฯ	- 0.157**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 42 พบว่า ความรู้ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่เป็นความสัมพันธ์เชิงลบ หมายความว่า ผู้ที่มีความรู้ มาก มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนน้อย จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 10 ทศนคติ มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน ของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 43 แสดงค่าความสัมพันธ์ของทศนคติฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

ตัวแปร	ค่าสหสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายฯ
ทศนคติต่อกฎหมายฯ	0.270**

** มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 400

จากตารางที่ 43 พบว่า ทศนคติฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แต่เป็นความสัมพันธ์ในระดับต่ำ หมายความว่า ผู้ที่มีทศนคติฯ ในเชิงบวก จะมีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืนมาก จึงเป็นไปตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 11 ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
เที่ยวกกลางคืน ของนักท่องเที่ยวที่ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

ตารางที่ 44 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เมื่อให้การยอมรับกฎหมาย
ห้ามสูบบุหรี่เป็นตัวแปรตาม และเลือกใช้ตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตัวพยากรณ์	R	R ²	R ² ที่เพิ่ม	สัมประสิทธิ์ถดถอย		t	P
				B	Beta		
ทศนคติ	0.406	0.165	0.161	0.433	0.288	5.996	0.000
การเปิดรับข่าวสาร	0.288	0.083	0.081	0.374	0.287	6.243	0.000
ความรู้	0.451	0.204	0.198	-0.385	-0.206	-4.393	0.000
ค่าคงที่				0.984		2.868	

F=33.755 (Sig. F = 0.00)

จากตารางที่ 4 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรสามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยเรียงความสำคัญตามลำดับ คือ ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบ

บุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน

นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรรวมกันอธิบายความแปรปรวนของคะแนนการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน ได้ประมาณร้อยละ 20.4 ซึ่งนับว่าไม่สูง ซึ่งอย่างไรก็ตาม ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน เพียงตัวแปรเดียวสามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน ได้ร้อยละ 16.5 ซึ่งมีค่าเกินครึ่งหนึ่งของตัวแปร ทั้ง 3 ตัวที่ร่วมอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน และเมื่อเพิ่มตัวแปรการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนและความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนอีก 2 ตัวแปร จะทำให้สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนได้มากขึ้นร้อยละ 20.4

และนอกจากนั้นยังพบว่า ตัวแปรด้านความรู้ มีค่า t เท่ากับ -4.393 ซึ่งหมายถึง เมื่อกลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนมากขึ้น แต่การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนกลับลดลง

ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีน ไม่เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรืในสถานที่ที่เี่ยวกลางคีนได้ดีที่สุด จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน รวมถึงความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ของผู้ไปเที่ยวกลางคืนในเขตกรุงเทพมหานคร 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน และ 3) ศึกษาตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนได้ดีที่สุด

สำหรับสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
2. นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
3. นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
4. นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน
5. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
6. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
7. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
8. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
9. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

10. ทศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนของนักเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน

11. ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20–30 ปี จำนวน 400 คน ที่มีประสบการณ์การไปเที่ยวสถานที่บันเทิงช่วงกลางคืนมากกว่า 5 ครั้ง หลังจากที่ถูกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืนได้ออกมา ตั้งแต่วันจันทร์ที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2551 โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง กำหนดย่านของสถานที่ที่ยกกลางคืน ออกเป็น 5 ย่าน ได้แก่ ย่านเอกมัย – ทองหล่อ, ย่านอาร์ซีเอ, ย่านสีลม – สุขุมวิท, ย่านรัชดา และย่านถนนข้าวสาร ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดด้วยตนเอง โดยได้รับความช่วยเหลือจากพนักงานและเจ้าของสถานที่ที่ยกกลางคืนที่อำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี

หลังจากทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ไปประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน รวมถึงความรู้ ทศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ในส่วนของการทดสอบสมมติฐานนั้นใช้การหาค่าความแตกต่าง โดยการทดสอบค่า t-test และ F-test การวิเคราะห์หาความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และนำข้อมูลมาเสนอใน โดยแบ่งเป็น 3 หัวข้อ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

จากการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี มีประสบการณ์การไปเที่ยวสถานที่บันเทิงช่วงกลางคืนมากกว่า 5 ครั้ง จำนวน 400 คน พบว่า ส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 56.0 เป็นเพศหญิง อาจเป็นเพราะผู้หญิงมีความสนใจที่จะเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืนมากกว่าผู้ชาย มีอายุระหว่าง 20-25 ปี รองลงมา มีอายุระหว่าง 26-30 ปี วุฒิมัธยมศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นนักเรียน / นักศึกษา รองลงมา ร้อยละ 36.8 เป็นพนักงานบริษัทเอกชน มีรายได้ระหว่าง 10,001-20,000 บาทต่อเดือน รองลงมา มีรายได้ไม่เกิน 10,000 บาทต่อเดือน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 68.0 ไม่สูบบุหรี่ อีก ร้อยละ 32.0 สูบบุหรี่

2. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

จากผลการศึกษาการวัดระดับความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการชม / ฟัง / อ่านข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายละเอียดแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารฯ จากสื่อเฉพาะกิจมากกว่าสื่ออินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน และสื่อบุคคล สำหรับสื่อเฉพาะกิจนั้นกลุ่มตัวอย่างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ จากสติ๊กเกอร์เป็นลำดับแรก รองลงมาป้ายไฟของทางร้าน สำหรับสื่อบุคคลถือว่าเป็นสื่อที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญเป็นลำดับสุดท้าย พบว่ากลุ่มนายจ้างและลูกจ้างได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ฯ อยู่ในระดับต่ำมาก

3. การวัดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน

จากผลการศึกษาการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกกลางคืน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ที่อยู่ในระดับต่ำ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า คำถามข้อที่ว่า “ผู้สูบบุหรี่มือสอง (Second-Hand Smoker) หมายถึงใคร ” กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับต่ำค่อนข้างสูง รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับต่ำ

ค่อนข้างปานกลางและมีคะแนนเฉลี่ยที่ไม่ต่างกันมากนักเป็นคำถามที่ว่า “อายุที่ถูกจำกัดในการห้ามสูบบุหรี่คือเท่าใด” และคำถามที่ว่า “อะไรคือประโยชน์สูงสุดเมื่อสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนปลอดบุหรี่” สูง ตามลำดับ ในขณะที่คำถามที่ว่า “ถ้าต้องการสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน สามารถทำได้วิธีใด” ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่มีความรู้ในระดับต่ำค่อนข้างต่ำมาก

4. การวัดทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ในการศึกษาระดับทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติอยู่ในระดับเชิงบวก พิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อกฎหมายนี้จะไม่เกิดผลถ้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เข้มงวดตรวจตราสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ในระดับทัศนคติเชิงบวกมาก รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการให้ปัญหาที่เกิดจากการสูบบุหรี่ลดลง ประชาชนควรหันมาร่วมมือในการปฏิบัติตามกฎหมาย และควรมีการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการสถานที่บันเทิงที่ฝ่าฝืนในขั้นเด็ดขาดนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเชิงบวกมากทั้งสองประเด็น ตามลำดับ ในขณะที่ทัศนคติต่อกฎหมายที่มีความเข้มงวดเหมาะสมแล้วนั้น กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติเป็นกลาง

5. การวัดการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

สำหรับผลการศึกษาระดับการยอมรับของกลุ่มตัวอย่างต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน พบว่า ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านแล้ว พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับให้ปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัดในระดับยอมรับมาก รองลงมาคือ กลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับเกี่ยวกับการให้คำแนะนำ และให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายนี้กับคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูง และมีการตักเตือนคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ซึ่งทั้งสองประเด็นนี้กลุ่มตัวอย่างยอมรับในระดับปานกลาง ในขณะที่การยอมรับเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการลด / ละ / เลิกสูบบุหรี่ และการให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนที่มีการปล่อยให้สูบบุหรี่ภายในนั้น พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการยอมรับอยู่ในระดับน้อย

6. การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า

สมมติฐานที่ 1 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากร แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางแตกต่างกัน พบว่า ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา และลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับรายได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 2 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางแตกต่างกัน พบว่า ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และระดับรายได้ และลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 3 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางแตกต่างกัน พบว่า ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ อาชีพ และระดับรายได้ และลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และพฤติกรรมการสูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 4 นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางแตกต่างกัน พบว่า ลักษณะทางประชากรที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และลักษณะทางประชากรที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่ เพศ อายุ และระดับรายได้

สมมติฐานที่ 5 การเปิดรับข่าวสารฯ กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงลบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ -0.140 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 6 การเปิดรับข่าวสารฯ กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงลบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ คือ -0.054 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 7 การเปิดรับข่าวสารฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.288 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 8 ความรู้ฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.260 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 9 ความรู้ฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงลบที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ -0.157 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 10 ทศนคติฯ กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืน มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ทั้ง 2 ด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในเชิงบวกที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ 0.270 มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 11 ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ ทศนคติ โดยเรียงลำดับตามความสำคัญ คือ ทศนคติ การเปิดรับข่าวสาร และความรู้

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

อาจสันนิษฐานได้ว่า การที่เพศชายและเพศหญิงมีการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะทั้งเพศชายและหญิงมีเสรีภาพในการเลือกรับสื่อและข่าวสารได้อย่างเท่าเทียมกัน และประเด็นเรื่องกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนเป็นประเด็นกว้างๆ ซึ่งทั้งชายและ

หญิงมีโอกาสเปิดรับเช่นเดียวกัน ไม่ใช่เรื่องที่เฉพาะชายหรือเฉพาะหญิงสนใจเท่านั้น โดยเฉพาะนักเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งกลุ่มนี้มีโอกาสในการเลือกใช้สื่อและเลือกรับข่าวสารต่างๆ ในสื่อที่หลากหลายประเภทได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน โดยเลือกตามความพอใจ ความสะดวก และความเหมาะสมของแต่ละสถานการณ์ของแต่ละบุคคล ทั้งการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน คือ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือสื่อบุคคล การพูดคุยกับบุคคลต่างๆ ที่ใกล้ชิด คือ สามี/ภรรยา/คนรัก บุคคลในครอบครัว/ญาติพี่น้อง นายจ้าง/ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน/เพื่อนร่วมสถาบัน คนรู้จัก รวมถึงเจ้าของร้าน/พนักงานในร้าน

อีกทั้งปัจจุบันนี้ทั้งเพศชายและหญิง ต่างก็ให้ความสนใจต่อการรายงานข่าวและติดตามข่าวสารและเหตุการณ์ต่างๆ ของสังคมรอบตัวเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน เพื่อต้องการให้ตนเองรู้ทันเหตุการณ์ นำข่าวสารมากำหนดความคิดเห็นของตน เพื่อนำมาเป็นประเด็นพูดคุยกับบุคคลอื่น หรือแม้แต่ต้องการจะเป็นส่วนหนึ่งในเหตุการณ์นั้นๆ ดังแนวคิดของ McCombs and Becker (1979) ที่กล่าวว่าบุคคลจะเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการ 4 ประการคือ เพื่อต้องการรู้ทันเหตุการณ์ (Surveillance) โดยติดตามความเคลื่อนไหว และสังเกตการณ์สิ่งต่างๆ รอบตัวจากสื่อมวลชน เพื่อให้ตัวเองทันสมัย และรู้ว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ควรรู้ เพื่อต้องการช่วยตัดสินใจ (Decision) โดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปิดรับข่าวสารสามารถกำหนดความคิดเห็นของตน ต่อภาวะหรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้ เพื่อการพูดคุยสนทนา (Discussion) การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนทำให้บุคคลมีข้อมูลที่จะนำไปใช้ในการพูดคุยกับคนอื่นได้ เพื่อต้องการความร่วมมือ (Participation) เพื่อรับรู้และมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ความเป็นไปต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมและรอบๆ ตัว ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้บุคคลรับข่าวสารต่างๆ การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่ยกกลางคืน ของนักเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิทธิศร มงคลชาติ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของโครงการทูตเยาวชนต่อต้านยาเสพติดติดสัญญา พบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ อุทยานิก (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการเผยแพร่ความรู้แก่คุ้มครองผู้บริโภค พบว่า ผู้มีเพศต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้

คุ่มครองผู้บริโภค จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่แตกต่างกัน

2. นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเที่ยวที่อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปีนั้น เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจะสังเกตได้จากการดำเนินชีวิตในการไปเที่ยวสถานที่เที่ยวกลางคืน นักเที่ยวมักจะมีเป้าหมายที่คล้ายๆ กัน หรือไม่แตกต่างกันมากนัก เช่น ไปดื่มเพื่อสังสรรค์ ไปฟังเพลง ฟังดนตรี ไปพบปะผู้คน เป็นต้น เมื่อมีสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ชีวิตของนักเที่ยวคล้ายๆ กัน อายุที่แตกต่างกันจึงไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ หรืออายุที่แตกต่างกัน แต่การเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกันนั้น อาจเป็นเพราะประสบการณ์ในการเปิดรับ การรับรู้ รวมถึงอายุเป็นลักษณะทางประชากรประเภทหนึ่งที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้ผู้รับสาร ซึ่งอายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้คนมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรม แต่บุคคลในช่วงอายุใกล้เคียงกัน และมีลักษณะทางประชากรไม่แตกต่างกันมาก ก็จะมีควมสนใจไม่แตกต่างกันนัก

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ อุทยานิก (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการเผยแพร่ความรู้งานคุ่มครองผู้บริโภค พบว่า ผู้มีอายุแตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ งานคุ่มครองผู้บริโภค จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชนิ วิชยาภักย์บุญนาถ (2540) ที่ศึกษาเรื่อง การแสวงหาข่าวสาร ทักษะคิดและพฤติกรรมกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ พบว่า พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพไม่แตกต่างกันตามอายุ

3. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้าม สูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาโทจะมีการรับข่าวสารมากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. หรือเทียบเท่าอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wilbur Scheamn (1973) ที่กล่าวว่าการศึกษาและสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความแตกต่างในพฤติกรรมการเลือกรับสื่อและเนื้อหาข่าวสารของผู้รับสาร และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Burgoon (1974) และ Peterson and Jensen (1971) ที่กล่าวว่า การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะทางประชากรอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน การรับสารก็ต่างกันไป

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีความสัมพันธ์ทางสังคม (The Social Relations Theory) ของ Delfeur (1970) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของผู้รับสารกับบุคคลอื่นในสังคมในลักษณะของกลุ่มปฐมภูมิหรือทุติยภูมิ โดยกลุ่มปฐมภูมิที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในหมู่เพื่อนสนิท คนในครอบครัวและญาติพี่น้องจะมีอิทธิพลต่อผู้รับสารมากกว่ากลุ่มทุติยภูมิซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความใกล้ชิดน้อยกว่า สำหรับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ และสื่ออินเทอร์เน็ต

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญญา พัญญวงษ์ (2540) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารความรู้ ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของชาวบ้าน ในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอ อ.เมือง จ.นราธิวาส พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริพรรณ วิบูลย์จันทร์ (2542) ที่ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการดูแลสุขภาพตนเอง ของสตรีวัยทอง พบว่า สตรีวัยทองที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองแตกต่างกัน

4. นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน ยังคงมีเป้าหมายในการเที่ยวสถานที่กลางคืนคล้ายๆ กัน สอดคล้องกับทฤษฎีการแบ่งกลุ่มทางสังคม (Social Categories Theory) ของ De Fleur (1989) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน จะมีพฤติกรรมการสื่อสารคล้ายคลึงกันด้วย เช่น การเปิดรับสื่อ ความพอใจในสื่อ และถึงแม้ว่าสังคมสมัยใหม่ ผู้รับสารจะมีคุณลักษณะหลากหลายแตกต่างกันไปมากมาย แต่ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้รับสารที่มีลักษณะทางสังคมคล้ายคลึงกัน จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอุปนิสัยการใช้สื่อร่วมกัน ด้วยเหตุนี้ลักษณะของกลุ่มของสังคม จะมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อกระบวนการสื่อสารของบุคคล

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร กระหมุดความ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นที่มีอาชีพแตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองทอง เพ็ชรวงษ์ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อนำมาไว้

บุคลากรเอกชนให้มาบริจาคโลหิต พบว่า บุคลากรภาครัฐและเอกชนที่มีอาชีพต่างกัน เปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการบริจาคโลหิตไม่แตกต่างกัน

5. นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

ปัจจุบันนี้สื่อมีมากมายหลากหลายประเภท ทั้งสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ เป็นต้น สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นช่องทางการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ แม้ว่าสื่อบางประเภทจะไม่สามารถอยู่คงทนได้นาน แต่ก็จะมีสื่ออื่นๆ ที่เสริมทดแทนกันได้ และการที่มีช่องทางในการสื่อสารมากนั้น สามารถทำให้ข่าวสารถูกแพร่กระจายเป็นวงกว้างและครอบคลุมอย่างทั่วถึง ดังนั้นปัจจัยในด้านรายได้ของนักเที่ยวจึงสอดคล้องกันกับการเปิดรับข่าวสาร เพราะถึงแม้จะมีรายได้สูงหรือรายได้ต่ำ ทุกคนก็ย่อมมีโอกาสรับสื่อได้เท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราพร กระหมุดความ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการรณรงค์ การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นที่รายได้แตกต่างกัน จะมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยในการป้องกันโรคเอดส์ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ อุทยานิก (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการเผยแพร่ความรู้ด้านคุ้มครองผู้บริโภค พบว่า ผู้ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้ด้านคุ้มครองผู้บริโภค จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่แตกต่างกัน

6. นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1

นักเที่ยวที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ มีทั้งผู้ที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ แต่อย่างไรก็ตาม ผลเสียที่เกิดขึ้นจากสารพิษในบุหรี่ก็ย่อมส่งผลกระทบต่อไปยังบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม โดยพฤติกรรมการสูบบุหรี่กับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง อาจเป็นเพราะ การสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ของสื่อเพื่อที่จะบอกข่าวสาร รายละเอียดต่างๆ แม้ว่าจะมีอยู่ในหลายช่องทาง ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต แต่เมื่อมองกลับมายังต้นเหตุที่พฤติกรรมการสูบบุหรี่ ผู้ที่สูบบุหรี่อาจจะไม่ใส่ใจกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับร่างกายของตน เพราะอาจเนื่องมาจากการสูบบุหรี่เป็นพฤติกรรมที่ติดมานาน อาจจะไม่สนใจหรือเพื่อนหรือเพื่อนชวนให้ลองสูบบุหรี่หรืออยากลองสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางเพื่อต้องการเข้าสังคม หรือแม้กระทั่งผู้ที่ไม่สูบบุหรี่

ก็ตาม อาจเนื่องมาจากการที่ไม่ให้ความสนใจมาก เพราะเป็นเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับตนเอง
 ดังนั้น การเปิดรับข่าวสารของบุคคลทั้ง 2 กลุ่มนี้ จึงอาจเป็นสิ่งที่อยู่นอกเหนือความสนใจหรือ
 ความคิดของตน

สมมติฐานที่ 2

**นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้าม
 สูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน**

จากผลการวิจัยพบว่า

**1. นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
 ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2**

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นักเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
 ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน อาจ
 กล่าวได้ว่าที่นักเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิง มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
 ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน หรือใกล้เคียงกันมาก เนื่องจากกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยว
 กลางคืนเป็นที่สนใจของนักเที่ยวเพราะเป็นสิ่งใหม่ และเป็นนโยบายที่รัฐบาลได้มีวัตถุประสงค์
 เพื่อให้ประชาชนทุกคนร่วมมือ ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องการเผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายห้าม
 สูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนในทุกด้านตั้งแต่วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน
 กลุ่มเป้าหมาย ผู้รับผิดชอบนโยบาย ฯลฯ ให้กับประชาชนนักเที่ยวรับทราบกฎหมายห้ามสูบบุหรี่
 ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน จึงได้มีการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อต่างๆ และเนื่องจากเพศชายและเพศ
 หญิงที่เป็นนักเที่ยวมีโอกาสเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้อย่างเท่าเทียมกัน ทำให้รับความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
 ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนได้อย่างเท่าเทียมกัน จึงมีความรู้ไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ผลิเจริญสุข (2539) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสารใน
 ครอบครัว กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขต
 กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3 มีความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับ
 ยาบ้าไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ โจรนรังสีธรรม (2530) ที่ศึกษาเรื่อง
 ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ใน
 โรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
 กรุงเทพมหานคร ระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีความรู้ไม่แตกต่างกัน

2. นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นตามสมมติฐานที่ 2

อาจเนื่องมาจากนักเที่ยวในช่วงอายุต่างๆ ที่อยู่ในสถานที่เที่ยวประเภทเดียวกัน จึงทำให้มีวัฒนธรรมที่ใกล้เคียงกัน ความคิด ความรู้ ในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกว้างกลางคืน ไม่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด จึงส่งผลให้นักเที่ยวที่อายุต่างกัน ได้รับข้อมูลข่าวสารในปริมาณเท่าๆ กัน และนอกจากนั้นความรู้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และการสังสมประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ โดยผ่านกาลเวลาหรืออายุของแต่ละคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Carter V. Good (1973) ที่กล่าวว่า ความรู้ เป็นข้อเท็จจริง (Facts) ความจริง กฎเกณฑ์ และข้อมูลต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับและรวบรวมสะสมไว้ประมวลประสบการณ์ต่างๆ แต่สำหรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกว้างกลางคืนนั้น นับได้ว่าเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดขึ้นในสังคม ทำให้ไม่ว่านักเที่ยวจะมีอายุเท่าใด ก็ยังคงได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่เพียงชั่วระยะเวลาหนึ่งเท่าๆ กันนั่นเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิงพรรณ สัจจา (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการสร้างความรู้ ทศนคติ และการยอมรับการส่งเสริมสุขภาพ ของผู้มาใช้บริการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพธารน้ำแร่ โรงพยาบาลระนอง พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพไม่แตกต่างกัน

3. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นตามสมมติฐานที่ 2

เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์สังคมที่ต้องการพื้นฐานอื่นๆ นอกเหนือจากความต้องการทางร่างกาย คือความต้องการจะสื่อสาร แลกเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เพื่อที่จะเข้าใจ จูงใจ หรือมีอิทธิพลต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และในงานวิจัยนี้ได้แบ่งระดับการศึกษาเป็น 3 ระดับ คือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท ซึ่งระดับการศึกษาที่แตกต่างกันนั้น จึงเป็นพื้นฐานของความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกว้างกลางคืนของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าย่อมมีองค์ความรู้ที่สะสมมามากกว่าจากการศึกษาและการค้นคว้าเพิ่มเติม ทั้งยังมีโอกาสที่จะพัฒนาศักยภาพตนเองมากกว่า จึงอาจทำให้มีความรู้มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Burgoon (1974) และ Peterson and Jensen (1971) ที่กล่าวว่า การศึกษาหรือความรู้เป็นลักษณะทางประชากรอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ในยุคสมัยต่างกัน ในระบบการศึกษาที่ต่างกัน การรับสารก็ต่างกันไป แต่นอกเหนือจากนั้นยังต้องคำนึงถึงปัจจัยในด้านอื่นด้วย เช่น ด้าน

สังคม เพราะเมื่อสิ่งแวดล้อม บุคคลที่อยู่รอบข้าง รวมถึงประสบการณ์การไปเที่ยวสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลแตกต่างกัน ก็สามารถทำให้ความรู้ความเข้าใจต่างกันออกไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัตติกา พงษ์ศิริ (2536) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ ของนักเรียนนายสิบทหารบก พบว่า การมีระดับความรู้ต่ำมีอัตราความเสี่ยงต่อการสูบบุหรี่มากกว่าการมีระดับคะแนนที่สูงกว่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญา ศรีนวล (2536) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระภิกษุในจังหวัดราชบุรีพบว่า การขาดความรู้เรื่องโรคต่างๆ ความรุนแรงของโรคนั้นๆ ที่เกิดจากการสูบบุหรี่ จึงทำให้ยังสูบบุหรี่ต่อไป

4. นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกว้างไกลแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 2

ขณะที่ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกว้างไกลได้เผยแพร่ออกสู่สังคมในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผ่านทางสื่อต่างๆ ซึ่งอาจจะผ่านสื่อเฉพาะกิจที่อยู่ตามสถานที่เที่ยวกว้างไกลเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีความต่อเนื่องของข้อมูลและโอกาสในการเปิดรับข่าวสารของนักเที่ยวในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา ที่มีปริมาณการไปเที่ยวกว้างไกลมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น อีกทั้งกลุ่มอาชีพอื่น อาจจะไม่มีโอกาสในการเปิดรับข่าวสารมากนัก เพราะภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน หรือมีปริมาณที่มากกว่า จึงทำให้บุคคลกลุ่มที่มีอาชีพอื่นมีความแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของแต่ละคนที่เปิดรับข่าวสาร ดังนั้นจึงอาจให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้น้อยกว่ากลุ่มนักเรียนนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับที่ Daniel Katz (1960) ได้กล่าวไว้ว่า ในสถานการณ์จริง การรับรู้ของบุคคล เกิดจากการกลั่นกรองและตีความหมายจากความรู้สึกที่คนเราเคยได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ซึ่งจะแตกต่างกันตามประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคล ความรู้สึก และอุดมการณ์ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ยูล เบญจรงค์กิจ (2534) ที่กล่าวว่า อาชีพต่างกันทำให้คนมีความรู้ในเรื่องต่างๆ ไม่เท่ากันด้วย เช่น พยาบาล หรือบุคลากรด้านสาธารณสุขย่อมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพมากกว่าวิศวกร แต่ก็จะมีรู้เรื่องการออกแบบอาคารไม่ดีเท่าวิศวกร

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์มณี ไชยไพฑูริย์วงศ์ (2535) ที่ศึกษาเรื่อง การประชาสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานครที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตสุตา มงคลเกษม (2539) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ขับขี่

รถยนต์ที่มีอาชีพเกี่ยวกับอุบัติเหตุรถยนต์ต่างกันและขับขีรถยนต์ต่างประเภทกัน มีความรู้เรื่อง
เข็มขัดนิรภัยต่างกัน

5. นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลแตกต่างกัน จึงเป็นตามสมมติฐานที่ 2

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเที่ยวส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่การงาน และมีรายได้แตกต่างกัน
ทำให้ความสามารถในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล
แตกต่างกัน และนอกจากนั้นรายได้ของนักเที่ยว อาจเป็นเครื่องกำหนดความต้องการ ตลอดจน
กำหนดความคิดเห็น และความต้องการของคนเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ และพฤติกรรมต่างๆ ของผู้รับสาร
ซึ่งหมายถึงนักเที่ยว โดยยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2543) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีรายได้สูงมักนิยมข่าวสารที่มี
เนื้อหาค่อนข้างหนัก โดยที่ผู้ที่มีรายได้สูงมักมีการศึกษาสูง จึงถูกผลักดันให้มีความจำเป็นที่ต้อง
เรียนรู้ข่าวสารต่างๆ ให้ทันเหตุการณ์เสมอ แต่เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า นักเที่ยวที่มีระดับรายได้
ไม่เกิน 10,000 บาท กลับมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลมากกว่า
นักเที่ยวที่มีระดับรายได้สูงกว่า จึงอาจสันนิษฐานได้ว่า ผู้ที่มีรายได้สูงอาจจะเป็นผู้ที่มีภาระหน้าที่
ทางสังคมอยู่ในระดับสูง จึงอาจมีเรื่องอื่นที่สนใจมากกว่ากฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล
และนอกจากนั้นเวลาในการไปเที่ยวสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล ก็อาจจะมีปริมาณที่น้อยกว่า
นักเรียน / นักศึกษาที่มีรายได้ต่ำกว่านั่นเอง เช่น ผู้ที่อยู่ในระดับผู้บริหาร อาจสนใจข่าวการบ้าน
การเมือง ข่าวเศรษฐกิจมากกว่า และอาจไม่ค่อยสนใจเนื้อหาทางด้านบันเทิง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์มณี ไชยไพบุลย์วงศ์ (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การ
ประชาสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า ประชาชนในกรุงเทพฯ ที่มีรายได้
แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคแตกต่างกัน

6. นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นตามสมมติฐานที่ 2

นักเที่ยวที่สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน
สถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความรู้นั้นง่ายต่อการรับรู้และ
เข้าใจ และความรู้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรม แต่การเพิ่มความรู้ที่นั้นอาจจะไม่เกิด
การเปลี่ยนแปลงเสมอไป หากความรู้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม และความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่
ก่อให้เกิดพฤติกรรม ดังนั้น ความรู้เพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอต่อการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
หรือยอมรับในทันที ซึ่งอาจจะต้องการปัจจัยอื่นๆ เสริมด้วยเช่นกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ชื่นตา (2528) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาถึงพฤติกรรม และปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชาย ระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า กลุ่มที่สูบบุหรี่หรือส่วนมากมีความรู้ว่าการสูบบุหรี่ทำให้เกิดโรคได้ และทราบถึงอันตรายของบุหรี่ต่อสุขภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี มอบนรินทร์ (2531) ที่ศึกษาเรื่อง ระบาดวิทยาของการสูบบุหรี่ในนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อำเภอเมือง สงขลา พบว่า ความรู้เรื่องบุหรี่ไม่มีความแตกต่างในกลุ่มผู้สูบบุหรี่หรือกลุ่มผู้ไม่สูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 3

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

อาจกล่าวได้ว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน (ตามสมมติฐานที่ 1) จึงทำให้เกิดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน (ตามสมมติฐานที่ 2) และด้วยเหตุนี้อาจส่งผลให้การมีทัศนคติของทั้งเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกันไปด้วย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ พยอม วงศ์สารศรี (2526) ที่กล่าวว่า ทัศนคติมิได้มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่เรียนรู้จากประสบการณ์ การเลียนแบบ ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ถ้าสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไปหรือได้รับข้อมูลใหม่ ด้วยเหตุนี้ ทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงอาจมีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร บุญชาติ (2529) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพของผู้สูงอายุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า นักเรียนชายกับนักเรียนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพร ยศแก้ว (2530) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 8 พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคอยู่ในระดับดี และนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคนักเรียนไม่แตกต่างกัน

2. นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

อาจเนื่องมาจากช่วงอายุต่างๆ ของนักเที่ยว ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายกัน นั่นคือ สถานที่เที่ยวกลางคืน จึงอาจทำให้เกิดวัฒนธรรมของสังคมเล็กๆ ขึ้นใกล้เคียงกัน รวมถึงความคิด ความรู้ ทัศนคติในเรื่องของการสูบบุหรี่ใกล้เคียงกัน ไม่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน และความรู้ จะเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งจะสัมพันธ์กับระยะเวลาหรืออายุ ของมนุษย์แต่ละบุคคล ในการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้น และความรู้นี้เอง จะก่อรูปของทัศนคติให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Rensis Likert (1957) ที่ ศึกษาถึงการเกิดทัศนคติของมนุษย์ กล่าวว่า ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จาก แหล่งของทัศนคติ (Source of Attitude) ที่มีอยู่อย่างมากมาย และสิ่งสำคัญคือ

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ไม่ว่าจะไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทิศทางที่เคยมีมาก่อน ซึ่งจากการวิจัย ประสบการณ์เฉพาะของนักเที่ยวคือ การได้อยู่ในสภาพแวดล้อม ได้พบเจอเหตุการณ์ต่างๆ ที่คล้ายคลึงกัน
2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication from Others) การที่บุคคลได้รับการติดต่อจากบุคคลอื่น ทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้ โดยนักเที่ยว อาจจะมีการติดต่อสื่อสารกับกลุ่มนักเที่ยวด้วยกันเอง รวมถึงเจ้าของร้านหรือพนักงาน ภายในสถานที่เที่ยวกลางคืน ในเรื่องของกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้
3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การที่บุคคลหนึ่งกระทำเลียนแบบผู้อื่น จะทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ โดยจะเป็นการเลียนแบบการชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งการเลียนแบบนี้อาจจะเป็นการเลียนแบบผู้มีชื่อเสียง เช่น ดารา นักแสดงที่ผ่านสื่อต่างๆ ก็ได้ โดยนักเที่ยวซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น พฤติกรรมเลียนแบบภายในกลุ่มจึงมักจะเกิดขึ้นเสมอๆ
4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติของบุคคลบางอย่างเกิดขึ้นจากความเกี่ยวข้องกับสถาบันต่างๆ เช่น วัด โรงเรียน หรือหน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดอยู่

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภรณ์ อุทยานิก (2543) ประสิทธิภาพของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการเผยแพร่ความรู้ด้านคุ้มครองผู้บริโภค พบว่า ผู้ที่อายุแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาไม่แตกต่างกัน

3. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

นักเที่ยวที่อยู่ในสังคมแสง สี เสียงคล้ายคลึงกัน เมื่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนที่ทางหน่วยงานภาครัฐและเอกชนได้ออกมาเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมักจะเป็นข้อมูลข่าวสารในด้านบวก และไม่ว่าด้วยประโยชน์เพื่อส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทางธุรกิจก็ตาม ย่อมทำให้ให้นักเที่ยวมีข้อมูลความรู้สำหรับประกอบการตัดสินใจ และเกิดเป็นทัศนคติตามมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานที่เที่ยวกลางคืน นักเที่ยวก็จะมีทัศนคติที่ไม่แตกต่างกันมากนัก จะเห็นได้ว่าทัศนคติของบุคคลไม่ได้เกิดขึ้นมาตั้งแต่กำเนิด แต่จะเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ การเลียนแบบ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้หากสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป หรือได้รับข้อมูลใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristic of Audience) ของ Schramm and Roberts (1973) ที่กล่าวว่า การศึกษาหรือความรู้ เป็นลักษณะอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ใกล้เคียงกัน ในยุคสมัยเดียวกัน จึงย่อมมีความรู้สึกนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่ใกล้เคียงกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ กัณภัย (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการแพทย์แผนไทยของประชาชนตำบลกมลา ต่อการส่งเสริมการแพทย์แผนไทยของสถานอนามัยตำบลกมลา อำเภอเกาะกู่ จังหวัดภูเก็ต พบว่า ประชาชนในตำบลกมลามีการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิพันธุ์ ไตรทาน (2543) ที่ศึกษาเรื่อง กระบวนการการสื่อสารกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการลด ละ เลิกยาเสพติด ของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา พบว่า ทัศนคติต่อการมาเข้าค่ายพุทธธรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาที่มาเข้าค่ายพุทธธรรมไม่มีความแตกต่างกัน

4. นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

อาจกล่าวได้ว่า อาชีพต่างๆ เป็นกลุ่มต่างๆ ในสังคมที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของมนุษย์ในแต่ละวัน ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีส่วนปรุงแต่งและควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ ความเป็นสถาบัน (Institutional Factors) เหล่านี้นับเป็นแหล่งที่มาสำคัญแหล่งหนึ่งที่น่าสนใจ และทำให้เกิดทัศนคติบางอย่างขึ้นได้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2523) และจากคำกล่าวของ ปรมะ สตะเวทิน (2540) ที่ว่า คนที่มีอาชีพต่างกัน ย่อมมองโลกมีแนวความคิด มีอุดมการณ์ และมีค่านิยมต่อสิ่ง

ต่างๆ แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าด้วยขอบเขตการทำงานตามแต่ละอาชีพนั้น จะส่งผลให้ประชาชนมีทัศนคติที่แตกต่างกันออกไป และแม้ว่ามนุษย์แต่ละคนจะมีบุคลิกภาพของตนเองก็ตาม เมื่อมนุษย์รวมอยู่ในกลุ่มเดียวกัน มีผลประโยชน์ร่วมกันภายในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ก็มีการปฏิบัติไปตามครรลองของสังคมแวดล้อม และย่อมเกิดเป็นบุคลิกภาพของกลุ่มขึ้น ซึ่งมีผลต่อการแสดงออกของกลุ่มด้วย ซึ่งคล้องกับคำกล่าวของ ยูล เบ็ญจรงค์กิจ (2534) ที่ว่า คนที่มีอาชีพต่างกัน มีแนวคิด อุดมการณ์ ค่านิยมต่างกัน เช่น ข้าราชการมักคำนึงถึงเรื่องยศถาบรรดาศักดิ์ ศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นข้าราชการ ในขณะที่พนักงานบริษัทเอกชนอาจคำนึงถึงรายได้ และการมีศักดิ์ศรีด้วยเงินทองที่สามารถซื้อหาสิ่งที่ตนต้องการ เพื่อรักษาสถานะทางสังคมของตน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภัค ทรัพย์พัฒน์ (2537) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และความรู้ กับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพฯ พบว่าผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อเข็มขัดนิรภัยแตกต่างกัน นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ประชาชนในเขตกรุงเทพฯ ที่เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มพนักงานบริษัทเอกชน กลุ่มเจ้าของกิจการ/ค้าขาย และกลุ่มอาชีพอื่นๆ มีทัศนคติที่ดีกว่า กลุ่มนักเรียน/นิสิต/นักศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ตามไท (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคข่าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับข่าวกล้องแตกต่างกัน

5. นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 3

อาจสันนิษฐานได้ว่า จากอาชีพที่แตกต่างกัน ผลประกอบการที่ได้จึงแตกต่างกัน และส่งผลมาที่รายได้ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้บุคคลมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นโอกาสในการเลือกซื้อและการเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้มากกว่า หลายประเภทมากกว่า จึงทำให้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนมากกว่า ทำให้เกิดความรู้จากการรับข่าวสารนั้น ตลอดจนเมื่อมีความรู้แล้วก็จะส่งผลให้มีทัศนคติตามไปด้วย สอดคล้องกับแนวคิดของ จารุณี บุญนิพัทธ์ (2539) ที่กล่าวว่า ทัศนคติเป็นเรื่องจิตใจ ความเชื่อ ท่าที ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคลที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร สิ่งแวดล้อมที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ และอาจเนื่องจากคุณสมบัติบางประการของสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์มีทั้งภาพและเนื้อหาข่าวสารที่มีความละเอียด สามารถเก็บข่าวสารไว้ได้นาน และยังสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้มากพอที่จะก่อให้เกิดความรู้ และทัศนคติ จึงอาจกล่าวได้ว่า รายได้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้บุคคลมีค่านิยม ความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์มณี ไชยไพฑูริย์วงศ์ (2535) ที่ศึกษาเรื่อง การประชาสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า ประชาชนในกรุงเทพมหานคร ที่มีรายได้แตกต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตสุดา มงคลเกษม (2539) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีรายได้แตกต่างกันและการขับขี่รถยนต์ต่างประเภทกัน มีทัศนคติต่อการคาดเข็มขัดนิรภัยแตกต่างกัน

6. นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามแบบสมมติฐานที่ 3

จากการวิจัย ผู้ที่สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ มีทัศนคติในเชิงบวกต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน กล่าวคือ เมื่อสังเกตจากบุคคลทั้ง 2 กลุ่มนี้แล้วพบว่า ผู้ที่สูบบุหรี่ถึงแม้จะทราบว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่ไม่ดี แต่ก็ยังคงมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่อยู่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ถึงแม้จะมีความรู้ ความเข้าใจถึงอันตรายของบุหรี่ รวมถึงตัวกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ แต่ก็ไม่ได้ตระหนักหรือกลัวอันตรายจากการสูบบุหรี่ หรือสำหรับผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ ถึงแม้จะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยควันบุหรี่ก็ยังไม่ได้รับผลเสียเช่นกัน ซึ่งอาจเห็นได้ว่าเป็นอันตรายต่อสุขภาพทั้งทางตรงที่เกิดขึ้นจากการสูบบุหรี่และทางอ้อมสำหรับผู้ที่ไม่ได้สูบบุหรี่ที่ค่อยๆ มีผลกระทบในการสะสมในสารพิษในร่างกายอย่างช้าๆ และอาจเนื่องมาจากการที่ได้พบเห็นการใช้บุหรี่อย่างทั่วไปจนเคยชิน และผู้ใดก็สามารถสูบบุหรี่ได้โดยเสรี รัฐบาลยังคงผลิตและขายบุหรี่อยู่ และสังคมก็ยังยอมรับผู้ที่สูบบุหรี่อยู่ จึงทำให้รู้สึกว่าบุหรี่ไม่มีอันตรายมากนัก และอีกประการหนึ่งอาจเป็นเพราะ ในสังคมปัจจุบันได้มีปัญหาด้านอื่นที่ร้ายแรงกว่าแพร่หลายอยู่ในทุกวันนี้ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่เปรียบเทียบให้เห็น จึงทำให้อันตรายของการสูบบุหรี่หรืออยู่ในบริเวณที่สูบบุหรี่นั้นดูเป็นปัญหาที่เล็กลงมา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย ชื่นตา (2528) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชาย ระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนกลุ่มที่ไม่สูบบุหรี่ กลุ่มที่เคยสูบบุหรี่ และกลุ่มที่สูบบุหรี่ รู้ถึงโทษหรืออันตรายจากการสูบบุหรี่พอๆ กัน แต่กลุ่มที่สูบบุหรี่ไม่ได้ตระหนักถึงโทษของบุหรี่ ผู้ห้ามหรือผู้ตักเตือนยังคงสูบบุหรี่ให้เห็นอยู่ และสังคมส่วนใหญ่ยังยอมรับ ผู้สูบบุหรี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลา รักษาพรหมณ์ (2526) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา พบว่า

กลุ่มที่สูบบุหรี่อยู่ในปัจจุบันเป็นลักษณะการสูบบุหรี่ที่เป็นนิสัย ฉะนั้น ทักษะคิดจึงไม่สามารถทำนายพฤติกรรมได้ ทักษะคิดต้องพิจารณาร่วมกับบรรทัดฐานของสังคมและนิสัยของบุคคลผู้นั้นด้วย

สมมติฐานที่ 4

นักเที่ยวที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางแตกต่างกัน

จากผลการวิจัยพบว่า

1. นักเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

อาจกล่าวได้ว่า ทักษะคิดของนักเที่ยวทั้งเพศชายและเพศหญิงอยู่ในเกณฑ์ดี จึงช่วยเสริมให้เกิดพฤติกรรม เพราะในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันอย่างแน่ชัดแล้วว่าทัศนคตินั้นมีบทบาทสำคัญอยู่มากทีเดียวในการที่จะสร้างพฤติกรรมให้เกิดขึ้น และแม้ว่าลักษณะประชากรด้านเพศนี้จะแตกต่างกัน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม แต่การได้รับความรู้ เพื่อก่อให้เกิดทัศนคติ และการปฏิบัติที่ตามมาไม่มีกระบวนการที่แตกต่างกัน ดังนั้น ทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงมีความเสรีในการที่จะเลือกปฏิบัติ ซึ่งจะสอดคล้องกับความรู้ ความคิด ความเชื่อ และประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีตของตน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ โรจนรังสีธรรม (2530) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนาวิชัย อาจวิชัย (2543) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงในระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา ในด้านพุทธิพิสัยไม่แตกต่างกัน

2. นักเที่ยวที่มีอายุแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากช่วงอายุต่างๆ ของนักเที่ยว ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ สถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง จึงอาจทำให้เกิดวัฒนธรรมของสังคมเล็กๆ ขึ้นใกล้เคียงกัน รวมถึงความคิด ความรู้ ทักษะคิดในเรื่องของการสูบบุหรี่ใกล้เคียงกัน ไม่ได้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน และความรู้จะเกิดขึ้นโดยอาศัยประสบการณ์และการเรียนรู้ของมนุษย์ ซึ่งจะสัมพันธ์กับระยะเวลา

หรืออายุของมนุษย์แต่ละบุคคล ในการเรียนรู้และสร้างเสริมประสบการณ์ต่างๆ ให้เกิดขึ้น และ ความรู้ที่ตนเองจะก่อรูปของทัศนคติให้เกิดขึ้นในตัวบุคคลนั้น และจะก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมา ซึ่ง สอดคล้องกับคำกล่าวของ สุรพงษ์ โสภนะเสถียร (2533) ที่กล่าวไว้ว่า พฤติกรรม คือ การกระทำ หรือพฤติกรรมใดๆ ของคนเรา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานที่มาจาก ความรู้ และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติแตกต่างกัน เกิดขึ้นได้ก็เพราะความแตกต่างอันเนื่องมาจากการเปิดรับสื่อ และ ความแตกต่างในการแปลสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สิ่งสมที่แตกต่างกัน อันจะมี ผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศันสนีย์ ฤทธิทองพิทักษ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับ ข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และการใช้สมุนไพรไทยของคนกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มเป้าหมายที่มี อายุต่างกันมีการใช้สมุนไพรไทยไม่แตกต่างกัน

3. นักเที่ยวที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

ถึงแม้ว่าการศึกษาของแต่ละบุคคลจะทำให้เกิดความรู้และทัศนคติที่ดีต่อกฎหมายห้าม สูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน แต่พฤติกรรมในการยอมรับที่แตกต่างกันนั้น อาจ เป็นเพราะระดับการศึกษา ซึ่งไม่ว่าจะระดับสูงหรือระดับต่ำก็สามารถสร้างให้คนเข้าใจในข่าวสาร ได้พอๆ กัน แต่ที่มีการยอมรับแตกต่างกัน อาจเป็นเพราะการผ่านประสบการณ์ที่แตกต่างกัน ผู้ที่มี ระดับการศึกษาสูงกว่า จะมีประสบการณ์ต่างๆ มากกว่า นอกจากนั้นการที่ถูกขัดเกลามาจากสถาบัน ศึกษาและสังคมแวดล้อมในปริมาณที่มากกว่า ทำให้เกิดการหล่อหลอมพฤติกรรม เกิดความเข้าใจ และเกิดการยอมรับมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า สอดคล้องกับคำกล่าวของ ประมະ สตะเวทิน (2538) ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีการศึกษาสูงมีโอกาสได้รับข้อมูลทั่วไปมากกว่าผู้ที่มีการศึกษา ต่ำ ทำให้โลกทัศน์กว้างกว่า และการตัดสินใจมีความละเอียดรอบคอบ และได้กล่าวต่อเนื่องอีก ด้วยว่า (2540) ผู้ที่ได้รับการศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ในยุคสมัยแตกต่างกัน ในระบบ การศึกษาที่ต่างกัน ในสาขาวิชาที่ต่างกัน ย่อมมีความรู้สึนึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่ แตกต่างกัน สำหรับคนที่มีการศึกษาสูง จะมีความรู้กว้างขวางในหลายเรื่อง แต่คนเหล่านี้มักจะ เป็นคนที่ไม่ค่อยเชื่ออะไรง่ายๆ สารที่ไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลสนับสนุนเพียงพอ จึงมักถูกโต้แย้ง จากคนเหล่านี้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภรณ์ กัมภัย (2545) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และ การยอมรับการแพทย์แผนไทยของประชาชนตำบลกมลา ต่อการส่งเสริมการแพทย์แผนไทยของสถานี่

อนามัยตำบลกมลา อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกัน มีการยอมรับการแพทย์แผนไทยต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ตามไท (2542) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมกรรมการบริโภคข้าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคข้าวกล้องแตกต่างกัน

4. นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

กล่าวได้ว่า การที่กลุ่มคนอาชีพต่างๆกัน มีการยอมรับที่ต่างกันนั้น อาจเกี่ยวกับระดับความเกี่ยวข้องกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน หรือผลประโยชน์และผลกระทบที่ได้รับจากกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ เช่น ผู้ที่เป็นเจ้าของกิจการหรือกลุ่มผู้ค้าขาย มีการยอมรับน้อยกว่ากลุ่มพนักงานเอกชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเจ้าของกิจการหรือกลุ่มผู้ค้าขาย อาจทำธุรกิจประเภทสถานบันเทิง ร้านอาหารที่เปิดกลางคืน และมีการขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์หรือบุหรี่หรือกลุ่มบริษัทจำหน่ายบุหรี่ที่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ กำไรของบริษัทมากกว่า จึงอาจทำให้นักเที่ยวที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนแตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Daniel Katz (1960) ที่กล่าวว่า ในสถานการณ์จริง การรับรู้ของบุคคลเกิดจากการกลั่นกรองและตีความหมายจากความรู้สึกที่เราได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ซึ่งแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต ภาระหน้าที่ของแต่ละบุคคล ความรู้สึก และอุดมการณ์

สอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภิตสุดา มงคลเกษม (2539) ที่ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ขับขี่รถยนต์ที่มีอาชีพต่างกัน มีพฤติกรรมการคาดเข็มขัดนิรภัยต่างกัน

5. นักเที่ยวที่มีระดับรายได้แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

จากการสังเกตจะเห็นได้ว่า ถึงแม้ว่ารายได้จะถูกมองรวมเป็นส่วนหนึ่งของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม แต่คนที่มีรายได้สูงจะนิยมเปิดรับข่าวสารที่มีเนื้อหาค่อนข้างมากกว่า เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูงมักจะมีการศึกษาสูง จึงถูกผลักดันให้มีความจำเป็นต้องเรียนรู้ข่าวสารต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ การเปิดรับข่าวสารจึงจำเป็นสำหรับคนกลุ่มนี้มากกว่า ซึ่งจะเกิดเป็นความรู้และเกิดทัศนคติตามมา และเมื่อถึงส่งผลมาถึงพฤติกรรม และเช่นเดียวกันกับผู้มีระดับรายได้ที่ต่ำกว่า สื่ออีกหลายสื่อที่ไม่จำเป็นต้องใช้จ่ายเงินซื้อ เช่น สื่อบุคคล ทั้งครอบครัว

เพื่อนฝูง เจ้าของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน เป็นต้น และอาจสันนิษฐานได้ว่า การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ที่ถูกเผยแพร่ผ่านทางสื่อต่างๆ ทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต ในแต่ละบุคคลย่อมมีโอกาสที่เปิดรับเพื่อเพิ่มความรู้ และสร้างทัศนคติที่เท่าๆ กัน รวมถึงสังคมที่อยู่รอบๆ ในช่วงเวลาที่นักเที่ยวไปเที่ยวสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนนั้นก็ส่งผลให้ นักเที่ยวไม่ได้คำนึงถึงระดับรายได้แม้ว่าบุคคลผู้นั้นจะสูบบุหรี่หรือไม่สูบบุหรี่ก็ตาม เช่น ผู้ที่สูบบุหรี่ก็ยังสามารถซื้อบุหรี่เพื่อสูบในบริเวณด้านนอกสถานที่ที่เกี่ยวหรือบริเวณที่กำหนดได้อยู่ได้ เป็นต้น ดังนั้น แม้ว่ารายได้จะแตกต่างกัน การยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนนี้ก็ไม่ได้แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจมาศ ศิริกิจวัฒนา (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิตของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ลักษณะทางประชากร ได้แก่ ระดับรายได้ มีความแตกต่างกันในการตัดสินใจทำประกันชีวิต

6. นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่แตกต่างกัน มีการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 4

จากผลการวิจัย ผู้ที่สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่มีการยอมรับอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากมีการเปิดรับข่าวสาร ได้รับ เข้าใจเนื้อหาความรู้ และมีทัศนคติในเชิงบวก จึงส่งผลมายังพฤติกรรมการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจาก การยอมรับนั้นมีหลายข้อปฏิบัติ โดยสิ่งที่ผู้สูบบุหรี่และผู้ที่ไม่สูบบุหรี่สามารถทำได้และยอมรับมากที่สุดคือ การปฏิบัติตามกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนอย่างเคร่งครัด เพราะอาจจะเป็นสิ่งที่ทำได้ง่ายที่สุดและสะดวกที่สุด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ การยอมรับในด้านอื่นๆ เช่นการเข้าร่วมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ซึ่งจะมีการยอมรับในระดับน้อย อาจเป็นเพราะโครงการที่เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ยังมีให้เห็นอยู่น้อย หรืออาจจะไม่น่าสนใจเพียงพอ รวมถึงโครงการต่างๆ อาจไม่มีการเผยแพร่ให้ได้รับรู้มากเท่าที่ควร ซึ่งอาจจะเป็นเพียงเฉพาะบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้นที่เข้าร่วม และการยอมรับ เช่น การให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนที่มีการปล่อยให้สูบบุหรี่ภายในนั้น อาจเนื่องจากยังไม่มียกกฎหมายที่เข้มงวดมากนัก ซึ่งสังเกตได้จากข้อเสนอแนะในส่วนที่ 6 ของแบบสอบถาม ที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เสนอแนะว่า กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนนี้ยังเข้มงวดไม่เพียงพอ และเมื่อเห็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎก็ไม่สามารถจะทำอะไรได้ ไม่ทราบว่าจะต้องทำอย่างไรกับการแจ้งเบาะแส เพราะส่วนใหญ่คิดว่าเมื่อแจ้งไปแล้วก็อาจไม่มีอะไรเกิดขึ้น เหตุเพราะสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจะมีเส้นสายมากมาย ซึ่งอาจจะมีการลดหย่อนผ่อนผันในการฝ่าฝืนกฎได้ และนอกจากนั้นนักเที่ยวยังมีการยอมรับใน

ระดับปานกลาง สำหรับการแสดงความคิดเห็นที่จะสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกับกลางคืนต่อเพื่อนฝูง และบุคคลต่างๆ หรือการห้ามปราม ตักเตือนผู้อื่น ซึ่งอาจเป็นเพราะประเด็นกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ไม่ใช่ประเด็นสำคัญ หรือมีรายละเอียดมากถึงขั้นที่จะต้องมาถกเถียงกันเป็นระยะเวลา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ เมธิคุณภรณ์ (2537) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาการรับข่าวสารการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกชมรมเยาวชนปลอดสะอาด มูลนิธิหมอชาวบ้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่สูบบุหรี่ในครอบครัว มีการนำข่าวสารไปใช้ประโยชน์มากกว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีผู้สูบบุหรี่อยู่ในครอบครัว

สมมติฐานที่ 5

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืนจากการวิจัยพบว่า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืนจาก สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อบุคคล ได้แก่ สามี / ภรรยา / คนรัก บุคคลในครอบครัว /ญาติพี่น้อง นายจ้าง / ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน คนรู้จัก รวมถึงเจ้าของร้าน / พนักงานในร้าน สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ สติกเกอร์ ป้ายไฟหน้าร้าน และสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 5

อาจกล่าวได้ว่า การที่การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้ นั้น เนื่องจากว่า นักเที่ยวเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืนในระดับน้อย และจะเปิดรับข่าวสารที่ตนเองสนใจมากกว่า สอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกรับสารของ Joseph T. Klapper (1960) ในกระบวนการเลือกสรรของมนุษย์ ที่กล่าวไว้ว่า นอกจากที่บุคคลแต่ละบุคคลเลือกเปิดรับข่าวสารแล้ว บุคคลยังเลือกให้ความสนใจต่อข่าวสารที่ได้รับ ที่มีความสอดคล้องกับความคิดเห็น ความรู้สึก และสนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อที่บุคคลแต่ละบุคคลที่มีอยู่ดั้งเดิม ในขณะที่เดียวกันก็จะหลบหลีก หลีกเลี่ยงที่จะให้ความสนใจต่อข่าวสารที่ขัดแย้งกับความคิดเห็น ความรู้สึก และสนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อของตนด้วย และอาจเนื่องจากนักเที่ยวไม่ใส่ใจในรายละเอียดของกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เกี่ยวกับกลางคืนนี้ เพราะไม่ตรงกับความสนใจของตน สอดคล้องกับแนวความคิดเรื่อง การเลือกจำเฉพาะที่ตนสนใจ (Selective

Retention) หลังจากขั้นตอนที่บุคคลเลือกให้ความสนใจ เลือกรับรู้ และตีความหมายข่าวสาร ซึ่งอาจเป็นไปในทางที่สอดคล้องกับทัศนคติความเชื่อของตนแล้ว บุคคลยังเลือกที่จะจดจำข่าวสาร ในส่วนที่ตนต้องการ หรือในส่วนที่ตรงกับความสนใจของตน โดยจะจดจำเข้าและเก็บไว้เป็น ประสบการณ์ ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่จดจำข่าวสารในส่วนที่ตนไม่ต้องการหรือไม่สนใจ หรือ ขัดแย้งกับความคิดเห็นของตน ข่าวสารที่บุคคลเลือกจดจำนั้นจะเป็นการช่วยเสริม สนับสนุน ทัศนคติ ความเชื่อดั้งเดิมของบุคคลนั้นให้มีความมั่นคงชัดเจนยิ่งขึ้น และเปลี่ยนแปลงยากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจมากกว่าสื่อมวลชน สื่อบุคคล หรือสื่อ อินเทอร์เน็ต สอดคล้องกับแนวความคิดการเลือกเปิดรับสื่อ แต่สื่อเฉพาะกิจอย่างสติ๊กเกอร์และ ป้ายไฟของทางร้านนำเสนอรายละเอียดไม่ได้มาก ดังนั้นแม้ว่าจะเปิดรับข่าวสารจาก สื่อเฉพาะกิจเหล่านี้มาก ก็ไม่ได้ทำให้เกิดความรู้ได้ หรืออาจเป็นเพราะข่าวสารดังกล่าวไม่มี ประเด็นในการให้ความรู้ ผลการวิจัยจึงออกมาว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเหล่านั้นมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับความรู้ตนเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวีร์ภรณ์ เวฬุวนารักษ์ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ แรงจูงใจในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้มารับบริการ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข ใน กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์มีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ด้านอาการของโรค และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล รัตนพงศ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด ของประชาชน ในเขตบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ที่พบว่า ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรู้เกี่ยวกับปัญหาเสพติด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญใจ ผลิเจริญสุข (2539) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสารในครอบครัว กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้า ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การเปิดรับหนังสือพิมพ์มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาบ้า แต่การเปิดรับข่าวสารจากโทรทัศน์และวิทยุ ไม่มี ความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้า

สมมติฐานที่ 6

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของ นักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน จากการวิจัยพบว่า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจาก สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อบุคคล ได้แก่ สามี / ภรรยา / คนรัก บุคคลใน

ครอบครัว /ญาติพี่น้อง นายจ้าง / ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน คนรู้จัก รวมถึง
เจ้าของร้าน / พนักงานในร้าน สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ สติกเกอร์ ป้ายไฟหน้าร้าน
และสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เพียว
กลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 6

ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากลักษณะบางประการที่เป็นข้อได้เปรียบของสื่อที่มีลักษณะที่แตกต่าง
กัน เช่น สื่อโทรทัศน์ มีลักษณะการแพร่ทั้งภาพและเสียงพร้อมกัน ทำให้นักทฤษฎีเข้าใจถึงเนื้อหา
ข่าวสารได้ง่ายและชัดเจนขึ้น รวมถึงความสดใหม่ ทันเหตุการณ์ สถานการณ์ต่างๆ สื่อ
หนังสือพิมพ์ มีลักษณะกระจายข่าวสารข้อมูลสู่มวลชนได้รวดเร็วกว้างขวาง ความสะดวกในการ
นำเสนอเนื้อหาข้อมูลข่าวสารได้อย่างครอบคลุม ให้รายละเอียดทั้งภาพและการบรรยายได้มาก
ด้วยเนื้อที่ที่มากกว่า เป็นต้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Klapper (1960) ซึ่งได้เสนอแนวคิด
เกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และพฤติกรรมของประชาชนไว้ว่า
สื่อไม่ได้มีอิทธิพลต่อประชาชนโดยตรง แต่จะมีอิทธิพลโดยอ้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆ และสื่อ
นั้นเป็นเพียงแรงเสริม (Reinforcement) ที่สนับสนุนทัศนคติ ทัศนคติ ความมีใจโน้มเอียง ตลอดจน
แนวโน้มด้านพฤติกรรมของประชาชนให้เข้มแข็งขึ้น และพร้อมที่จะแสดงออกมาเมื่อมีแรงจูงใจ
หรือเมื่อมีโอกาสเหมาะสม นอกจากนั้นสื่ออาจจะเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนได้เพียง
เล็กน้อย และมักจะเป็นทัศนคติที่ไม่มั่นคง การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ฝังรากลึก หรือเปลี่ยนไป
ในทางตรงกันข้ามนั้นอาจเป็นไปได้ยาก อาจเปลี่ยนได้บ้าง แต่ต้องใช้เวลา และบุคคลต้องได้รับ
ข่าวสารที่เพียงพอ เช่นเดียวกับ Rogers (1983) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสื่อสารก่อให้เกิดผล 3 ประการ
คือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของผู้รับสารในลักษณะต่อเนื่อง
ตามลำดับขั้น ดังนั้น ผลการวิจัยจึงออกมาว่า การเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่น มีความสัมพันธ์ในเชิง
ลบกับทัศนคตินั้นเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูริย์ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร
ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า การเปิดรับ
ข่าวสารเรื่องเพศศึกษาจากสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการพูดคุยและ
การสอนเรื่องเพศศึกษา โดยการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลประเภทครูอาจารย์ และสื่อเฉพาะ
กิจประเภทหนังสือเรียนมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการพูดคุยและการสอนเรื่องเพศศึกษามาก
ที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวรรณ พงศ์อุดม (2543) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร
และทัศนคติของนักศึกษาแพทย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการทำแท้ง พบว่า การเปิดรับ

สารเกี่ยวกับการทำแท้งมีความสัมพันธ์ทางลบกับทัศนคติต่อแพทย์ที่ให้บริการทำแท้งโดยผิดกฎหมาย

สมมติฐานที่ 7

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนจากการวิจัยพบว่า

การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนจาก สื่อมวลชน ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร สื่อบุคคล ได้แก่ สามี / ภรรยา / คนรัก บุคคลในครอบครัว / ญาติพี่น้อง นายจ้าง / ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน คนรู้จัก รวมถึงเจ้าของร้าน / พนักงานในร้าน สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ สติกเกอร์ ป้ายไฟหน้าร้าน และสื่ออินเทอร์เน็ต มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 7

อาจกล่าวได้ว่า การที่สื่อทุกสื่อมีความสัมพันธ์กับการยอมรับของนักเที่ยวนั้น อาจมีผลอันเนื่องมาจากการที่นักเที่ยวได้เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนจากสื่อต่างๆ และเกิดความรู้ขึ้น และเมื่อมีความรู้แล้วก็จะเกิดทัศนคติตามมา และเมื่อเกิดทัศนคติขึ้น ก็จะส่งผลต่อการกระทำของบุคคลนั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) ที่ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมของคนเรา ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานที่มาจากความรู้และทัศนคติของบุคคล อีกทั้งการเสนอข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนผ่านสื่อต่างๆ ไปยังนักเที่ยว มีวัตถุประสงค์ เพื่อต้องการกระตุ้นให้นักเที่ยวเกิดพฤติกรรมและปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินของกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อพัฒนาความคิดและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหน้าที่ในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของนักเที่ยว กล่าวคือ นักเที่ยวอาจจะต้องเปลี่ยนความเชื่อและพฤติกรรมของตน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่างๆ ในสังคม โดยที่ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืน จะเสนอในแง่ของการให้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ ชักจูง รวมถึงบังคับให้นักเที่ยวปฏิบัติตาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Rogers (1983) ที่ได้กล่าวว่าการสื่อสารก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมของผู้รับสารได้ ในกรณีที่นักเที่ยวเลือกรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างกลางคืนนั้น ก็อาจเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้กับชีวิตประจำวันของตน เช่น การแสดงความคิดเห็นที่สนับสนุนกฎหมายนี้ การห้ามปรามหรือตักเตือนผู้อื่น แจ้งเบาะแสดการกระทำผิด รวมถึงปฏิบัติตามกฎ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี

แนวความคิดของ Charles Atkin (1973) ที่อธิบายถึงข่าวสารที่บุคคลเลือกรับ เรียกว่า Instrument Utilities ซึ่งหมายถึง ข่าวสารที่ใช้เป็นเครื่องมือช่วยตัดสินใจ เพิ่มพูนความรู้ ความคิด และแก้ไขปัญหาต่างๆ ทั้งก่อให้เกิดพฤติกรรมอุปกรณ (Instrumental Behavior) อันเป็นปฏิกริยาที่ก่อให้เกิดแรงกระตุ้นและพฤติกรรมอื่นๆ และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ Roger (1983) ที่กล่าวว่า การสื่อสารก่อให้เกิดผล 3 ประการ คือ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และ พฤติกรรมของผู้รับสารในลักษณะต่อเนื่องตามลำดับขั้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ์สินี วาณิชพราหมณ์ (2549) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า การรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการรณรงค์เรื่องโทษหรือพิษภัยบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริยานุช ปัญจวงศ์ (2540) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง อ.เมือง จ.นราธิวาส พบว่า การเปิดรับข่าวสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม และสอดคล้องกับ ประพิมพ์พร หิรัญพฤกษ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการป้องกันโรคซาร์สของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโรคซาร์ส มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคซาร์ส

สมมติฐานที่ 8

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน

จากการวิจัยพบว่า

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 8

กล่าวคือ ทัศนคติเป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็น และความจริงนั้นได้แก่ความรู้ต่างๆ รวมทั้งความรู้สึก ซึ่งเป็นการประเมินค่าทั้งทางบวกและทางลบ โดยทั้งหมดจะเกี่ยวพันกัน ซึ่งมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของ Zimbardo and Ebbesen (1970) ที่ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติมีองค์ประกอบด้วยกัน 3 ส่วน คือ

1. ส่วนประกอบด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Component)

เป็นส่วนที่เป็นความรู้ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไป ทั้งสิ่งที่ชอบและไม่ชอบ ถ้าบุคคลนั้นมีความรู้ หรือมีความคิดว่าสิ่งใดดี ก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปในทางที่ดีด้วย แต่ถ้าหากบุคคลมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดีแล้ว ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึก (Affective Component)

ในส่วนนี้จะเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งต่างๆ โดยจะมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกของบุคคลนั้นๆ จะเป็นในลักษณะที่เป็นค่านิยมของแต่ละบุคคลนั่นเอง โดยความรู้สึกในทางบวก เรียกว่า Positive Affective Component และความรู้สึกในทางลบ เรียกว่า Negative Affective Component

3. ส่วนประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component)

องค์ประกอบด้านพฤติกรรมนี้คือ การแสดงออกของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเป็นผลมาจากองค์ประกอบด้านความรู้ ความคิด และความรู้สึก

โดยเฉพาะองค์ประกอบในด้านความรู้ เป็นส่วนที่เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ทั่วไป ทั้งที่ชอบและไม่ชอบ หากบุคคลที่มีความรู้หรือมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในด้านใด ก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้นในด้านเดียวกันกับความรู้ กล่าวคือ หากบุคคลมีความรู้หรือความคิดที่ว่าสิ่งใดดี ก็จะมีทัศนคติดีต่อสิ่งนั้น หากมีความรู้มาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น นอกจากนี้ ทัศนคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนแปลงได้ อาจจะเป็นโดยวิธีที่บุคคลได้รับข่าวสารต่างๆ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ หรือสื่ออินเทอร์เน็ต ข่าวสารเหล่านี้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในองค์ประกอบของทัศนคติ ในส่วนของความรู้หรือความคิด (Cognitive Component) ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ความรู้ เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล (2534) ที่ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ พบว่า ระดับทัศนคติต่อการไม่สูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมีส่วนร่วมในโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์มณี ไชยไพฑูริย์วงศ์ (2535) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การประชาสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อโครงการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวรรณ จุลวนิชรัตน (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการราษฎร์-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโครงการราษฎร์-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติต่อปัญหาเสพติดตามโครงการราษฎร์-รัฐร่วมใจต้านภัยยาเสพติด

สมมติฐานที่ 9

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

จากการวิจัยพบว่า

ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงลบ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 9

ตามทฤษฎีและแนวความคิดเรื่องการสื่อสารของ Rogers and Shomaker (1971) ที่ได้อธิบายไว้ว่า ทักษะและพฤติกรรมของบุคคลนั้นไม่ได้มีความสัมพันธ์กันอย่างเนื่องเสมอไป กล่าวคือ เพื่อให้เกิดผลในด้านการให้ความรู้แก่ผู้รับสารนั้น ก่อนที่จะก่อให้เกิดทัศนคติที่ดีและเกิดความร่วมมือตามมาในการปฏิบัตินั้น ซึ่งการสื่อสารก่อให้เกิดความรู้และทัศนคติในทางบวกต่อสิ่งที่เผยแพร่ แต่ในขั้นของการปฏิบัติอาจจะมีผลในทางตรงกันข้ามได้ กล่าวโดยสรุปก็คือ เมื่อบุคคลที่มีความรู้ ทัศนคติเป็นเช่นไร จะแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้และทัศนคติที่มีอยู่ นั่นคือ K (Knowledge) A (Attitude) และ P (Practice) จะเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องหรือสัมพันธ์กัน แต่อาจจะไม่เกิดขึ้นเช่นนั้นในทุกสถานการณ์และทุกกรณี ดังนั้น Everett M. Roger (1973) จึงได้เสนอแนวทางแก้ไขเพื่อปิดช่องว่าง KAP นี้ไว้ 4 ทาง คือ

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้ให้มากขึ้น กล่าวคือ ต้องให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการกับกลุ่มนักท่องเที่ยวให้เข้าใจอย่างแท้จริงถึงวิธีการปฏิบัติต่อ ในสิ่งที่ต้องการเผยแพร่ให้ เช่น วิธีการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ เป็นต้น
2. ให้คำแนะนำในการปฏิบัติ ซึ่งสามารถทำได้โดยให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน เข้าไปติดต่อกับนักท่องเที่ยวที่ต้องการคำแนะนำอย่างใกล้ชิด
3. โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ยอมรับปฏิบัติ เพื่อเป็นแรงจูงใจแก่สมาชิกคนอื่นๆ ที่ยังไม่ยอมรับ
4. การใช้กลยุทธ์ในการโน้มน้าว โดยวิธีการใช้สื่อบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ หรือผู้นำทางความคิดเข้าไปติดต่อกับสมาชิกหรือกลุ่มเพื่อนฝูง เพื่อโน้มน้าวใจสมาชิกคนอื่นๆ ในกลุ่มให้เกิดการยอมรับ และปฏิบัติอีกต่อหนึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิงพรรณ สัจจา (2549) ที่ศึกษาเรื่อง การสื่อสารเพื่อการสร้างความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการส่งเสริมสุขภาพ ของผู้มาใช้บริการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพธารน้ำแร่ โรงพยาบาลระนอง พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับการ

ยอมรับกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุศยา ณ ป้อมเพชร์ (2539) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ความรู้ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่หรือด้านการอมควันเข้าปอด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ เตชะอุดมโกศา (2544) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารกับความต้องการบริโภคโลหิตของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าความรู้เกี่ยวกับการบริโภคโลหิต มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจบริโภคโลหิตครั้งแรกของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Everett M. Rogers (1971) ที่ว่า การสื่อสาร คือ กระบวนการที่ความคิด ข่าวสาร จะถูกส่งจากแหล่งสารไปยังผู้รับสารด้วยเจตนาที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางประการของผู้รับสาร โดยที่ผลของการสื่อสารจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม

สมมติฐานที่ 10

ทัศนคติต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

จากการวิจัยพบว่า

ทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน มีความสัมพันธ์กับการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน โดยเป็นความสัมพันธ์เชิงบวก จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ 10

ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ Harry C. Triandis (1971) ที่กล่าวถึงองค์ประกอบของทัศนคติว่า ทัศนคติประกอบขึ้นด้วยส่วนประกอบ 3 ส่วนนั้น ส่วนที่สามารถนำมาอธิบายผลการวิจัยนี้ คือ ส่วนของพฤติกรรมหรือส่วนของแนวโน้มในการกระทำหรือแสดงออก (Behavior or Action – Tendency Component) ที่หมายถึง ส่วนของแนวโน้มในการที่จะปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อันเป็นผลมาจากความรู้ ความคิด ความรู้สึก ซึ่งโดยทั่วไปมักจะพบว่า มีการแสดงออกของพฤติกรรมไปตามทัศนคติ เช่น หากมีทัศนคติที่ดีแล้ว การปฏิบัติต่อบทบาทพฤติกรรมก็จะชมเชย สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ อุดหนุน และช่วยแนะนำคนอื่น ๆ ต่อไป ในการวิจัยครั้งนี้ นักเที่ยวที่มีทัศนคติที่ดีต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน อาจมีการยอมรับหรือมีส่วนร่วมในกฎหมายได้ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อื่น ให้ปฏิบัติตามกฎอย่างเคร่งครัด ห้ามปรามตักเตือนผู้อื่น หรือแม้แต่การแจ้งเบาะแสต่างๆ เกี่ยวกับกฎหมายนี้ เช่นเดียวกับ Daniel Katz (1960) ได้ให้แนวความคิดที่สนับสนุนความสัมพันธ์ของทัศนคติและ

พฤติกรรมว่า ตัวบุคคลทุกคนจะอาศัยทัศนคติเป็นเครื่องยึดถือสำหรับการปรับพฤติกรรมของตน ให้เป็นไปในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนสูงสุดและมีผลเสียให้น้อยที่สุด ดังนั้นทัศนคติจึงสามารถทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญที่สะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมายที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของบุคคลได้ และด้วยสิ่งเหล่านี้เอง ทำให้แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นไปในทางที่ต้องการมากที่สุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ชัตติยา กรรณสูตร (2516) ที่กล่าวว่า ทัศนคติ คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งก็ตามในลักษณะเป็นอัตวิสัย (Subjective) ซึ่งเป็นพื้นฐานเบื้องต้นที่ก่อให้เกิดผลหรือการแสดงออกขึ้น ที่เรียกว่า พฤติกรรม และดังที่ Gardner Lindzey and Arson (1969) ที่เชื่อว่า ทัศนคติเป็นพลังที่สำคัญที่เป็นผลทำให้มนุษย์เราแสดงพฤติกรรมออกมา และยังสอดคล้องกับแนวความคิดของ Phillip G. Zimbardo (1977) ที่กล่าวว่า ทัศนคติและพฤติกรรมมีความเชื่อมโยงกัน การที่จะให้เกิดการยอมรับปฏิบัติในสิ่งใด จะต้องพยายามเปลี่ยนทัศนคติเสียก่อน โดยการให้ความรู้ กล่าวคือ ถ้ามีความรู้ความเข้าใจดี ทัศนคติก็จะเปลี่ยนแปลง เมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลง ก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมตามมา

สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรพร สร้อยสุวรรณ (2539) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของนักศึกษาชายในสถาบันราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยนำ คือทัศนคติต่อการสูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์เพ็ญ ธนาคุณ (2543) ที่ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพของเว็บไซต์โครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ พบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติให้มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการเลิกบุหรี่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล (2534) ที่ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม ในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ พบว่า ระดับทัศนคติต่อการไม่สูบบุหรี่ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมีส่วนร่วมในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

สมมติฐานที่ 11

ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน ของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ การเปิดรับข่าวสาร

จากการวิจัยพบว่า

ตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืน ของนักเที่ยวได้ดีที่สุด คือ ทักษะคิด จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 11

การเปิดรับข่าวสาร ไม่ได้เป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนได้ดีที่สุด แต่พบว่า ทักษะคิดเป็นตัวแปรที่สามารถอธิบายการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนได้ดีที่สุด ดังแนวความคิดเรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงความคิดของ จุ่มพล รอดคำดี (2532) ที่กล่าวว่า กระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมีอยู่ 3 ระดับ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางความคิด สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะมาจากข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากสื่อที่เป็นสื่อสารมวลชน หรือมาจากบุคคลอื่นๆ นักเที่ยวอาจจะได้รับข้อมูลข่าวสารในเรื่องกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนว่าสามารถทำให้ร่างกายรับสารพิษจากควันบุหรี่ลดน้อยลง จึงมีความคิดที่ดีต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้เมื่อถึงเวลาที่จะไปสถานที่เที่ยวกลางคืน
2. การเปลี่ยนแปลงความรู้สึก การเปลี่ยนแปลงทัศนคติในระดับนี้ จะมาจากประสบการณ์หรือความประทับใจ หรือสิ่งๆที่ทำให้เกิดความสะเทือนใจ นักเที่ยวอาจจะได้รับความประทับใจจากการที่ภายในสถานที่เที่ยวกลางคืนนั้นได้ปลอดจากควันบุหรี่ เพราะอากาศจะถ่ายเทสะดวกมากขึ้นกว่าครั้งก่อนที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ออกมา และอาจต้องการที่จะปฏิบัติตามกฎอย่างนี้ไปเรื่อยๆ
3. การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงในระดับนี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการ
4. ดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งจะมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมใหม่ นักเที่ยวที่มีพฤติกรรมการสูบบุหรี่อาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงสถานที่สูบบุหรี่จากเดิม เมื่อมีกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่เที่ยวกลางคืนนี้ และเมื่อมีการปฏิบัติตามได้สักระยะหนึ่ง ก็จะเห็นได้ว่าเป็นสิ่งที่สามารถปฏิบัติตามได้ง่าย และยังเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่อยู่รอบข้างด้วย

ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ทักษะคิดเดิมที่เคยมีอยู่ไม่เป็นที่พอใจ หรือไม่สามารถสนองความต้องการของบุคคลได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ การสื่อสาร คือ เครื่องมือที่จำเป็น สำคัญ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับคำกล่าวของ Kunderl (1974) กล่าวว่า ทักษะคิด คือ ความพร้อมของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อ สิ่งไว้ใน

สังครอบตัว หรือแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมในทางสนับสนุนหรือต่อต้านแนวความคิด สถาบัน บุคคล หรือสถานการณ์บางสถานการณ์ และสอดคล้องกับ Martin Fishbein (1976) ที่กล่าวว่า ทศนคติ คือ ความโน้มเอียงซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ที่จะแสดงต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ในทางสนับสนุนหรือไม่สนับสนุน ทศนคติเกิดขึ้นก่อนพฤติกรรม และทศนคติเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้น ทศนคติจึงเสมือนเป็นทางเลือกของพฤติกรรม กล่าวคือ เป็นเครื่องมือในการควบคุมการกระทำของบุคคล พฤติกรรมส่วนใหญ่ของบุคคลถูกควบคุมด้วยทศนคติของเขา ดังนั้น หากต้องการควบคุมพฤติกรรมหรือสร้างการเปลี่ยนแปลงของนักเที่ยวก็ต้องศึกษาเรื่องทศนคติของนักเที่ยวให้ลึกซึ้งนั่นเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฐิตธนา แสงอร่าม (2542) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการน้ำประปาดื่มได้ ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรที่สำคัญที่สามารถอธิบายพฤติกรรมการบริโภคน้ำดื่มได้มากที่สุด คือ ทศนคติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล รัตนพงศ์ (2546) ที่ศึกษาเรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดของประชาชนในเขตบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี พบว่า ตัวแปรที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดมี 2 ตัวแปร คือ ทศนคติต่อการแก้ปัญหายาเสพติด และการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดจากหนังสือพิมพ์ ตามลำดับ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พจนีย์ เหล่าอมต (2532) ที่ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ และการเลิกสูบบุหรี่ของครูชายโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 200 คน พบว่า ตัวแปรที่เป็นรอยต่อเชื่อมระหว่างการตัดสินใจสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของบุคคล คือ ทศนคติต่อการสูบบุหรี่ทั้งทางด้านสุขภาพ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการดำรงชีวิตประจำวัน และพบว่าตัวแปรที่คาดว่าจะมีผลต่อสุขภาพและทศนคติต่อการเลิกบุหรี่หรือไม่ คือ ทศนคติต่อการสูบบุหรี่ที่มีผลต่อสุขภาพและทศนคติต่อการเลิกบุหรี่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทศนคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนของนักเที่ยว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทั่วไป ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า ความแตกต่างของลักษณะทางประชากรของนักเที่ยว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง ดังนั้นจึงควรพิจารณาถึงความแตกต่างทางลักษณะของประชากรเหล่านี้ อันได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รัวได้ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเที่ยวด้วย เพื่อที่จะเลือกใช้ช่องทางหรือสื่อต่างๆ ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ประเภทของสื่อ ลักษณะ และควมถี่ได้อย่างเหมาะสมกับกลุ่มนักเที่ยวที่ต้องการให้ได้รับข้อมูล โดยที่ควรมุ่งเน้นไปยังนักเที่ยวทุกคน เช่นเดียวกับในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า การเปิดรับสื่อของนักเที่ยวอยู่ในระดับที่ต่ำพอสมควร และจะมีสื่อเฉพาะกิจอย่าง สติกเกอร์ และป้ายไฟของทางร้านที่เป็นสื่อที่มีผลต่อนักเที่ยวมากที่สุด โดยนักเที่ยวมักจะรับข่าวสารได้ในปริมาณที่น้อยและมากที่สุด ทั้งการพบเห็นและการพูดคุย เพราะอาจเนื่องมาจากพฤติกรรมของนักเที่ยวคือการที่ไปเที่ยวสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางนั่นเอง จึงทำให้สื่อ ณ จุดนั้นมีความสามารถที่จะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมได้โดยตรง และอาจจะโดยทางอ้อมจากการตักเตือนเพื่อย้ำอีกครั้งจากเจ้าของหรือพนักงานของสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางนั้นๆ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรัฐบาลผู้ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวาง จึงควรมอบหมายหน้าที่ให้กระทรวง องค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเนื้อหาสาระเกี่ยวกับกฎหมาย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมในสื่ออื่นๆ บ้าง เพราะจากการสำรวจในการทำวิจัยครั้งนี้ พบว่า สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ เป็นสื่อที่มีความน่าสนใจมากที่สุด เพราะเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียงไปพร้อมๆ กัน ซึ่งองค์ประกอบของโทรทัศน์นี้เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดประสิทธิผลในการชักจูงใจ ให้ความรู้แก่นักเที่ยวได้ แต่เนื่องจากปริมาณในการเผยแพร่มีจำนวนน้อยมาก โดยมีเพียงการโฆษณาเพื่อบอกถึงกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางเพียงเรื่องเดียวเท่านั้น และยังมีการออกสื่อในช่วงระยะเวลาสั้นๆ อีกด้วย รวมถึงการที่ลักษณะทางประชากรด้าน เพศ อายุ อาชีพ รัวได้ และพฤติกรรม การสูบบุหรี่มีการเปิดรับสารที่ไม่แตกต่างกันนั้น ทำให้สามารถเสนอข่าวสารในรูปแบบเดียวกันได้ ยกเว้นลักษณะทางประชากรด้าน ระดับการศึกษา ที่อาจจะต้องมีข้อจำกัดในการเปิดรับสื่อ ดังนั้นควรจะหาวิธีสื่อสารที่สอดคล้องกับระดับการศึกษาที่ต่างกันในกลุ่มนักเที่ยวให้มากที่สุด เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิผลของกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางยิ่งขึ้น

2. สื่อที่ใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ไปยังนักเที่ยว ควรเน้นในการให้ข่าวสารผ่านทางสื่อเฉพาะกิจให้มากขึ้น เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมแล้วนักเที่ยวจะเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างขวางในลักษณะของป้ายเตือนเท่านั้น ซึ่งเป็นสื่อที่ไม่ได้บอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวกฎหมายเลย ดังนั้นจึงควรเพิ่มปริมาณในการเผยแพร่ให้มากขึ้น เพราะเมื่อมีช่องทางสื่อสารที่เข้าถึงได้ผู้รับสารอย่างนักเที่ยวแล้ว ก็ควรที่จะพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพต่อไป ฉะนั้นสื่อเฉพาะกิจซึ่งเป็นสื่อที่ทำใ้รับข่าวสารในปริมาณที่มากที่สุด จึงควรเพิ่มความถี่ ปริมาณ ความชัดเจน และระยะเวลาที่ใช้ในการเผยแพร่เพิ่มมากขึ้น และเมื่อนักเที่ยวได้รับข่าวสารเพิ่มมากขึ้นก็จะส่งผลให้มีความรู้และทัศนคติที่ชัดเจน เกิดพฤติกรรม โดยวิธีการเผยแพร่ให้มีมากขึ้นนั้น อาจไม่ต้องมากจากหน่วยงานหรือองค์กรใหญ่ๆ

ที่เกี่ยวข้อง แต่สามารถเผยแพร่ได้จากแหล่งสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้นนั้นๆ โดยอาจจะทำสื่อขึ้นมา เพื่อเผยแพร่เอง เช่น สติกเกอร์ โปสเตอร์ ป้ายไฟห้ามตรงประตูทางเข้า ป้ายไฟห้ามภายในห้องน้ำ ป้ายห้ามเพื่อวางบนโต๊ะ หรือแม้แต่เพิ่มสัญลักษณ์บนชุดเครื่องแบบของพนักงาน รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถทำได้ในหลายรูปแบบเพื่อความ น่าสนใจ สร้างแรงกระตุ้น เพื่อก่อให้เกิดพฤติกรรมตามมา

3. จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเที่ยวมีระดับความรู้ที่ค่อนข้างต่ำ คือความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้นนั้น ส่วนใหญ่นักเที่ยวจะรู้เพียงห้ามสูบบุหรี่ภายใน สถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้น หรือสามารถสูบบุหรี่ได้ในบริเวณพื้นที่ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้เท่านั้น ดังใน ผลการวิจัยการหาตัวแปรที่สำคัญที่สุด (สมมติฐานที่ 11) พบว่า ยิ่งระดับความรู้มาก ระดับ พฤติกรรมการยอมรับจะน้อยลง ซึ่งในที่นี้อาจเกิดจากสิ่งแวดล้อม สังคมรอบข้าง รวมถึง ประสบการณ์ที่นำไปให้พฤติกรรมยอมรับนั้นขัดแย้งกับระดับความรู้ของนักเที่ยว โดยความรู้ ในด้านอื่นๆ อย่างเช่น ประโยชน์ที่ได้จากการไม่สูบบุหรี่ภายในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้น หรือสาเหตุที่ ทำไมต้องปลอดบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้น หรือหากต้องการสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้น สามารถทำได้วิธีใด ซึ่งทั้งหมดนี้นักเที่ยวจะมีปริมาณความรู้ที่น้อยถึงไม่รู้ เลย โดยจะแตกต่างกันไปตามแต่ละลักษณะของประชากร ผู้ที่มีลักษณะทางประชากรด้าน อายุ และ อาชีพ จะมีระดับความรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเผยแพร่ข่าวสารของผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านกฎหมาย เช่น อยากรัฐบาลก็ดี หน่วยงานสาธารณสุขก็ดี หรือกลุ่มที่เกิดขึ้นเพื่อรณรงค์การไม่สูบบุหรี่ก็ดี สถาบันศึกษาก็ดี ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้มากกว่าขึ้น และอาจใช้สื่อบุคคลในการจัดการอบรม สัมมนา เพื่อให้เกิดความรู้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อจะได้ให้ความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีที่จะส่งผลให้เกิดเป็นพฤติกรรมยอมรับและ ปฏิบัติตามต่อไป

4. ด้านทัศนคติเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้น ถึงแม้ว่านักเที่ยว จะมีทัศนคติอยู่ในระดับดี แต่ก็ยังมีบางส่วนที่น่าจะสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ เช่น การหากิจกรรม ที่จัดโอกาสเพื่อให้พูดเรื่องเกี่ยวกับบุหรี่ โดยภายในโรงเรียน อาจจัดให้เด็กนักเรียนไปศึกษาสภาพ ที่เป็นจริงในเรื่องของการสูบบุหรี่ หรือหาโอกาสให้นักเรียนได้พูดคุยหรือสัมภาษณ์ผู้ที่สูบบุหรี่แล้ว ปัจจุบันได้เลิกไปแล้ว เพื่อจะได้เห็นผลกระทบที่ตามมา เป็นต้น ดังนั้นนอกจากผู้ที่เกี่ยวข้องในด้าน กฎหมายนี้ คือ รัฐบาล หน่วยงานสาธารณสุข หรือกลุ่มที่เกิดขึ้นเพื่อรณรงค์ไม่สูบบุหรี่ จึงควรมี องค์กรอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนมากยิ่งขึ้น และไม่ใช้เพียงกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เกี่ยวกลางคั้นเท่านั้น ปัจจุบันสถานที่ที่กฎหมายห้ามสูบบุหรี่มีกฎข้อบังคับเพิ่มขึ้นอีกหลาย

สถานที่ ดังนั้นจึงไม่ควรรอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นมาเผยแพร่หรือพัฒนาสังคมในด้านนี้เพียงกลุ่มเดียว หากแต่ภาคเอกชนก็ควรจะร่วมสนับสนุนส่งเสริมเช่นเดียวกัน เช่น หน่วยงานเอกชนต่างๆ ที่มีฐานทางเศรษฐกิจสูง มีสื่อของตนเองอยู่ในมือ และมีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเที่ยว หรือประชาชนที่อยู่ในช่วงอายุที่สามารถไปเที่ยวสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลได้แล้ว สามารถสนับสนุนกฎหมายนี้ได้ โดยเพิ่มการเผยแพร่ผ่านสื่อของตน เพื่อเป็นการย้ำเตือนและกระตุ้นให้ปฏิบัติตามอีกทางหนึ่งด้วย

5. ด้านการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล โดยรวมแล้วจะอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อสังเกตแล้วนั้น นักเที่ยวส่วนใหญ่จะมีการยอมรับในการปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัด ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายนี้กับคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูง และตักเตือนคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล ซึ่งทั้ง 3 พฤติกรรมการยอมรับนี้ เป็นสิ่งที่ง่ายและสะดวกที่สุดในการกระทำ เพราะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากตนเองตัดสินใจและตั้งใจที่จะปฏิบัติ ซึ่งนอกเหนือจากปัจจัยบุคคลที่มีการยอมรับในกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลนี้ ปัจจัยทางสังคมบางอย่างอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการยอมรับในปริมาณที่น้อย นั่นคือ การให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกลที่มีการปล่อยให้สูบบุหรี่ภายในนั้น และการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการลด / ละ / เลิกสูบบุหรี่ ซึ่งทั้ง 2 พฤติกรรมการยอมรับนี้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ ด้วย เช่น ไม่ทราบว่าจะแจ้งที่ฝ่ายใด สาเหตุนี้ อาจเนื่องมาจากการเผยแพร่ความรู้ยังไม่มากพอ หรือในด้านตัวโครงการที่สนับสนุนมีการเผยแพร่ที่น้อย หรืออาจรับสมาชิกในจำนวนที่จำกัด เป็นต้น ดังนั้น หน่วยงานที่ออกกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง องค์กรต่างๆ ที่มีเป้าหมายสอดคล้องกัน จึงควรค้นหาและเพิ่มช่องทางต่างๆ สำหรับนักเที่ยวในการปฏิบัติที่นอกเหนือไปจากสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล เพื่อเป็นสิ่งที่จะช่วยเสริมให้มีการพัฒนาสังคมในด้านการสูบบุหรี่ของประชาชนมากยิ่งขึ้น

6. จากข้อค้นพบที่ว่า ความรู้ ทักษะ และความเชื่อเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกว้างไกล มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีมากยิ่งขึ้น จึงควรจะมีแนวคิดที่จะสร้างคนรุ่นใหม่ที่ไม่สูบบุหรี่ อันเป็นเรื่องที่ไม่ยากมากเกินไป ดังนั้น สถาบันต่างๆ ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา หน่วยงานต่างๆ โครงการรณรงค์ที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่ หรือแม้แต่กลุ่มผู้ครอบครองสื่อ จึงควรที่จะเริ่มปลูกฝังค่านิยมให้กับเด็กโดยเริ่มตั้งแต่แรก เพื่อเป็นการป้องกันการริเริ่มลอง และเป็นการเพิ่มระดับความรู้ ซึ่งจากผลการวิจัยที่พบว่า ความรู้นั้นอยู่ในระดับที่ต่ำ จึงควรเพิ่มระดับให้สูงขึ้น เพราะความรู้มีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และการยอมรับ หากนักเที่ยวมี

ความรู้เกี่ยวกับการสูบบุหรี่ หรือกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ที่เพิ่มขึ้นก็ดี ก็จะส่งผลให้ทัศนคติเพิ่มขึ้น การยอมรับก็จะสูงขึ้น โดยการให้ข้อมูลข่าวสารเพิ่มมากขึ้น และเมื่อมีทัศนคติที่ดีขึ้นแล้วก็ควร รักษาระดับทัศนคติให้ได้อยู่เสมอ นั่นคือควรมีการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอกย้ำและเตือน ความทรงจำอยู่เสมอ การให้ข้อมูลข่าวสารอาจจัดในรูปแบบการสื่อสาร 2 ทาง (Two - way Communication) กล่าวคือ ให้นักเที่ยวหรือประชาชนมีโอกาสได้สื่อสารกลับถึงความคิดเห็นหรือ แนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อจะได้มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างทางสังคมด้วย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. เพื่อให้การวิจัยความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เกี่ยวกลางคีนของนักเที่ยวกว้างขวางขึ้น จึงควรทำการศึกษวิจัยเพิ่มเติมสถานที่ที่เกี่ยว กลางคีนนอกเหนือจากในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ เมืองพัทยา หรือตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่ เพราะเนื่องจากเมืองพัทยาและตัวเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวอยู่แล้ว ยังมีสถานที่ที่เกี่ยว กลางคีนมากเช่นเดียวกัน ซึ่งสามารถทำการศึกษาเปรียบเทียบกับกลุ่มนักเที่ยวที่อยู่ในเขต กรุงเทพมหานครได้
2. ควรมีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือใน การเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้ผลวิจัยที่ละเอียดชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยอาจเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ แบบเจาะลึก (In - depth Interview) เพื่อเจาะรายละเอียดในส่วนที่เป็นทัศนคติต่อกฎหมายห้าม สูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคีนและการยอมรับปฏิบัติตามกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้
3. ศึกษาความคิดเห็นต่างๆ จากกลุ่มที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น กลุ่มเจ้าของสถานที่ ที่เกี่ยวกลางคีนหรือกลุ่มพนักงานที่ทำงานในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคีน กลุ่มผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จาก กฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ หรือกลุ่มผู้ที่เสียประโยชน์จากกฎหมายห้ามสูบบุหรี่นี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มา ปรับปรุง แก้ไขให้เหมาะสมและเอื้อประโยชน์สุขต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้ได้มากที่สุด

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนประชากร ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2550. แหล่งที่มา : <http://www.dopa.go.th> [22 กันยายน 2551].

กวรรณิการ์ เตชะอุดมโกศา. การเปิดรับข่าวสารกับความต้องการบริโภคโลหิตของนักเรียนระดับมัธยมปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

กรองทอง เพ็ชรวงศ์. ประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อโน้มน้าวใจบุคลากรเอกชนให้มาบริโภคโลหิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.

กลุ่มวิจัยพัฒนากฎหมายคดีความและนิติการ. พระราชบัญญัติ. แหล่งที่มา : <http://kormor.obec.go.th/page002.html>. [2 ตุลาคม 2551].

กัญญา ศรีนวล. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของพระภิกษุในจังหวัดราชบุรี.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

กัตติกา พงษ์ศิริ. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ ของนักเรียนนายสิบทหารบก.

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาการระบาด มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.

เกียร ชิวหากาญจน์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติด ของกลุ่มผู้ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

เกศินี จุฑาวิจิตร. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม: ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2540.

เกศินี จุฑาวิจิตร. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. นครปฐม: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏนครปฐม, 2542.

ขวัญใจ ผลิเจริญสุข. การสื่อสารในครอบครัว กับความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับยาบ้าของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ชัตติยา กรรณสูตร. ทัศนคติ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการ. รายงานการวิจัยเสนอ คณะกรรมการส่งเสริมการวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2516.

- จระไน แกลโกศล. การวิจัยโฆษณา. กรุงเทพมหานคร: คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จารุณี บุญนิพัทธ์. พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร กับความตระหนัก ทักษะคิดและการมีส่วนร่วม
เรื่องสิ่งแวดล้อม ของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัด
สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- จีรพร สร้อยสุวรรณ. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ของนักศึกษาชายในสถาบัน
ราชภัฏ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- จุมพล รอดคำดี. สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2532.
- ชนินทร์ ต่วนชะเอม. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในโครงการรักไทยให้
ถูกต้อง ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยรัฐบาลและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- ชัชวีร์ภรณ์ เวฬุวนารักษ์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ แรงจูงใจในการป้องกันโรคเอดส์ของผู้มารับ
บริการ ณ ศูนย์บริการสาธารณสุข ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- เชิดศักดิ์ โหมวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร:
ไอเดียนสโตร, 2522.
- ฐิทธนา แสงอร่าม. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับโครงการน้ำประปาดื่มได้ ความรู้ ทักษะคิด และ
พฤติกรรมการบริโภคน้ำประปาของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ณัฐวิภา สิ้นสุวรรณ. กระบวนการเรียกร้องผ่านสื่อของกลุ่มสนับสนุนการไม่สูบบุหรี่ในการ
ขับเคลื่อนกฎหมายควบคุมการบริโภคยาสูบในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
โทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ดวงพร บุญโชติ. ความรู้ ทักษะคิด และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้สูงอายุของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

- ดวงฤทัย พงศ์ไพฑูรย์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับเพศศึกษาของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ทวิทอง หงส์วิวัฒน์. การมีส่วนร่วมของประชากรในการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- ทิพย์มณี ไชยไพฑูรย์วงศ์. การประชาสัมพันธ์กับการยอมรับโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรค. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2540.
- ธนาภรณ์ อุทยานิก. ประสิทธิผลของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในการเผยแพร่ความรู้ งานคุ้มครองผู้บริโภค. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ธนาธิกษ อัจฉิชัย. การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาของนักเรียนมัธยมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ธีระ เบญจมโยธิน. การประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายยาสูบ จังหวัดสมุทรปราการ ปี 2547. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 กรุงเทพมหานคร, 2547.
- ธีระ ลิมศิลา. รวมบทความ ประสบการณ์ในการดูแลรักษาผู้ป่วยมะเร็งปอด. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2540.
- นันทวรรณ พงศ์อุดม. การเปิดรับข่าวสารและทัศนคติของนักศึกษาแพทย์ไทยในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการทำแท้ง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- นันทนวล พรายน้ำ และ เดชา เจริญมิตร. การพัฒนาปัจจัยแวดล้อมทางสังคม เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการขับขีที่ปลอดภัยของผู้ขับขีรถจักรยานยนต์ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2546. สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 5 นครราชสีมา. สถานีตำรวจภูธรอำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา, 2546.
- นิยะดา ชุมหวงศ์. พฤติกรรมศาสตร์ทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: บางกอกการพิมพ์, 2521.
- บุศยา ณ ป้อมเพชร์. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักเรียนชาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

- ปกิจ พรหมายาม. ความรู้และการปฏิบัติตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจรของผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530.
- ประมะ สตะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2540.
- ประพิมพร หิรัญพฤกษ์. การเปรียบเทียบการเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการป้องกันโรคซาร์สของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. การจัดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอนามัย. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ปริยานุช บัญจวงศ์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ของชาวบ้านในหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- พจนีย์ เหล่าอมต. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการสูบบุหรี่และการเลิกสูบบุหรี่ ของครูชาย โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพฤติกรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, 2532.
- พยอม วงศ์สารศรี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2526.
- พรทิพย์ วรภิจโกคาทร. การวิจัยประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- พรพรรณ ไหม่สุพร. การเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- พรพิมล รัตนพงศ์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดของประชาชน ในเขตบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- พิงพรรณ สัจจา. การสื่อสารเพื่อการสร้างความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับการส่งเสริมสุขภาพ ของผู้มาใช้บริการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพธารน้ำแร่ โรงพยาบาลระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญา

มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2549.

พิชญ์สินี วาณิชพราหมณ์. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของเยาวชนใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

พิมพ์พร ยศแก้ว. ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภคของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเทศบาล เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

พิมพ์เพ็ญ ธนาคุณ. ประสิทธิผลของเว็บไซต์โครงการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

เพ็ญจมาศ ศิริกิจวัฒนา. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทำประกันชีวิต ของผู้บริโภคในเขต
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

เพ็ญจันทร์ สุทธิพิเชษฐกุล. ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อ ความรู้ ทัศนคติ และ
พฤติกรรม ในการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. ปริญญามหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.

ภรณ์ กัญภัย. การสื่อสาร ความรู้ ทัศนคติ และการยอมรับการแพทย์แผนไทยของประชาชนตำบล
กมลา ต่อการส่งเสริมการแพทย์แผนไทยของสถานีนอนามัยตำบลกมลา อำเภอกะตุ้
จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

มยุรี จีรวินิชย์. ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนิสิตชายในจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ปี 2533. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

มาลา รักษาพราหมณ์. ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่ทำนายความตั้งใจในการสูบบุหรี่ของ
นักเรียนชายระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์และ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2526.

มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่. ศูนย์ข้อมูล. แหล่งที่มา :

http://www.ashthailand.or.th/th/informationcenter.php?act=list_category [19 กันยายน 2551].

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. การวิเคราะห์ผู้รับสาร. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

วราพร กระหมุดความ. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีต่อการรณรงค์การใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันโรคเอดส์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพมหานคร : ธเนศวรการพิมพ์, 2525.

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

วิเชียร เกตุสิงห์. การวิจัยเชิงปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2543.

วุฒิชัย จำนงค์. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพมหานคร: โดเดียนสโตร์, 2523.

ศรัณยา จิตชันโกคา. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการยอมรับนโยบายจัดระเบียบสังคม ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ศศิพันธุ์ ไตรทาน. กระบวนการการสื่อสารกับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมมารลด ละ เลิกยาเสพติดของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ศศิวิมล ตามไท. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการบริโภคข้าวกล้องของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ศันสนีย์ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคิด และการใช้สมุนไพรไทยของคนกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

ศิริวรรณ จุลวนิชรัตนนา. การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโครงการรณรงค์-รัฐ ร่วมใจต้านภัยยาเสพติด ความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมการป้องกันและต่อต้านยาเสพติด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

- ศุภกิจ วงศ์วิวัฒน์นุกิจ. พจนานุกรมศัพท์การวิจัยและสถิติ. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำรา คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- สมควร กวียะ. การสื่อสารมวลชน : บทบาทหน้าที่ต่อชีวิต ความรับผิดชอบต่อสังคม. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2531.
- สมชัย ชื่นตา. การศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ของกลุ่มนักเรียนชาย ระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา ในเขตเทศบาลเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528.
- สมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง. สถานการณ์สิ่งแวดล้อมไทย. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโลกสีเขียว, 2537.
- สมฤดี มอบนรินทร์. ระบาดวิทยาของการสูบบุหรี่ในนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อำเภอเมือง สงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ตัวบทกฎหมาย. แหล่งที่มา : http://www.krisdika.go.th/law_01.jsp?head=3&item=3 [6 ตุลาคม 2551].
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 1 กรุงเทพมหานคร. กลุ่มโรคไม่ติดต่อ. สรุปสาระสำคัญ ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 18. แหล่งที่มา : http://www.dpc1.in.th/disease/index.php?option=com_content&task=view&id=3&Itemid=1 [28 ตุลาคม 2551].
- สิทธิศร มงคลชาติ. ประสิทธิผลของโครงการหยุดเยาวชนต่อต้านยาเสพติดสัญญาจร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สิริพรรณ วิบูลย์จันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับข่าวสารกับการดูแลสุขภาพตนเอง ของสตรีวัยทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุชา จันทร์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- สุชาดา เมธีคุณาภรณ์. การศึกษาการรับข่าวสารการณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกชมรมเยาวชนปลอดสะอาด มูลนิธิหมอชาวบ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

- สุภัค ทรัพย์พัฒน. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติ และความรู้ กับการใช้เข็มขัดนิรภัยของผู้ขับขี่รถยนต์ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- สุภาภรณ์ โรจนรังสีธรรม. ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพผู้บริโภค ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- สุมาลี ตั้งจิตต์ศิลป์. พฤติกรรม การเปิดรับสื่อกับการรักษาแหล่งน้ำของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุรพงษ์ ไสยณะเสถียร, ดร. การสื่อสารกับสังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- เสรี วงษ์มณฑา. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพมหานคร: ธีระฟิล์มและไซเท็กซ์, 2542.
- โสภา ชูพิกุลชัย. จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2522.
- โสภิตสุดา มงคลเกษม. พฤติกรรม การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม การคาดเข็มขัดนิรภัย ของผู้ขับขี่รถยนต์ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- อัญชนี วิชาภัย. การแสวงหาข่าวสาร ทัศนคติและพฤติกรรม การบริโภคผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ภาษาอังกฤษ

- Atkin, Charles K. Instrumental Utilities and Information Seeking. New Model for Mass Communication Research. ed Peter Clarke; Bererly Hill: SAGE Publication, 1973.
- Barnett, H.G. Innovation: The Basic of Cultural Change. New York: McGraw-Hill Co., 1953.
- Bloom, Benjamin S. Taxonomy of Educational Objectives (Cognitive Domain). New York: David McKay, 1971.
- Bruce H. Westley and Malcolm L. Maclean. Handbook of Administrative Communication: The Process of Human Resource Communication. Cited by By James L. Garnett, Alexander Kouzmin. CRC Press, 1957.

- Burgoon, Michael. Mass media and drug prevention: classic and contemporary theories and research. Published by Lawrence Erlbaum Associates, 1974.
- Crutchfield, Krech and Ballachey. Social psychology. Published by Free Press, 1962
- Festinger L.A. Transportation research. Published by Pergamon: 22, 1979.
- Fishbein, Martin. Theory and Measurement. New York: John Wiley, 1976.
- Gardner, Lindzey and Elliot, Arson. The Hand Book of Social Psychology. 3rd. New York: Addison Wesley Publishing Co., 1969.
- Good, Carter V. Evaluating bibliographic instruction: a handbook. Published by Bibliographic Instruction Section: 392-393, 1973.
- Hoffman, Donna L. and Thomas P. Novak. Internet Publishing and Beyond: The Economics of Digital Information and Intellectual Property: Advertising Pricing Model for the World Wide Web, Cited by By Brian Kahin, MIT Press, 1995.
- Hovland and Janis. Measures of social psychological attitudes. Published by Survey Research Center, Institute for Social Research: 76-78, 1959.
- Katz, Daniel. The Functional Approach to the Study of Attitudes. Public Opinion Quarterly. (summer, 1960): 24.
- Katz, Elihu and Lazarsfeld, Paul F. Personal Influence: The Part Played by People in the Flow of Communication. New York: The Free Press, A Division of MacMillan, 1955.
- Kelman, Herbert C. Higher education in social psychology. Published by Press of Case Western Reserve University, Original from the University of California, 1967
- Klapper, Joseph T. The Effects of Mass Communication. New York: the Free Press, 1960.
- Lazarsfeld and Manzel. Social Psychology and Contemporary Society. Cited by Edward E. Sampson. Wiley, 1976.
- McCombs, Maxwell E. and Becker, Lee B. Using Mass Communication. New Jersey: Prince – Hall, 1979.
- Melvin L., DeFleur. Theories of Mass Communication. New York: John Wiley, 1970.
- Melvin L., DeFleur. Theory and research in mass communication: contexts and consequences. Published by Lawrence Erlbaum Associates: 85, 1989.

- Newcomb, Horace, Museum of Broadcast Communications. Encyclopedia of television. Published by CRC Press, 1954.
- Norman, Munn L. Introduction to Psychology. Boston: Houghton Mufflin, 1971.
- Peterson and Jensen. Mediamaking: mass media in a popular culture. Published by SAGE. Page 87, 1971.
- Rensis Likert, Samuel Perkins Hayes. Some Applications of Behavioural Research. Original from the University of Michigan. UNESCO, 1957.
- Rogers, Everette M. and Wickey L. Meynen. Communication Source for 2, 4-D Weed Spray Among Columbian Peasants. Rural Social 30. Cited by By Gardner Lindzey and Elliot Aronson. The Handbook of Social Psychology Vol 3. Massachusetts: Addison-Wesley Publishing Company, 1969.
- Rogers, Everette M. with Shoemaker F. Floyd. Communication of Innovation: A Cross-Cultural Approach. New York: the Free Press, 1971.
- Rogers, Everette M. Diffusion of Innovations. New York: the Free Press, 1983.
- Rokeach, Milton. Understanding human values: individual and societal. Published by Free Press, Original from the University of Michigan, 1970.
- Schramm and Robert. Annual Review of Psychology. Published by Annual Reviews, Incorporated: 353, 1973.
- Schramm Wilbur. Communication models for the study of mass communications. Published by Longman, 1954.
- Schramm Wilbur. Men Message and Media: A Look at Mass Communication. New York: Harper and Roe Publisher, 1973.
- Thurstone, Louis L. The Nature of Intelligence. Edition: 2. Routledge, 1999.
- Triandis, Harry C. Culture and the clinical encounter: an intercultural sensitizer for the health professions. Published by Intercultural Press: 4-5, 1971.
- Uphoff, Norman. Factors Participation in Project: Foemulation, Design and Operation. Paper Prepared for Second Annual Agricultural Sector Symposium. Washington D.C., January 5-9, 1981.

- Zimbardo, Philip and Ebbessen, Ebbe B. Influencing Attitudes and Changing Behavior: A Basic to Introduction Relevance Methodology, Theory and Applications. Reading, Massachusetts: Addison – Wesley Publishing, 1970.
- Zimbardo, Philip and Ebbessen, Ebbe B. and Maslach Christina. Influencing Attitudes and Changing Behavior. London: Addison – Wesley Publishing, 1977.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง : การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคติ และการยอมรับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ใน
สถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน ของประชาชนที่ไปเที่ยวกกลางคืนในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามชุดนี้ ได้จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในระดับปริญญาโท
สาขานิเทศศาสตร์พัฒนการ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงใคร่ขอความกรุณา
จากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน () และกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงที่
เกี่ยวกับตัวท่าน

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษา () ต่ำกว่าปริญญาตรี
 - () ปริญญาตรี
 - () ปริญญาโท
 - () ปริญญาเอก
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)
4. อาชีพ
 - () นักเรียน / นักศึกษา
 - () ข้าราชการ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 - () พนักงานบริษัทเอกชน
 - () เจ้าของกิจการ / ค้าขาย
 - () ว่างาน
 - () อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. ระดับรายได้ () ไม่เกิน 10,000 บาท () 10,001 – 20,000 บาท
 () 20,001 – 30,000 บาท () 30,001 – 40,000 บาท
 () 40,001 บาทขึ้นไป
6. การสูบบุหรี่ () สูบบุหรี่ () ไม่สูบบุหรี่

ส่วนที่ 2 : การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

1. สื่อมวลชน

ท่านได้รับข่าวสาร ชม / ฟัง / อ่าน เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อต่อไปนี้ (โทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์) บ่อยเพียงใด

ประเภทสื่อ	ทุกวัน	5 - 6 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3 - 4 ครั้ง ต่อสัปดาห์	1 - 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	นานกว่า นั้น / ไม่เคยเลย
1.1 โทรทัศน์					
1.2 วิทยุ					
1.3 หนังสือพิมพ์					

ท่านได้รับข่าวสาร ชม / ฟัง / อ่าน เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อ นิตยสารบ่อยเพียงใด

ประเภทสื่อ	มากกว่า เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 2 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น / ไม่เคยเลย
1.4 นิตยสาร					

2. สื่อบุคคล

ท่านได้ พุดคุย เกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนกับบุคคลต่อไปนี้บ่อยครั้ง
เพียงใด

บุคคล	ทุกวัน	5 - 6 ครั้ง ต่อสัปดาห์	3 - 4 ครั้ง ต่อสัปดาห์	1 - 2 ครั้ง ต่อสัปดาห์	นานกว่า นั้น / ไม่เคยเลย
2.1 สามี / ภรรยา / คน รัก					
2.2 บุคคลในครอบครัว /ญาติพี่น้อง					
2.3 นายจ้าง/ลูกจ้าง					
2.4 เพื่อนร่วมงาน / เพื่อนร่วมสถาบัน					
2.5 คนรู้จัก					
2.6 เจ้าของร้าน / พนักงานในร้าน					

3. สื่อเฉพาะกิจ

ท่าน อ่าน / พบเห็น ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนจากสื่อต่อไปนี้
บ่อยครั้งเพียงใด

ประเภทสื่อ	มากกว่า เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 2 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น/ ไม่เคยเลย
3.1 ไปสเตอร์					
3.2 แผ่นพับ					
3.3 สติกเกอร์					
3.4 ป้ายไฟของทาง ร้าน					

4. สื่ออินเทอร์เน็ต

ท่านได้ ชม / ฟัง / อ่าน ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเฉลี่ยในแต่ละครั้งนานเท่าใด

ประเภทสื่อ	มากกว่า เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 3 ครั้ง	เดือนละ 2 ครั้ง	เดือนละ 1 ครั้ง	นานกว่า นั้น/ ไม่เคยเลย
สื่ออินเทอร์เน็ต					

ส่วนที่ 3 : ความรู้เกี่ยวกับ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

(กรุณาเลือกคำตอบเพียงคำตอบเดียว)

- กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเป็นแผนยุทธศาสตร์หนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อเน้นในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานด้านใดในสังคม
 1. ปัญหาอาชญากรรม
 2. ปัญหาสิ่งแวดล้อม
 3. ปัญหาเศรษฐกิจ
 4. ปัญหาสุขภาพ
- ทำไมภายในของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนต้องปลอดควันบุหรี่
 1. ภายในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเป็นที่สะสมต้นเหตุของการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร
 2. ทำให้ภาพลักษณ์ของสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนดูดีขึ้น
 3. เครื่องระบายอากาศไม่สามารถขจัดควันบุหรี่ออกได้
 4. ทำให้พนักงานในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่
- กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนเกิดขึ้นเพื่อรณรงค์กับบุคคลกลุ่มใดเป็นสำคัญ
 1. ประชาชนทั่วไป
 2. ผู้ประกอบการสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน
 3. เด็กและเยาวชน
 4. ประชาชนที่ชอบเกี่ยวกลางคืน

4. อายุที่ถูกจำกัดในการห้ามสูบบุหรี่คือเท่าใด
- () 1. ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์
 - () 2. ต่ำกว่า 16 ปีบริบูรณ์
 - () 3. ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
 - () 4. ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์
5. เหตุผลสำคัญที่สุดที่สถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนต้องปลอดบุหรี่
- () 1. เพื่อไม่เป็นสถานที่เริ่มต้นในการสูบบุหรี่สำหรับผู้ที่ไม่เคยสูบบุหรี่
 - () 2. เพื่อเป็นการเริ่มต้นในการเลิกสูบบุหรี่ที่ดีที่สุดสำหรับผู้สูบบุหรี่
 - () 3. การได้รับควันบุหรี่ที่ผู้สูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และทำให้ผู้ไม่สูบบุหรี่ป่วยและเสียชีวิต
 - () 4. มาตรการจัดเขตปลอดบุหรี่มีการประกาศใช้แล้วในประเทศต่างๆ
6. อะไรคือประโยชน์สูงสุดเมื่อสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืนปลอดบุหรี่
- () 1. เพิ่มพูนผลกำไรให้กับร้าน
 - () 2. ช่วยลดพนักงานที่สูบบุหรี่
 - () 3. สร้างความรู้สึกดีให้กับผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง
 - () 4. ร่างกายไม่ต้องรับสารพิษจากควันบุหรี่
7. ผู้สูบบุหรี่มือสอง (Second-Hand Smoker) หมายถึงใคร
- () 1. ผู้ที่สูบบุหรี่ต่อจากคนอื่นในบริเวณที่จัดให้
 - () 2. ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ แต่อยู่ในบริเวณที่สูบบุหรี่
 - () 3. ผู้ที่สูบบุหรี่และปล่อยควันออกมา
 - () 4. ผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ และไม่อยู่ในบริเวณที่สูบบุหรี่
8. ในบริเวณที่จัดให้สูบบุหรี่ได้ ควรเป็นบริเวณใดมากที่สุด
- () 1. บริเวณหน้าห้องน้ำ
 - () 2. บริเวณที่โล่งเปิดหลังคาภายในร้าน
 - () 3. บริเวณที่โล่งด้านนอกของร้าน
 - () 4. บริเวณหน้าประตูทางเข้าร้าน

9. ถ้าต้องการสนับสนุนกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน สามารถทำได้วิธีใด
 () 1. สูบในบริเวณที่กำหนดไว้ () 2. ไปเที่ยวในสถานที่ที่ไม่มีการสูบบุหรี่
 () 3. ไม่สูบในขณะที่ไปเที่ยวกกลางคืน () 4. ไม่อยู่ในสถานที่ที่มีคนสูบบุหรี่
10. สัญลักษณ์ห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืนควรติดบริเวณใดมากที่สุด
 () 1. บริเวณหน้าประตูทางเข้าร้าน () 2. บริเวณลานจอดรถ
 () 3. บริเวณหน้าห้องน้ำ () 4. บริเวณโต๊ะ / เคาเตอร์ / บาร์ภายในร้าน

ส่วนที่ 4 : ทักษะคิดต่อ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน

ทัศนคติที่ท่านมีต่อกฎหมายห้ามสูบบุหรี่ ในสถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน	ระดับของความเห็น				
	เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่ เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วย อย่าง ยิ่ง
1. กฎหมายนี้จะช่วยลดปัญหาการสูบบุหรี่ใน สถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน ได้					
2. กฎหมายนี้มีความจำเป็นมากในสังคมไทย ในขณะนี้					
3. กฎหมายนี้มีความเข้มงวดเหมาะสมแล้ว					
4. กฎหมายนี้จะไม่เกิดผล ถ้าหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องไม่เข้มงวด ตรวจจับสถานตรว สถานที่ที่เที่ยวกกลางคืน					
5. เพื่อให้ปัญหาที่เกิดจากการสูบบุหรี่ลดลง ประชาชนควรหันมาร่วมมือในการปฏิบัติ ตามกฎหมาย					
6. ควรมีการดำเนินคดีแก่ผู้ประกอบการ สถานที่บนเทิงที่ฝ่าฝืนในชั้นเด็ดขาด					
7. บุหรี่ทำให้เข้าสังคมได้ เพื่อนๆ ยอมรับ					
8. คนรุ่นใหม่ไม่ควรสูบบุหรี่					
9. การสูบบุหรี่เป็นการลดความเครียด					
10. ที่สาธารณะควรเป็นที่สูบบุหรี่อย่างเสรี					

ส่วนที่ 5 : การยอมรับเกี่ยวกับ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน

ท่านเคยกระทำสิ่งต่อไปนี้ มากหรือน้อยเพียงใด	ระดับของการยอมรับ				
	เป็นประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	น้อย	น้อย ที่สุด / ไม่เคย
1. ปฏิบัติตามกฎหมายนี้อย่างเคร่งครัด					
2. ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ เกี่ยวกับกฎหมายนี้ กับคนใกล้ชิดและ เพื่อนฝูง					
3. ให้เบาะแสเกี่ยวกับสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน ที่มีการปล่อยให้สูบบุหรี่ภายในนั้น					
4. ตักเตือนคนใกล้ชิดและเพื่อนฝูงเกี่ยวกับ การสูบบุหรี่ในสถานที่ที่เกี่ยวกลางคืน					
5. เข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการลด / ละ / เลิกสูบบุหรี่					

ส่วนที่ 6 : ข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับ การเผยแพร่ กฎหมายห้ามสูบบุหรี่ในสถานที่
ที่เกี่ยวกลางคืน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

= ขอบพระคุณในการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม =

ภาคผนวก ข.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ 9) พ.ศ.2540

เรื่อง สภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติ

คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 4 (3) และมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2535 เรื่องสภาพและลักษณะของเขตสูบบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.2535 ลงวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ.2535

ข้อ 2 เขตสูบบุหรี่บริเวณที่มีระบบปรับอากาศต้องมีการระบายอากาศ ถ่ายเทหมุนเวียนระหว่างภายนอกอาคารและภายในเขตสูบบุหรี่ไม่น้อยกว่า 50 ลูกบาศก์ฟุต / นาที / คน

ข้อ 3 เขตสูบบุหรี่ต้องมีสภาพและลักษณะต่อไปนี้

- (1) ไม่อยู่ในบริเวณที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่อยู่บริเวณข้างเคียง
- (2) ไม่อยู่ในบริเวณทางเข้า - ออกของสถานที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่
- (3) ไม่อยู่ในบริเวณที่เปิดเผยอันเป็นที่เห็นได้ชัดแก่ผู้มาใช้สถานที่นั้น

ข้อ 4 ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่

15 ตุลาคม พ.ศ. 2540

มนตรี พงษ์พานิช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หน้า ๑๑

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙

เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๕ แห่ง

พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำ ได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออก ประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๔๕ เรื่อง กำหนดชื่อ หรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนด บริเวณหรือพื้นที่ของสถานที่ดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่ หรือเขตปลอดบุหรี่

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และ กำหนดบริเวณหรือพื้นที่ของสถานที่ดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่ หรือเขตปลอดบุหรี่

(๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๖) พ.ศ. ๒๕๔๘ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และ กำหนดบริเวณหรือพื้นที่ของสถานที่ดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่ หรือเขตปลอดบุหรี่

ข้อ ๒ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่โดยกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด

(๑) ยานพาหนะโดยสารประจำทาง หรือยานพาหนะโดยสารรับจ้าง

(๒) รถรับส่งนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษาทุกประเภท

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

- (๓) ยานพาหนะโดยสารที่ใช้ในภารกิจที่เป็นลักษณะส่วนกลางของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๔) ที่พักผู้โดยสาร หรือบริเวณที่ใช้รอก่อนหรือหลังการใช้บริการยานพาหนะโดยสารทุกประเภท
- (๕) ลิฟต์โดยสาร
- (๖) ตู้โทรศัพท์สาธารณะหรือบริเวณที่ให้บริการโทรศัพท์สาธารณะ
- (๗) สุขา
- (๘) อาคารโรงมหรสพ
- (๙) หอสมุด
- (๑๐) ห้องประชุม อบรม หรือสัมมนา
- (๑๑) อาคารร้านขายยา
- (๑๒) คลินิก หรือสถานที่รักษาพยาบาลทั้งคนและสัตว์ ประเภทที่ไม่รับผู้ป่วยหรือสัตว์ไว้ค้างคืน
- (๑๓) อาคารสถานประกอบกิจการการนวดไทยหรือนวดแผนโบราณ
- (๑๔) อาคารสถานประกอบกิจการสปาเพื่อสุขภาพ กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือกิจการนวดเพื่อเสริมสวย
- (๑๕) อาคารสถานที่ให้บริการอบความร้อน อบไอน้ำ หรือ อบสมุนไพร
- (๑๖) อาคารสถานที่ออกกำลังกายในร่ม หรืออาคารสถานกีฬาในร่ม แต่ไม่รวมถึงสถานกีฬาในร่มที่เป็นการเล่นกีฬาสนุกเกอร์ หรือบิลเลียด ตามที่ปรากฏในกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๗ (พ.ศ. ๒๕๓๔) ออกตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช ๒๔๗๘
- (๑๗) อาคารอิมเจอร์ดูกีฬาหรือการแสดง
- (๑๘) สนามเด็กเล่น
- (๑๙) สถานที่รับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียน
- (๒๐) โรงเรียนหรือสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษาระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษา
- (๒๑) ศาสนสถาน หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกาย หรือศาสนาต่าง ๆ
- เฉพาะบริเวณที่ประกอบศาสนกิจ
- ให้สถานที่สาธารณะตามวรรคหนึ่ง เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด
- (๒๒) สถานที่สาธารณะต่อไปนี้ เฉพาะบริเวณที่มีระบบปรับอากาศ

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

๒๒.๑ สถานที่จัดแสดงศิลปวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์สถาน หรือหอศิลป์
 ๒๒.๒ ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สถานที่แสดงสินค้าหรือนิทรรศการ
 ๒๒.๓ ร้านตัดผม ร้านตัดเสื้อ สถานที่เสริมความงาม
 ๒๒.๔ สถานที่บริการคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ตู้เกม หรือตู้คาราโอเกะ
 ๒๒.๕ บริเวณโรงพักคอยของโรงแรม รีสอร์ท หอพัก ห้องเช่า อาคารชุด
 คอนโดมิเนียม คอร์ท หรืออพาร์ทเมนต์

๒๒.๖ สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือ
 สถานที่จัดเลี้ยงทั้งหมด ยกเว้นสถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือสถานที่
 จัดเลี้ยง ดังนี้

(๑) สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม
 หรือสถานที่จัดเลี้ยง เฉพาะที่เป็นหรืออยู่ภายในสถานบริการตามมาตรา ๓ (๑) (๒) และ (๓)
 แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ
 (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๒) สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม
 หรือสถานที่จัดเลี้ยง เฉพาะที่เป็นหรืออยู่ภายในสถานบริการตามมาตรา ๓ (๔) และ (๕) แห่ง
 พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ
 (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่ได้ห้ามบุคคลผู้ที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งมีได้ทำงานในสถาน
 บริการนั้นเข้าไปในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ โดยแสดงป้ายคำเตือนถาวรเป็นภาษาไทยบน
 พื้นสีขาวตัวอักษร “สีพระยา” หรือตัวอักษรอื่นที่ใกล้เคียง สีแดง ขนาดไม่น้อยกว่า ๒๐๐ พอยต์ มี
 ข้อความว่า “ควนบุหรือฆ่าคนตายได้” หรือ “ควนบุหรือทำให้เกิดมะเร็งปอด” อย่างน้อย ๑ ป้าย ใน
 บริเวณทางเข้าสถานที่นั้นที่เห็นได้อย่างชัดเจน

สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือ
 สถานที่จัดเลี้ยงที่เป็นหรืออยู่ภายในสถานบริการนั้น จะต้องไม่เป็นสถานบริการที่ตั้งอยู่ในสถานที่
 สาธารณะตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้

ข้อ ๓ ให้สถานที่ดังต่อไปนี้ เป็นสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่
 โดยกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ทั้งหมด แต่มีข้อยกเว้นบางประการ

(๑) สถานที่ราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

(๒) สถานที่ทำงานของเอกชนเฉพาะที่มีระบบปรับอากาศ ยกเว้นสถานที่ทำงานที่เป็นสถานบริการ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ.๒๕๐๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานบริการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.๒๕๔๖ แต่ทั้งนี้จะต้องไม่เป็นสถานบริการที่ตั้งอยู่ในสถานที่สาธารณะตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ของประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้

(๓) สถานที่ขนส่งผู้โดยสารทุกประเภท รวมถึงท่าอากาศยาน และท่าเรือ
โดยสาร

(๔) สถานที่ให้บริการน้ำมันเชื้อเพลิง หรือ แก๊สเชื้อเพลิง
(๕) มหาวิทยาลัยหรือสถานศึกษาหรือสถาบันการศึกษา ตั้งแต่ระดับอุดมศึกษาขึ้นไป

(๖) อุทยานหรือศูนย์การเรียนรู้ สถานฝึกอาชีพ สถานกวดวิชา สถานที่สอนภาษา สอนดนตรี - ขับร้อง สอนการแสดง สอนศิลปะ สอนกีฬา สอนศิลปะป้องกันตัว และอื่นๆ

(๗) ธนาคาร สถาบันการเงิน
(๘) ศาสนสถาน หรือสถานที่ประกอบศาสนกิจในนิกาย หรือศาสนาต่างๆ ในส่วนอื่นทั้งหมด นอกเหนือจากบริเวณที่ประกอบศาสนกิจ

(๙) สถานที่ออกกำลังกายกลางแจ้ง หรือสนามกีฬา
(๑๐) สวนสาธารณะ สวนสัตว์ สวนพฤกษศาสตร์
(๑๑) โรงพยาบาล หรือ สถานที่รักษาพยาบาลทั้งคนและสัตว์ ประเภทที่รับผู้ป่วย หรือสัตว์ไว้ค้างคืน

(๑๒) สถานที่สาธารณะในข้อ ๒ (๒๒.๑ ถึง ๒๒.๕) ในส่วนอื่นทั้งหมด นอกเหนือจากบริเวณที่อยู่ในระบบปรับอากาศ

ทั้งนี้ ให้สถานที่สาธารณะตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเขตปลอดบุหรี่ เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณห้องพักผ่อน หรือห้องทำงานส่วนตัวของผู้ปฏิบัติงานในสถานที่สาธารณะนั้น เฉพาะที่ผู้นั้นใช้ทำงานหรือพักเพียงผู้เดียวเท่านั้น

หน้า ๑๕

เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๑๐๑ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ กันยายน ๒๕๔๙

(๒) บริเวณที่จัดไว้เป็น “เขตสุบบุหรื” เป็นการเฉพาะ โดยสภาพและลักษณะของเขตสุบบุหรืจะต้องเป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ซึ่งผู้ดำเนินการจะจัดให้มีเขตสุบบุหรืหรือไม่ก็ได้

ข้อ ๔ สถานที่สาธารณะใดที่ไม่ได้ระบุว่าคำว่า “อาคาร” ให้ความรวมถึงบริเวณซึ่งใช้ประกอบภารกิจนั้น ๆ ด้วย จะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม

สถานที่สาธารณะใดที่ไม่มีหรือมิได้กำหนดขอบเขตไว้เป็นการแจ้งชัด ให้ถือเอาพฤติการณ์การสุบบุหรืนั้น ๆ ว่าจะเป็นการรบกวนผู้อื่นหรือไม่เป็นหลัก

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

พินิจ จารุสมบัติ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๐๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ.๒๕๕๐

เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๒๒) ๒๒.๖ ของข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนดสภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒๒.๖ สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือสถานที่จัดเลี้ยงทั้งหมด”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่ หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ.๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) สถานที่ทำงานของเอกชน เฉพาะที่มีระบบปรับอากาศ”

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๐๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๒) ของข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“(๑๒) สถานที่สาธารณะ ในข้อ ๒ (๒๒) ๒๒.๑ ถึง ๒๒.๖ ในส อื่นทั้งหมด นอกเหนือจากบริเวณที่อยู่ในระบบปรับอากาศ”

ข้อ ๔ ให้ เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๓) ของข ๒ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ ให้ มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สูบบุหรี่ และกำหนด ส อื่นหนึ่ง ส อื่นใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าว เป็น เขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๑๓) ตลาด ซึ่งหมายความถึง สถานที่ที่จัดไว้ ให้ ผู้ ค้า เป็น ที่ ชุมนุม เพื่อจัดแสดง จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการ ซึ่งจัดเป็น ประ จำหรือเป็น ที่ คว รวหรือตามวันที่กำหนด”

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ให้ ให้ใช้ มี ค บ เมื่อ พ พ นกำหนดสี่สิบ ห วัน นับแต่ มี ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น ไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

มงคล ณ สงขลา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สรุปสาระสำคัญของประกาศฯ (ฉบับที่ 18)นี้

ประกาศฯ ฉบับนี้ได้ ยกเลิกข้อยกเว้น ที่เดิมให้ร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม กับสถานที่ทำงานเอกชน ที่มีระบบปรับอากาศและจดทะเบียนเป็นสถานบริการ (ตามพระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509) สามารถอนุญาตให้ผู้ให้บริการ สูบบุหรี่ได้ภายในสถานบริการเหล่านั้น (ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 17) พ.ศ. 2550)

ดังนั้นเมื่อประกาศฯ ฉบับนี้มีผลบังคับจะทำให้

- ร้านจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มเฉพาะบริเวณที่มีระบบปรับอากาศ (รวมถึง ผับ บาร์ และสถานบริการอื่นๆ) จะเป็นเขตปลอดบุหรี่ประเภทที่ 1 คือ ปลอดบุหรี่ร้อยเปอร์เซ็นต์ โดยไม่มีข้อยกเว้น
- ส่วนร้านจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มบริเวณที่ไม่มีระบบปรับอากาศ กับสถานที่ทำงานของเอกชนบริเวณที่มีระบบปรับอากาศทั้งหมด ก็จะต้องเป็นเขตปลอดบุหรี่เช่นเดียวกัน แต่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ให้กับผู้ใช้บริการได้ เหมือนที่ทำอากาศยาน หรือในสถานที่ราชการ (ซึ่งการจัดเขตสูบบุหรี่ก็จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2540)

นอกจากนี้ ประกาศฉบับนี้ยังได้เพิ่มสถานที่สาธารณะแห่งใหม่ที่ประกาศกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ คือ “ตลาด” หรือ “สถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้ค้าเป็นที่ชุมนุม เพื่อจัดแสดง จำหน่าย หรือแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการ ซึ่งจัดเป็นประจำหรือเป็นชั่วคราวหรือตามวันที่กำหนด ” ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นเขตปลอดบุหรี่ประเภทที่ 2 คือ ประเภทที่สามารถจัดเขตสูบบุหรี่ให้กับผู้ใช้บริการได้ (เช่นเดียวกับร้านจำหน่ายอาหารหรือเครื่องดื่มบริเวณที่ไม่มีระบบปรับอากาศ หรือสถานที่ราชการ)

[โดยประกาศฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2551 เป็นต้นไป]

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๕๐

เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๒๒) ๒๒.๖ ของข้อ ๒. แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ ๒๒.๖ สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือสถานที่จัดเลี้ยงทั้งหมด”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๓. แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) สถานที่ทำงานของเอกชน เฉพาะที่มีระบบปรับอากาศ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๒) ของข้อ ๓. แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๒) สถานที่สาธารณะ ในข้อ ๒. (๒๒) ๒๒. ๑ ถึง ๒๒.๖ ในส่วนอื่นทั้งหมด นอกเหนือจากบริเวณที่อยู่ในระบบปรับอากาศ”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๓) ของข้อ ๓. แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๑๓) ตลาด ซึ่งหมายความถึง สถานที่ที่จัดไว้ให้ผู้ค้าเป็นที่ชุมนุม เพื่อจัดแสดงจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนสินค้า หรือบริการ ซึ่งจัดเป็นประจำหรือเป็นชั่วคราวหรือตามวันที่กำหนด ”

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสี่สิบห้าวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

มงคล ณ สงขลา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๐๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

(ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ.๒๕๕๐

เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๑) (๒) (๓) และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๒๒) ๒๒.๖ ของข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนดสภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“๒๒.๖ สถานที่จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม อาหารและเครื่องดื่ม หรือสถานที่จัดเลี้ยงทั้งหมด”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่ หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๐๕ ง ราชกิจจานุเบกษา ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๐

ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) สถานที่ทำงานของเอกชน เฉพาะที่มีระบบปรับอากาศ”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความใน (๑๒) ของข้อ ๓ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้มีการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ และกำหนดส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าวเป็นเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๒) สถานที่สาธารณะ ในข้อ ๒ (๒๒) ๒๒.๑ ถึง ๒๒.๖ ในส อื่น ทั้งหมด นอกเหนือจากบริเวณที่อยู่ในระบบปรับอากาศ”

ข้อ ๔ ให้ เพิ่ม ความต่อไปนี้เป็น (๑๓) ของข้อ ๒ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๔๙ เรื่อง กำหนดชื่อหรือประเภทของสถานที่สาธารณะที่ให้ มีการ คุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สู บุหรี่ และกำหนด ส่วน หนึ่ง ส่วน ใด หรือทั้งหมดของสถานที่สาธารณะดังกล่าว เป็น เขต สูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ รวมทั้งกำหนด สภาพ ลักษณะ และมาตรฐานของเขตสูบบุหรี่หรือเขตปลอดบุหรี่ ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่ สู บุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๑๓) ตลาด ซึ่งหมายความถึง สถานที่ที่จัดไว้ ให้ผู้ ค้า เป็น ที่ ชุมนุม เพื่อจัดแสดง จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนสินค้า หรือ บริการ ซึ่งจัดเป็น ประจำ หรือเป็น ชั่วคราว หรือตามวันที่กำหนด”

ข้อ ๕ ประกาศฉบับนี้ให้ ให้ ใช้ บังคับ เมื่อพ พ้น กำหนดสี่สิบห วัน นับแต่ วัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้น ไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

มงคล ณ สงขลา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวเบญญาดา ศัลยพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษา
ระดับปริญญาตรีจากคณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และภาพยนตร์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ในปี 2548 และได้เข้าศึกษาต่อที่คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชานิเทศศาสตร์
พัฒนการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี 2550